

STREEKMUSEUM OUDHEIDKAMER REEUWIJK

REEUWIJKSE BRONNEN

deel 11

VIERSCHAERBOECK

van

DEN LANDE VAN STEYN

1609 - 1618

TRANSCRIPTIE
van het
VIERSCHAARBOEK
van het
LAND VAN STEIN
over de periode:
17 november 1609 - 16 oktober 1618

Bron:
Oud-rechterlijk archief Stein, inv. nr. 24
Streekarchief Rijnstreek te Woerden

Transcriptie:

Thea van Roon
Joop van Roon
Henny Verberk

Correctie:

Joop van Roon
Rob Alkemade

Inleiding:

Rob Alkemade

Eindredactie:

Joop van Roon

Inleiding	I
Het schoutambacht van het Land van Stein.....	I
De bestuurlijke en rechterlijke organisatie	I
Holland, algemeen	I
Het schoutambacht Land van Stein	II
De procedure	II
Het vierschaarboek	III
De transcriptie	IV
Lijst van schouten, schepenen en secretarissen, 1609-1618	V
Verklarende woordenlijst	VII
Transcripties	1
Bijlagen	93
Index	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Inleiding

Het schoutambacht van het Land van Stein

De hoge heerlijkheid van het Land van Stein c.a. lag aan de noordoever van de Hollandse IJssel, tussen Hekendorp en Gouda. Ze bestond uit een tweetal schoutambachten: het Land van Stein alsmede Willens & Kort-Haarlem, die gezamenlijk de hoge heerlijkheid Land van Stein c.a. vormden. In het schoutambacht Land van Stein stonden in de beschreven periode, het begin van de 17^e eeuw, ongeveer 30 huizen. Dit waren voornamelijk boerderijen en daarmee verbonden woningen voor arbeiders. De overwegend rooms-katholieke bevolking hield zich vooral bezig met de veehouderij. Daarnaast waren er waarschijnlijk een bakker en een herberg. In het Land van Stein waren geen kerken en was ook geen school. De inwoners kerkten voor het merendeel in Haastrecht en stuurden hun kinderen, indien zij het nodig vonden om ze onderwijs te laten volgen, aldaar ook naar de dorpschool. De ingezetenen van het Land van Stein moesten dan ook meebetalen aan het onderhoud van kerk en school in Haastrecht.

De bestuurlijke en rechterlijke organisatie

Holland, algemeen

De bestuurlijke en juridische indeling en organisatie van de dorpen op het Hollandse platteland in de 17^e en 18^e eeuw leken over het algemeen erg op elkaar. Het plaatselijk bestuur en de rechtspraak in de schoutambachten werden er uitgeoefend door schout en schepenen. Zij werkten dus uitsluitend op lokaal gebied.

De schout was een belangrijk persoon in het dorp. Hij had in bijna alle aspecten van de dorpsgemeenschap een beslissende rol, met uitzondering van de kerkelijke zaken. De schout was de vertegenwoordiger van de gewestelijke overheid.

Als openbare aanklager en politiefunctionaris behartigde hij met de schepenen de lagere rechtspraak en regelde hij het plaatselijk bestuur. Met de heemraden was de schout verantwoordelijk voor de waterstaatkundige zaken, met de armmeesters regelde hij de niet-kerkelijke armenzorg, met de kerkmeesters onderhield hij het kerkgebouw en de pastorie en met de weesmannen was de schout oppervoogd over wezen, waarover de ouders geen voogden hadden benoemd.

Op het gebied van de rechtspraak waren schout en schepenen slechts bevoegd op het gebied van de volontaire rechtspraak (globaal gezegd zaken, die tegenwoordig voor de notaris worden afgewikkeld) en in eenvoudige strafrechtelijke zaken. Onder die laatste categorie vielen achterstallige betalingen van niet al te hoge bedragen, eenvoudige vergrijpen, smaad etc. Werden de vergrijpen ernstiger of de bedragen hoger, dan verviel de zaak aan een hogere instantie, het college van Baljuw en Welgeboren Mannen. Deze waren bevoegd om lijfstraffen en de doodstraf uit te spreken. Het rechtsgebied van de Baljuw en Welgeboren Mannen besloeg meestal een, soms heel groot, aantal ambachtsheerlijkheden. De Baljuw en Welgeboren Mannen vormden ook de instantie, waar men tegen een vonnis van schout en schepenen in beroep kon gaan. Wilde men nog tegen een vonnis van Baljuw en Welgeboren Mannen in beroep, dan moest men naar het Hof van Holland in Den Haag.

Schepenen werden benoemd op voordracht van de schout en zittende schepenen door het gewestelijk bestuur, de Staten van Holland. De Staten verkochten echter in de 16^e, 17^e en 18^e eeuw een aantal ambachtsheerlijkheden en hoge heerlijkheden met de daaraan verbonden rechten aan particulieren of aan steden. Tot die rechten behoorden onder meer de benoeming

van de bestuursfunctionarissen, visrechten, tiendrechten, het recht om de beroeping van een predikant goed te keuren enzovoort; ook het genot van een deel van de in het schoutambacht geheven boeten behoorde tot die rechten.

Het schoutambacht Land van Stein

Het schoutambacht van het Land van Stein vormde samen met het schoutambacht Willens en Kort-Haarlem de hoge heerlijkheid (baljuwschap) van het Land van Stein c.a. Oorspronkelijk behorend tot het gebied van de bisschop van Utrecht, kwam de hoge heerlijkheid en dus ook de ambachtsheerlijkheden in het Land van Stein c.a., in 1418 in erfpacht bij het stadsbestuur van Gouda, dat sedertdien een belangrijk stempel op het bestuur en de rechtspraak in het Land van Stein c.a. uitoefende. In 1529 verkocht het kapittel van Oudmunster alle rechten op het Land van Stein c.a. aan Karel de Vijfde; zijn rechtsopvolgers, de Staten van Holland, besloten in 1579 dat Gouda de hoge heerlijkheid als onversterfelijk erfleën mocht behouden. Dat hield dus in, dat de landsheerlijke rechten vanaf die datum ook formeel door de stad Gouda werden overgenomen.

Gouda benoemde jaarlijks, meestal in februari, zeven schepenen voor het schoutambacht van Stein. Over het algemeen bleven de schepenen twee jaar achter elkaar in functie; jaarlijks werden er drie of vier vervangen. In de praktijk werd hiervan echter ook afgeweken: sommige schepenen bleven veel langer achter elkaar in functie. Het viel ook niet altijd mee om in Stein geschikte schepenen te vinden: het moesten gegoede mannen van gereformeerde religie zijn, die, als het even kon, in staat waren hun naam te schrijven.

De schout werd eveneens benoemd door het Goudse stadsbestuur. Meestal was dit een van de burgemeesters van Gouda, die ook schout van Willens en Kort-Haarlem, baljuw van de hoge heerlijkheid van het Land van Stein c.a. en dijkgraaf van het Hoogdijksbestuur van het Land van Stein c.a. was. Even zo vaak waren de ambten van schout en baljuw echter ook gescheiden. Aan het eind van de in het hierna volgende rechtboek beschreven periode besloot het Goudse stadsbestuur een vaste baljuw annex schout aan te stellen in de persoon van mr Johan Vlack, van wie Gouda in 1618 juist de naburige hoge heerlijkheid van Vrijhoef had aangekocht.

Schout en schepenen werden bijgestaan door een secretaris, die soms als plaatsvervangend schout optrad. Gedurende de beschreven periode was de Goudse notaris Cornelis Willemsz Coolwijck (1554-1618) secretaris van het Land van Stein c.a.; de bode van het schoutambacht was Leendert Sijbertsz. De secretaris zetelde in Gouda; het is niet uitgesloten, dat de rechtdagen ook aldaar plaats vonden. Huwelijksluitingen voor schepenen van het Land van Stein geschieden in elk geval wel ten "comptoor" van Cornelis Willemsz Coolwijck in Gouda. Coolwijck zelf overleed waarschijnlijk in 1618, waarmee de serie rechtboeken van Stein ook abrupt eindigt; het volgende boek begint pas in 1674.

De procedure

De wijze waarop recht werd gesproken door schout en schepenen in Reeuwijk was grotendeels conform de rechtsgang in andere schoutambachten in Holland. Op initiatief van de schout kwamen de schepenen regelmatig, zo'n tien keer per jaar bijeen, om met elkaar in conflict geraakte partijen te horen en vervolgens vonnis te wijzen. Het gerecht werd ook wel de vierschaar genoemd: oorspronkelijk werd er door middel van touwen een vierkant gevormd, waarbinnen de gerechtelijke procedures plaats vonden. Dat was in de 17^e eeuw al niet meer gebruikelijk, maar de term "vierschaar" was blijven bestaan.

Voorafgaand aan de zitting van schout en schepenen werd er een "rol" opgemaakt, waarop de verschillende zaken werden vermeld. In elke zaak waren er een eiser en een gedaagde. Zij

waren in principe verplicht zich te laten vertegenwoordigen of te laten vergezellen door een procureur, een rechtskundige die door schout en schepenen officieel als zodanig moest zijn toegelaten. Behalve particulieren kon ook de schout als eiser optreden: dat gebeurde vooral in gevallen, dat inwoners hun plaatselijke belastingen niet hadden voldaan.

Nadat de eiser via zijn procureur zijn eis had doen uitspreken kreeg de gedaagde de gelegenheid zich te verweren, eveneens via de procureur. Soms was de gedaagde niet aanwezig; in dat geval konden schepenen de gedaagde nog een, twee of drie keer laten oproepen. Als het om kleine boetes of achterstallige bedragen ging, dan konden de schepenen de gedaagde bij verstek veroordelen.

Kwam de gedaagde wel, dan kwam het niet zelden tot uitgebreide procedures, waarbij de procureurs over en weer bewijsstukken, pleidooien en bezwaren leverden. Niet altijd kwam het tot een vonnis: soms kwamen de partijen tijdens de vierschaar tot overeenstemming, al dan niet op initiatief van de schepenen. In een enkel geval gingen veroordeelden in hoger beroep bij Baljuw en Welgeboren Mannen van het Land van Stein c.a.

Het vierschaarboek

De rechtszittingen voor schout en schepenen van het Land van Stein zijn opgetekend in de zogenaamde “vierschaarboeken”. Deze bevinden zich in het oud-rechterlijk archief van Stein c.a.: het zijn vier delen (inventarisnummers 23-26) en ze beslaan de periode 1582-1618 en 1674-1810.

Het hierna bewerkte vierschaarboek is dat over de periode 1609-1618 (inv.nr. 24). De bladen zijn van papier en het boek is voorzien van een perkamenten omslag, waarop de tekst: “Vierschaerboeck van den Lande van Steyn, beginnende den 17 november 1609 ende eyndigende den 16 october 1618”. De kaft is gerecycled: aan de binnenkant ervan staat een fragment van een door Cornelis Willemsz Coolwijck, de secretaris van Stein, in zijn hoedanigheid van notaris opgesteld testament. Het boek telt 46 ongenummerde bladen. Daarnaast bevinden er zich in het boek nog 24 losse documenten, die over het algemeen als bijlagen bij de in het boek beschreven gebeurtenissen hebben gediend.

Zoals gezegd bestaat de hoofdmoot van het boek uit de verslagen van de zittingen van schout en schepenen van het Land van Stein. Die verslagen zijn vrijwel allemaal opgetekend door secretaris Coolwijck; soms werden de verslagen geschreven door de plaatsvervangend secretaris, Reijnier Cornelisz Coolwijck, een zoon van de secretaris en eveneens notaris in Gouda. De bladzijden zijn over het algemeen in twee helften verdeeld: aan de linkerkant staan de namen van de partijen en de eis van de eiser in de zaak. Aan de rechterkant van de bladzijden staan het verslag van de zitting en eventueel het vonnis van de schepenen; ook de dateringen en presentielijsten van de rechtszittingen staan aan die kant vermeld. Andere handschriften dan dat van de secretaris zijn te zien in de losse documenten; die verschillen van geofende klerkenhanden tot onbeholpen krabbels.

Behalve de verslagen van de rechtszittingen van de schepenbank staan er ook nog enkele andere zaken in het boek. In 1611 staan er enkele verslagen van een zitting van de baljuw en Welgeboren Mannen van de hoge heerlijkheid van het Land van Stein c.a. Vermoedelijk is dat, omdat het een zaak betreft, waarin het schoutambacht zelf in de persoon van één van zijn functionarissen, de bode, in zijn functie als zodanig betrokken is. Voorts staan er ook zeven huwelijksinschrijvingen ten overstaan van schout en schepenen van het Land van Stein opgetekend.

De transcriptie

In de jaren 1999-2001 is door een aantal vrijwilligers van het Streekmuseum Oudheidkamer Reeuwijk in de avonduren gewerkt aan een transcriptie van o.a. het beschreven vierschaarboek. Deze werkgroep kwam op donderdagavonden in het Streekmuseum bijeen om gezamenlijk of individueel aan de hand van door het Streekarchief beschikbaar gestelde fotokopieën de teksten naar leesbaar Nederlands over te brengen.

De "donderdaggroep" (ter onderscheiding van een soortgelijke groep, welke op maandavond transcribeert) bestond in deze periode uit: Gerda en Leen Louwerse, Henny Verberk en Thea en Joop van Roon. Laatstgenoemde coördineerde en corrigeerde de transcriptiewerkzaamheden en vervaardigde de naamindex. Hij werd bij de transcriptie begeleid door streekarchivaris Rob Alkemade, die de transcriptie aanvulde met de inleiding en de verklarende woordenlijst.

Bij het transcriberen is een aantal basisprincipes gehanteerd:

y en ij

In de oorspronkelijke tekst worden de y en de ij door elkaar gebruikt en wordt ook de letter i vaak door een y of ij vervangen. Als we tegenwoordig ook een ij zouden schrijven, dan is hij ook als "ij" getranscribeert; zouden we tegenwoordig een i schrijven, dan wordt de ij als "y" geschreven.

Staat er in de tekst dus: "Den eijsscher blyckt er seijn voordeel nyet mee gedaen te hebben", dan wordt dat getranscribeert: "Den eysscher blyckt er seyn voordeel nyet mee gedaen te hebben."

Een uitzondering geldt hier persoonsnamen en topografische namen: die worden letterlijk overgenomen zoals ze in het origineel staan.

i en j/ u en v

De letters i en j werden in het verleden door elkaar gebruikt, evenals de u en de v. In de transcriptie is de letter gekozen zoals die in de tegenwoordige spelling gebruikt wordt (iaer wordt jaer, ouer wordt over).

Afkortingen.

Afkortingen zijn zo veel mogelijk voluit geschreven; dit geldt dus ook voor titels als mr. en dr.

Patronymen

Patronymen, namen met het achtervoegsel "zoon" of "dochter" worden teruggebracht tot "sz" of "dr". Staat er in de tekst dus Pieterszoon, dan wordt dat getranscribeert tot Pietersz; staat er Claasdochter, dan wordt dat Claasdr

Getallen

Getallen worden geschreven zoals in de originele tekst, dus wisselend in Romeinse of Arabische cijfers.

Hoofdletters en interpunctie

Hoofdletters en interpunctie worden zoveel mogelijk aangepast aan het hedendaags gebruik.

Lijst van schouten, schepenen en secretarissen, 1609-1618Schout:

1609-1612	Adriaan Jansz, burgemeester van Gouda
1613-1614	Gijsbert Aalbertsz, burgemeester van Gouda
1615	Pieter Pietersz Trist, burgemeester van Gouda
1616-1617	Gijsbert Aalbertsz, burgemeester van Gouda
1618	Gerrit Cornelisz de Lange, burgemeester van Gouda
1618	mr. Johan Vlack, tevens baljuw van het Land van Stein c.a.

Secretaris:

1609-1618	Cornelis Willemsz Coolwijk
-----------	----------------------------

Schepenen:

(de ambtsperioden van de schepenen liep over het algemeen van februari tot februari)

1609/1610

Adriaan Leendertsz **Cat**
 Cornelis Simonsz
 Gerrit Claasz
 Jan Willemsz
 Pieter Thijsz
onbekend
onbekend

1610/1611

Gerrit Claasz
 Adriaan Adriaansz
 Cornelis Claasz
 Gerrit Jacobsz
 Jan Pieter Feijsz
 Pieter Jacobsz **Stolck**
 Willem Pietersz

1611/1612

Jan Pieter Feijsz
 Pieter Jacobsz **Stolck**
 Cornelis Adriaansz **de Licht**
 Cornelis Cornelisz **Amorous**
 Cornelis Simonsz
 Mees Cornelisz
 Pieter Thijsz

1612/1613

Cornelis Adriaansz **de Licht**
 Cornelis Cornelisz **Amorous**
 Mees Cornelisz
 Pieter Thijsz
 Adriaan Jacobsz
 Jacob Cornelisz **Caen**
 Jan Willemsz (Willem Gijsz)

1613/1614

Adriaan Leendertsz
 Cornelis Claasz
 Cornelis Gijsbertsz **de Licht**
 Cornelis Simonsz
 Jan Cornelisz
 Maarten Leendertsz
 Pieter Aartsz

1614/1615

Cornelis Claasz
 Cornelis Gijsbertsz **de Licht**
 Cornelis Simonsz
 Jan Cornelisz
 Pieter Aartsz
 Dirk Pietersz
 Lambert Claasz

1615/1616

Cornelis Claasz
 Cornelis Gijsbertsz **de Licht**
 Cornelis Simonsz
 Dirk Pietersz
 Lambert Claasz
 Claas Maarten Gijsz
 Cornelis Jacobsz **Pel**

1616/1617

Claas Maarten Gijsz
 Cornelis Jacobsz **Pel**
 Dammas Cornelisz
 Hendrik Cornelisz **Kegheling**
 Mees Cornelisz
 Sweer Claasz
 Willem Pietersz

1617/1618

Cornelis Jacobsz **Pel**
 Dammas Cornelisz
 Hendrik Cornelisz **Kegheling**
 Mees Cornelisz
 Dirk Pietersz
 Jan Pieter Feijsz
 Pieter Aartsz

1618/1619

Dirk Pietersz
 Cornelis Gijsbertsz **de Licht**
 Cornelis Leendertsz **Spruijt**
 Jacob Jansz
 Wouter Dirksz **Versloot**
onbekend
onbekend

Verklarende woordenlijst

In deze verklarende woordenlijst zijn opgenomen:

- juridische termen
- latijnse termen
- tijdgebonden termen
- dateringen volgens christelijke feestdagen.

absentie	afwezigheid
absolutie	vrijspraak
absolveren	vrijspreken
accorderen	toestaan
actie	juridische procedure
actum ut supra	gedaan (op de datum) als boven
ad lites in custodi	volgens de gebruikelijke, daarvoor geldende wettelijke procedure
forma	
adjudiceren	vergunnen, toekennen
admissie	toestemming
admitteren	toestemming verlenen
advertisement	bekendmaking, stuk, waarop het proces in principe gebaseerd is
advoueren	erkennen
affixie	aanplakking
afslag	korting, restitutie
alienatie	vervreemding
allegeren	aanduiden, toelichten
Allerheiligen	datum: 1 november
amendement	boete, straf
antenuptiaal, ante-	voor het huwelijk, huwelijksvoorwaarden
nuptiale voorwaarden	
appointement	beschikking op een verzoek
appointeren	beschikken
arbiter	scheidsrechter
arbitrage	bindende scheidsrechterlijke uitspraak
arrest	beslag
arrestant	degene die beslag laat leggen
arresteren	beslag leggen
attentaat	overtreding tegen een verbod
attentate	verbod om iets te ondernemen in strijd met een vonnis hangende een hoger beroepszaak
attestatie	verklaring
attesteren	verklaren
authentieke copie	gewaarmerkt afschrift
authoriseren	machtigen, gezag geven
avoueren, avoyeren	toestaan
baljuw	aanklager en bestuursfunctionaris in een baljuwschap, te vergelijken met de schout op lager niveau
bannen	toewijzen
banschouw	schouw op het banwerk, het verplichte onderhoud, in een polder
beleden	in beslag genomen

beleding	beslaglegging, arrest
bodelen	bodediensten verrichten, bezorgen
buitenweet	dagvaarding aan iemand, woonachtig buiten het ambacht
carolusgulden	gulden, geslagen onder en met de beeldenaar van Karel V
cautie	borg
cautie de restituendo	borgstelling voor het terugbetalen van een voorlopig bij het gerecht in bewaring gegeven geldsom, indien het vonnis in het voordeel van een gedaagde wordt gewezen
cautie fide suffio	voldoende waarborg
cautie juratoir	eed, waarin beloofd wordt borg te staan voor een bedrag
cautio de iudicatum solvende	borg om het bij vonnis gewezen bedrag te voldoen
cautionaris	borgsteller
caveren	borgstellen
cedulle	officiële akte
citatie	dagvaarding
collecteur	gaarder, belstingontvanger
comparereren	verschijnen
comparuit	verschijning
compenseren	het tegen elkaar wegstrepen van de door twee partijen tegen elkaar geeiste gerechtskosten
competeren	toekomen
comptoir, comptore	kantoor
concluderen	besluiten
condemnatie	veroordeling
condemneren	veroordelen
confirmeren	bevestigen, vastleggen
conformite, in consent	overeenkomstig
consenteren	toestemming
consequeren	toestaan
consignatie	leiden, resulteren
consigneren	zie: namptissement
constituieren	zie: namptisseren
conthorale	vestigen, stellen
continuatie	huwelijkspartner
contrarie, ter conventie	voortzetting
costuum	daar tegenover
custingbrief	1. eis, die gevolgd wordt door een tegeneis van de gedaagde in de oorspronkelijke zaak (eis in reconventie); 2. afspraak, overeenkomst
de rato caveren	gebruik
debourseren	rentebrief
declarant	borgstellen voor een ieders deel van een geldbedrag
decreteren	voorschieten
deduceren	eiser van een gespecificeerd geldbedrag
defaillant	een gedane beslaglegging bevestigen
defentie	onderbouwen van de eis
deffault	iemand die niet verschijnt ter zitting
	verweer, verdediging
	officiële vaststelling van verstek, van het niet in gerechte verschijnen van een gedaagde; kon meerdere keren verleend

	worden
dempto	behalve
devoir	moeite
diffault	zie: default
different	verschil van mening
diminueren	verminderen, antwoorden op een specificatie van kosten
dingtalen	processtukken
discretie	hier: beoordeling
discretie	hier: opvatting, mening, oordeel
disponeren	beschikken, oordelen
duplycq, dupliek	reactie van de gedaagde op de repliek van de eiser
effectuele voldoening,	tot aan de datum waarop de gevorderde som daadwerkelijk wordt
ter	voldaan
eigen	eigendom
exceptie	uitzondering, hier: reden voor een gedaagde om niet te antwoorden op een eis
exceptie declinatoire	middel om een procedure voor een rechtbank op te schorten
excipient	gedaagde, die meent niet te hoeven antwoorden op een eis
excipieren	om redenen niet antwoorden op een eis
executabel	invorderbaar
executie	tenuitvoerlegging van een vonnis
exhiberen	tonen
exigentie	eis
expensis, cum	met (veroordeling tot het betalen van) de kosten van het proces
exploiteren	uitoefenen, uitvoeren
expresselijk	nadrukkelijk
extraordinaris	buitengewoon
fiat	accoord
fonderen	baseren, gronden
fourneren	leveren
gaarder	belastingontvanger, -inner
gehengen	toestaan
geinsinueerde	iemand aan wie een eis is aangezegd
gemeenlandskosten	belastingen
gerequireerde	gedaagde, die oorspronkelijk eiser was
gesubstitueerd	plaatsvervangend
goede mannen	schepenen
goedwillige	vrijwillige acceptatie van een vonnis
condemnatie	
groot, groten Vlaams	rekenonderverdeling van de pond als betaalmiddel; er waren ponden van 30 en van 40 groten; de laatste, ook groten Vlaams, kwam in onze regio het meest voor
halfvasten	halverwege de vastenperiode
hinc inde	wederzijds
hoefslag	deel van een weg, kade, sloot of dijk, dat door de eigenaar of huurder moet worden onderhouden
imponeren	opleggen
impost	belasting, heffing (in dit geval op processen)
in iudicio	in gerechte
in state	tijdelijk opgeschort, verdaagd

indebiet	onschuldig, niet gerechtvaardigd
injureren	beledigen, kwetsen
injurie	belediging
insinuatie	aanzegging
insinueren	aanzeggen
instantie	stap in een juridische procedure
instrument	officieel document
insuffisantie	onvolledigheid
intenteren	aanleggen, opstarten
interdicieren	verbieden
interdictie	verbod
intervenieren	optreden namens een ander
intresse	1. rente 2. belang
inwaring	inbeslagname, ingebruikname
Jacob, Sint	datum: 25 juli
Jansmis, Sint	24 juni
jurisdictie	rechtsgebied
justitiegeld	de leges etc. bij het voeren van een juridisch proces
keur	politieverordening
kohier	register van belastingaanslagen
kwaad opposant, goed	ongerechtvaardigd verweerder, gerechtvaardigd verweerder tegen
opposant	een eis
liefde, ter	om niet
litis finis, litis finitis	aan het eind van zijn rechterlijke beroepsmogelijkheden
mainteneren	handhaven, vasthouden
mergen	zie: morgen
middelertijd	ondertussen
misse	mest
misse	mest
mitsgaders	alsmede
moderatie	vermindering
morgen	oppervlaktemaat, ca. 0,85 ha
morgengelden	polderbelastingen
morgenspraak	vergadering van ingelanden van een polder, meestal inzake de te betalen morgen- en molengelden
naasting	het recht om als eerste aanspraak te maken op de verkrijging van onroerend goed
namptissement	het bij het gerecht in bewaring geven van de gevorderde geldsom; ook: consignatie
namptisseren	een gevorderde som voorlopig bij het gerecht in bewaring geven; ook consigner
neffens	bij, naast
nomine officii	uit hoofde van zijn functie
nomineren	benoemen, aanwijzen
non-comparitie	niet-verschijning
nopende	betreffende
nullite	nietigheid
obtineren	verstrekken
officie	functie
officier	schout als openbare aanklager

oflijvig, aflijvig	dood
onder verband	onder hypotheekstelling, verpanding
oplegging	betaling
oppignoratie	verpanding
ordonnantie	verordening, reglement
ordonneren	gelasten
paaien	betalingstermijnen
parsisteren	zie: persisteren
pene	straf
peremptoir	aan een uiterste termijn gebonden
pericuul	nadeel
persisteren	aanhouden, vasthouden aan
Pieter ad Cathedram, Sint	datum: 22 februari
Pieter, Sint	datum: 29 juni
possesseur	bezitter
possideren	bezitten
potestate substiudendi, cum	met de macht om te vervangen, om vorderingen over te dragen
prefigeren	van tevoren vaststellen
prejuditie	nadeel
presentatie	uiting van de eis, voorstel
pretens	gepretendeerd, beweerd
principaal	belangrijkste borg, eerste borg
privilege	oorkonde met bijzondere rechten of vrijstellingen van een bepaalde stad of regio
proclamatie	afkondiging
procreeren	verwekken
procuratie	volmacht
proffijt	voordeel
proponeren	voorstellen
prosequeren	voortzetten
provisie, bij provisie	voorlopig, ook voorlopige beschikking
purge	zuivering van verstek
purgeren	een verstek officieel doen opheffen
qualite	hoedanigheid
quitende	kwijten
quohier	zie: kohier
reaal	oorspronkelijk Spaanse munt
recollement	opnieuw voorlezen van een getuigenverklaring of tonen van een bewijs om vast te stellen of getuige bij zijn verklaring blijft tegeneis op een oorspronkelijke eis (eis in conventie)
reconventie	bepaling van grenzen tussen twee percelen
reding	verwerping
refertie	weigering
refuys	verwerpen
rejecteren	verwerpen
rejectie	verwerping, afwijzing
renuntiatie	het afstand doen
renuntieren van productie	het afstand doen van het leveren van getuigenverklaringen of bewijzen

renvoyeren	terugsturen
requestrant	zie: requirant
requirant	eiser, die voorheen gedaagde was
requisitie	verzoek
resolutie	besluit
resolveren	besluiten
restitueren	teruggeven
retro-akte	voorgaande akte
roede	oppervlaktemaat (100 roeden = een morgen)
rozennobel	oorspronkelijk Engelse, in de 16 ^e eeuw ook in Nederland geslagen munt
salva, salvo	zonder
salvo justo calculo	behoudens onjuiste berekeningen
schouwboeten	boetes, opgelegd op de periodieke polderschouw
schutten, schutdrijven	vee in veiligheid brengen, beschutten
sententie	vonnis
silentium	stilzwijgen
solemneel	plechtig
solutum	het betaalde
stad houden	in stand houden, van kracht laten
stedehouder	plaatsvervanger
succumberen	verliezen, het onderspit delven
suffisant, suffisantelijk	voldoende
surchantie	uitstel
surcheren	uitstellen
sustineren	volhouden
taxatie en moderatie	beoordeling
ten principale	in hoofdzaak, in het uiteindelijke vonnis
transporteren	voor schout en schepenen officieel overdragen van onroerend goed
uitlegging	verantwoording
usufructuaria	vruchtgebruikster
ut supra	als boven
vaiteren	pretenderen
verifieren	bewijzen
verneucht	tevredengesteld, vergenoegd
verponding	gewestelijke belasting op onroerend goed
verstek	niet voldoen aan de oproep om in gerechte te treden, formele afwezigheid
vierschaar	rechtbank, letterlijk een door vier touwen omgeven gebied, waarbinnen de rechtspraak werd uitgeoefend
violeren	schenden, beschadigen
weet	zie: buitenweet
Welgeboren Mannen	rechters in een hoge heerlijkheid of baljuwschap, hogere instantie boven een schepenbank
willig decreet	overdracht van goederen op grond van een vonnis van het gerecht
zelling	watergang

Transcripties

Vierschaerboeck
van den Lande van Steijn, beginnende
den 17 november 1609 ende eyndigende
den 16 october 1618

Rechtdach gehouden op den III^{den} novembris anno XVI^c neghen,
present Adriaen Jansß, oudt burgermeester der stede Goude,
officier van den Lande van Steijn, Arien Leendertsß Cat, Cornelis
Sijmonsß ende Gherrit Claesß.

Rechtdach gehouden op den XVII^{den} novembris anno XVI^c neghen,
present Leendert Sijvertsß, bode, als ghesubstitueert schout,
Gherrit Claesß, Pieter Thijsß ende Cornelis Sijmonsß, Jan Willemsß
ende Arien Leendertsß Cat, schepenen ———

Deffault tot sulcken proffijt
volghens d' ordonnantiën.
In state tot huyden XIII daghen.

Dirck Jansß wonende in Hekendorp, eyscher,
contra Jacob Thonisß, ghedaegde, eysch doen om
ghetuyghenis der waerheyte te gheven.

Copie

Beatris Cornelisdr, eysscheresse ende arrestante,
op sekere ghearresteerde stalen misse ofte aerde
berustende op haren eyghen, daer schuldich is
voor te verantwoorden Kers Pietersß aen den
dijck, gheinsinueerde, eysch doen dat hij sal
gehenghen ende ghedooghen de voorsegde
misse ghespreyt te werden over haer eysschersse
landt ofte ten minsten de selve t' ontruymen
ende te betalen schade ende interesse tot taxaetie
van schepenen, concludeert tot condemnatie
vanden, cum expensis.

Copie

Deselve Beatris Cornelisdr, eysscheresse ende arrestante, op sekere ghearresteerde stalen misse ofte aerde berustende op haren eyghen, daer schuldich is voor te verantwoorden Willem Dircksß op de cade, gheïnsinueerde eysch doen, ut supra.

Rechtdach ghehouden op den XXVI^{sten} january anno XVI^c tien, present Adriaen Jansß, burghermeester als schout, Arien Leendertsß Cat, continuatie.

Deffault ende voor 't profijit vandien, namptissement volghens d' ordonnantie onder cautie de restituendo.

Jan Jansß, timmerman, eyscher, contra Leendert Faesß, ghedaegde, eysch doen nopende de betalinge van eenentwintich gulden, ses stivers, acht penningen, gherekents gelt als reste van arbeytsloon, volghens sijn handtschrift, concludeert tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis.

Deffault ende voor 't proffijit vandien volghens d' ordonnantiën.

tweede default op den XXIII^{sten} marty anno XVI^c tien.

Jan Jansß Cleyn, garensnyder, eyscher, contra Leendert Faesß, eysch doen omme hem te vrijen van de somme van 't sestich gulden, die hij, eyscher, toegheseyt heeft te betalen aen de voochden van 't weeskindt van Magdaleen Jacobs, tot condemnatie, cum expensis — met den impost van XXV stivers.

debet

Rechtdach ghehouden op den IX^{den} marty anno XVI^c tien, present Adriaen Jansß, burghermeester als schout ende alle de schepenen, demto Gherrit Claesß.

Default ende voor 't proffijt
vanden volghens d' ordonnantie

Maerten Jansß, chirurgijn ter Goude, eyscher ende arrestant, contra Leendert Faesß, ghearresteerde, eysch doende ende concluderende dat de ghedaegde sal ghecondemneert werden hem te vergoeden de somme van tweehondert twaelff gulden, daervoor hij, ghearresteerde, hem eyscher hadde vercocht vijff melckbeesten, die nochtans daernaer bij de ghearresteerde door indebite alienatie vervreemt zijn gheweest, midts dat affslagh aen de verschenen penningen sal strecken 't eene beest bij hem in bewarender handt zijnde, mitsgaders alle 't gundt dat hij, arrestant, uyt crachte van sekere processen, zoo teghen Lambert Claesß, als oock teghen Willem Jansß gheïntenteert zal consequeren tot condemnatie, cum expensis met den impost van L stivers.

debet

Default ut supra
In staten ten naesten op den
XXIII^{sten} marty anno XVI^c tien.
Compariut ghenomen op den
VI^{den} aprilis XVI^c tien.

Idem eyscher, contra Willem Jansß, ghedaegde, eysch doende ende concluderende dat de ghedaegde sal bij u edele vonnisse ghecondemneert werden, hem eyscher over te leveren ende als sijn vrij eyghen te laten volghen sekere bonte koebeest hem toebehoorende ende onlangs leden bij den ghedaegde door indebite alienatie van Lenardt Faesß, die daer aff maer 't ghebruyck en hadde, volghens 't bescheyt daarvan sijnde vercreghen, tot condemnatie, cum expensis — met den impost van XXV stivers.

debet

Copie

Willem Pietersß, eyscher, contra Wouter Dircksß Versloot sijnen swagher, ghedaegde, eysch doende ende concluderende dat hij voor sooveel hem angaet ghecondemneert sal werden metten eyscher te maecken een behoorlijcke scheysloot tusschen heure landen beginnende van 't weylandt aff tot de buytenste cade toe, volghens de brieff daervan sijnde, cum expensis.

Rechtdach ghehouden op den XXIII^{sten} marty anno XVI^c tien, present Adriaen Jansß, oudt-burghermeester der stede Goude, als schout, Jan Pieter Feijsß, Pieter Jacobsß Stolck, Arien Ariensß, Gherrit Jacobsß, Willem Pietersß ende Cornelis Claesß Olijslagher, schepenen.

In staten teghen den naesten rechtdagh

Adriaen Jansß, officier, eyscher, contra Cornelis jonghe Willemsen, eysch doende ende concluderende dat hij, ghedaegde, gecondemneert sal worden hem eyscher te betalen twintich stuvers bij hem verbeurt, omdat hij sijn houffslach op de Oostcade van de Reewijcker Wetering niet en heeft ghemaect in conformiteyt van de keure, cum expensis

Compareerde Adriaen Leendertsß Cats ende constitueerde hem borch voor Jan Jansß, timmerman, belovende te restitueren de somme van een en twintich gulden, ses stuvers, acht penningen daerinne Leendert Faesß op den IX^{den} marty lestleden, ten behoeve van de voorsegde Jan Jansß ghecondemneert is, indien namaels bevonden wordt sulcx te behooren onder verbandt van sijnen persoon ende goederen tot verbandt van allen rechten ende rechteren.
---- present als boven ----

Rechtdach ghehouden op den VI^{den} aprilis anno XVI^c tien,
 present Adriaen Jans^ß oudt-burghermeester, als schout,
 Jan Pieter Feijs^ß, Cornelis Claes^ß, Arien Ariens^ß ende
 Gherrit Jacobs^ß, schepenen.

De weduwe van Jacob Pieters^ß Smit eyscherse,
 contra Jacob Willems^ß Pint, ghedaeghde, eysch
 doen nopende de betalinghe van ses gulden,
 sestien stuvers van ghelevert ijsenwerck, volghens
 haer bouck, tot condemnatie ende bij provisie tot
 namptisement, onder cautie de restituendo
 cum expensis.

Default

Jan Jans^ß, cleyngaespinder, eyscher, contra
 Leendert Faes^ß, ghedaegde, eysch doen op
 een derde citatie.

In staten tot den naesten rechtdach om als
 dan bij den eyscher sijnen eysch te
 verifiëren.

Ten daghe voorsegt, compareerde Willem Jan Sijmons^ß --- ende versochte
 comparuit (alsoo Maerten Jans^ß, eyscher, selff niet en compareerde) van den
 eysch op hem op den IX^{den} marty lestleden gedaen ende op den XXIII^{sten} der
 selver maendt tot op huyden gecontinueert ende dien volghende tot
 absolutie van de instantie ende voor 't proffijt vandien, volghens
 d' ordonnantie. Schepenen ghehoordt 't versouck, hebben den comparant
 gheadjudiceert comparuit ende voor 't proffijt vandien gheabsolveert van
 d' instantiën volghens d' ordonnantiën.

Compareerde Dirck Jacobs^ß Loncq, oudt Burgermeester

(vervolg op volgende bladzijde)

der Stede van der Goude, verclarende ghecocht te hebben van Leendert Cornelisß van de Vrije Houff, een custingbrieff ten behoeve van den selven Leendert Cornelisß ende verleden bij Frederick Jansß wonende in de Willens, inhoudende vierhondert vijff ende twintich gulden, te betalen op sulcke paeyen, als naer inhouden 's brieffs ende dit voor de somme van driehondert negen ende 't sestich gulden, presenterende over sulcx den voorsegde Frederick Jansß, mede present sijnde, de naestinghe vandien, daerop Frederick Janssß uytstel versochte om bescheyt te seggen tot den naesten rechtdach. Schepenen gehoordt 't consent van de comparant voorsegt, accorderen hem den tijt van twaelff daghen.

Rechtdach ghehouden op den IIII^{den} meye anno XVI^c ende tien, present Adriaen Janß, oudt Burghermeester der stede van der Goude, als Schout, Jan Pieter Feijsß, Cornelis Claesß, Willem Pietersß, Arien Ariensß, schepenen.

Sacharias van Voorhout, eysscher, contra Jacob Adriaensß de Licht, ghedaegde, eysch doende omme te hebben betalinghe van de somme van sessentwintich gulden, XII stuvers, die hij hem, eysscher, schuldich is ter saecke van wolle laecken, volghens sijn bouck. Tot condemnatie, cum expensis.

De ghedaegde versouckt copie.

Gherrit Stempels, eyscher, contra Frederick Jansß, ghedaegde, eysch doende nopende de betalinge van sestien ponden grooten Vlaems, over twee jaren landthuyrs, als annis XVI^c acht ende neghen, volghens de huyrcedulle tot condemnatie, cum expensis.

Ghedaechde consenteert goetwillighe conditie omme te betalen twintich gulden gereedt, noch XXVIII gulden binnen XIII daghen naestcomende ende de reste binnen een maendt daerna. Schepenen condemneren de ghedaegde volgens sijn eychen overgifte de gheëyschte somme te betalen op de termijnen voorsegt.

Jan Jansß, eyscher, contra Leendert Faesß,
ghedaegde, eysch doen op een derde citatie.

Schepenen overmits de ghedaegde rechtelijk uitgheëyscht sijnde wel present was, maer gheen defensie en dede noch dede doen, hebben den eyscher gheadjudiceert het derde default ende uyt crachte vandien den ghedaegde gecondemneert den eyscher te vrijen, costeloos ende schadeloos van de 't sestich gulden in den eysch gheroert ende in de kosten, tot taxatie ende moderatie van schepenen.

Compareerde Leendert Faesß ende belooffde Willem Jansß de Vrij te vrijen costeloos ende schadeloos van de borchtchte, daerinne deselve Willem Jansß hem selven voor hem comparant verbonden heeft, nopende de betalinghe van de somme van een ende twintich gulden, ses stuvers een halve, daerinne hij comparant op den XXVI^{sten} january lestleden ten behoeve van Jan Jansß, timmerman, ghecondemneert is, ende deselve Jan Jansß mede comparerende, transporteerde ende gaff, over ghelijck hij transporteert ende overgheeft, midts desen ten behoeve van Willem Jansß voorseggt alle recht ende actie die hem ter sacke van de voorsegde XXI gulden, VI stuvers, VIII penningen op den voorsegde Leendert Faesß was competerende, bekennende daarvan verneucht ende voldaan te sijn, den lesten penningen metten resten, den voorsegde Willem Jansß, daarvan quytende bij desen. Presenten als bovenstaant.

Heeft vorder de voornoemde Leendert Faesß gheconstitueert ende volmachtich ghemaect, constitueert ende maect volmachtich midts desen Willem Jansß de Vrij voorseggt, omme specialick te manen, innen ende t' ontfanghen, de jaericxe paeyen van een custingbrief, verleden bij Aelbert Gherritsß, linnewever, inhoudende seshondert gulden (daerop LIII gulden betaelt sijnde) die hij comparant hem ten onderpande verbonden ende in handen ghestelt heeft, voor de betalinghe van vijffhondert gulden, die hij comparant hem schuldich is ende dit in mindering van de selve somme. Oock indien 't noodt sij recht daeromme te spreken voor allen heeren ende rechteren ende 't selve te prosequeren tot d' effectueele voldoeninghe toe; cum potestate substituendi

(vervolg op volgende bladzijde)

ad lites in custodi forma, doen alles onvermindert ende sonder prejuditie van de oppignoratie ofte veronderpandinghe voorsegt ende versocht Willem Jansß voorsegt hiervan acte —
presenten als voren.

Rechtdach op den XVIII^{den} may anno XVI^c ende tien,
present Jan Pieter Feysß, ghesubstitueert schout,
Gherrit Claesß, Arien Ariensß, Pieter Jacobsß
Stolck, schepenen.

Maerten Jansß, chirurgijn ter Goude,
eyscher ende arrestant, contra Leendert
Faesß, ghearresteerde, eysch doende op de
tweede citatie op voorgaende clachte —

De ghedaegde versouckt copie —
Schepenen accorderen den ghedaegde
copie, midts bij Boschlandt, sijn procureur,
verclarende last daertoe van den
ghedaegde te hebben —

Den eyscher protesteert van costen,
schaden ende interesten daeromme
ghedaen ende gheleden ende noch te doen
ende te lijden.

Rechtdagh op den XXIII^{sten} augusti anno XVI^c tien,
present: Arien Jansß, schout, Jan Pieter Feijsß,
Cornelis Claesß ende Arien Ariensß, Pieter Jacobsß
Stolck, schepenen.

Jan Pieter Feysß, eyscher, contra Leendert Faesß,
ghedaegde, eysch doende nopende de betalingen
van dertich carolisch guldens paye, 's brieffs
verschenen Petri ad Cathedram anno XVI^c tien, tot
condemnatie ende bij provisie tot namptissement
ende dat het hypoteeck daervoren verclaert sal
worden executabel, met de costen.

Default ende voor 't proffijt
vanden, volghens d' ordonnantie.

Idem eyscher contra den selven Leendert Faesß, ghedaegde, eysch doende om betalingen van noch dertien carolisch gulden, berekents gelts, over huyre van hoylandt, verschenen Jacobi anno XVI^c neghen, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis.

Default ende voor 't proffijt vandien volghens d' ordonnantiën.

Cornelis Jacobsß wonende tot Haestrecht, eyscher, contra Cornelis Stevensß in den Lande van Steyn, ghedaegde van betalinghe van twee ponden grooten Vlaems, ter saecke van arbeytsloon bij hem eyscher op des ghedaegdes rietlandt verdient off soowel min ofte meer als schepenen bevinden zullen te behooren, tot condemnatie, cum expensis.

Schepenen partie ghehoordt, verclaren den eyscher ongehouden te sijn cautie te stellen ende condemneren den ghedaegde ten principale te antwoorden.

Ten principale in feyten.

Rechtdagh ghehouden den VII^{den} septembris anno 1610, present Adriaen Jansß, dijckgraeff ende schout, Jan Pieter Feysß, Cornelis Claesß, Gherrit Jacobsß ende Willem Pietersß, schepenen.

Cornelis Jacobsß tot Haestrecht, eyscher, contra Cornelis Stevensß in 't Steyn, ghedaegde, eysch doende om op voorgaende clachte sentelijck t' anhooren, tot condemnatie, cum expensis.

Schepenen appoincteren partiën bij den anderen omme bij goede manieren gheaccordeert te werden, is 't doenlijk daertoe nominerende Cornelis Jansß ende Cornelis Amorous ende niet connende accorderen, dat schepenen henluyden scheyden sullen, midts bij den eyscher brengende naerder bewijs teghen den naesten rechtdach.

Op huyden den XXI^{sten} septembris anno XVI^c tien, compareerden voor den dijkgraeff ende schout, mitsgaders voor den ondersegde schepenen 's Landts van Steyn, Dirck Claesß ende Maritgen Jansdr, beyde van Stolwijck, dan elck sekere jaren ghewoontt hebbende in den Lande van Steijn voorsegt ende verthoont hebbende sekere acte van sijn ende haren vader, daerbij deselve versocht hebben aen de schout van Stolwijck de proclamatiën van hen comparanten aldaer ghedaen te werden, mitsgaders de acten dat deselve proclamatiën aldaer als oock tot Haestrecht naer behooren ende in conformitee van der Heeren Staten ordonnantiën van de politie ghedaen sijn, hebben sijlieden malcanderen over ende wederover beloofd ende beloven bij desen malcanderen niet te verlaten voor ende aleer sijlieden door de doot ghescheyden zullen werden, mitsgaders malcanderen alle eere ende ghetrouwicheyt te bewijzen, zulcx ende ghelijck vrome, eerlicke ende godtvreesende echteluyden betaemt, daervoor sijlieden malcanderen erkennen ende houden sullen, soolange sijlieden tesamen in levens sullen sijn. Actum ut supra, Present: Adriaen Jansß, dijkgraeff ende schout, Jan Pieter Feysß ende Pieter Jacobsß Stolck, schepenen.

Ter ordonnantie van deselve

Cornelis Willemsz ⁵⁷

Rechtdach ghehouden op den vijffden octobris, anno XVI^c tien, present Adriaen Jansß, schout, Jan Pieter Feysß, Gherrit Jacobsß, Pieter Jacobsß Stolck, schepenen —

Schepenen admitteren den eyscher een rechtelicke wete aen den ghedaegde ghedaen te werden, ter lieffde off om ghelt.

Dese wete anghenomen bij Lenardt Sijvertsß, bode, voor XX stuvers, belovende die in te brengen jehens den eersten rechtdagh —

Leendert Cornelisß van den Vrije Hoeff, wonende in de Willens, eyscher ende arrestant, contra 't gearresterde paerdt, daervoren schuldigh is te verantwoorden, Jan Govertsß ter Goude, eysch doende om de betalinghe van twintich gulden, bij 't selve peerdt in sijns eyschers weyde verteert, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement mette costen —

Claes Jansß Verheij als procuratie hebbende van Emmeken Maertensdr, weduwe van Ellert Willemsß tot Haestrecht, eyscher, contra Jacob Ariensß de Licht, ghedaegde, eysch doende van betalinghe van twaelff gulden, dertien stuvers als reste van meerder somme ter sake van een koe bij den ghedaegde in 't erffhuys van de voorsegde Emmeken gekocht, tot condemnatie, cum expensis.

~~Default ende voor 't proffijt vandien volghens d' ordonnantie~~

Gerbrandt Jacobsß de Licht versouckt copie vanweghen sijnen vader.

Rechtdagh ghehouden op den XXVI^{ste} octobris anno XVI^c tien, present den schout, Jan Pieter Feijsß, Pieter Jacobsß Stolck, Arien Ariensß, Cornelis Claesß, Willem Pietersß, Gherrit Jacobsß ende Gherrit Claesß, schepenen.

Claes Jansß Verheij als procuratie hebbende van Emmeken Maertens, weduwe van Ellert Willemsß tot Haestrecht, eyscher, contra Jacob Ariensß de Licht, ghedaegde, eysch doende om op voorgaende clachte sententie t' anhooren, tot condemnatie, cum expensis.

Schepenen partie ghehoordt, condemneren de ghedaegde in de gheëyschte somme midt affslaende solutiën ende vorder ter goede rekeningh.

Leendert Cornelisß van de Vrije Hoeff wonende in de Willens, eyscher ene arrestant, contra 't ghearresteerde peerdt, daervoren verantwoordt moet Jan Goversß ter Goude, eysch doende op de betalinghe van twintich gulden bij 't selve peerdt in des eyschers weyde verteert, tot condemnatie mette costen.

In state jehens den naesten rechtdagh, ordonnerende den bode die de wete anghenomen heeft, deselve jehens dien dach te doen.

Schepenen taxeren ende modereren de costen in desen gheëyscht op vier stuvers.

Compareerde in juditio, Leendert Cornelisß van de Vrije Hoeff, wonende in de Willens, te kennen ghevende dat hij jeghens huyden in rechte gheropen was van eenen Sijmon Crijnen, sonder dat deselve Sijmon compareerde ofte eenyghe clachte op hem ghedaegde dede, nam over zulcx comparuit met adjudicatie van de costen. Schepenen 't selve ghehoordt, mitsgaders de bode van dat hij de wete hadde gedaen, adjudiceren den comparant sijn versouck met condemnatie van costen.

Dirck Jacobsß Loncq, oudt burghermeester der stede Goude, eyscher, contra Jan Henricksß, alias Jan Louwen op Corte Haerlem, ghedaegde eysch doende om betalighe van drie gulden van een halff vat biers bij den eyscher op den XXII^{ste} septembris 1607 den ghedaegde ghelevert, tot condemnatie, cum expensis.

Default ende voor 't proffijt vandien volghens d' ordonantie.

Rechtdagh op den XXIII^{sten} novembris anno XVI^c tien, present Adriaen Jansß, schout, Jan Pieter Feijsß, Gherrit Claesß, Cornelis Claesß ende Willem Pietersß, schepenen.

Adriaen Jansß, dijkgraeff ende schout van den Lande van Steyn, nomine officii, eyscher, contra Willem Pietersß, ghedaegde, eysch doende. Alsoo de ghedaegden hem onderstaen heeft, den bode van 't Landt van Steyn in 't exploicteren van zijn officie te provoceren ende zijn exploit te verhinderen, den zelven metten gherechte van Steyn te injuriëren als gheseydt hebbende, dat hij de schijt van hem ende den gherechte hadde, 't welck

De ghedaegde versouckt copie

(vervolg op volgende bladzijde)

een saecke is van quader consequentie, die niet en behoordt ghetolereert te werden, dat daeromme de ghedaegde ghecondemneert zal werden in een profitable boete van tweëntseventich ponden van XL grooten 't pondt, off anders tot discretie van schepenen zulcx zijlieden naer exigentie van de sake bevinden zullen te behooren, tot condemnatie, cum expensis met den impost van vijftich stuvers.

Sijmon Crijnen wonende ter Goude, eyscher, contra Leendert Cornelis van de Vrije Hoeff, ghedaegde, eysen doende omme te hebben betalinghe van twintich gulden over de coop ende leverantie van een peerdt verschenen St. Jansmis lestleden, St. Jacob daeraen volghende wel betaelt, affsleande solutiën, tot condemnatie cum expensis.

De ghedaegde versouckt copie

Schepenen admitteren den ghedaegde sijn versouck, condemnerende hem peremptoorlick t' antwoord ten naesten rechtdagh.

Rechtdach op den XXI^{sten} decembris anno XVI^c tien, present Adriaen Jans van de Vrije Hoeff, schout, Jan Pieter Feijs van de Vrije Hoeff, Pieter Jacobs van de Vrije Hoeff, Gherrit Claes van de Vrije Hoeff, Cornelis Claes van de Vrije Hoeff, Arien Ariens van de Vrije Hoeff ende Gherrit Jacobs van de Vrije Hoeff, schepenen.

Adriaen Jans van de Vrije Hoeff, dijkgraeff ende schout van den Lande van Steyn, nomine officii, eyscher, contra Willem Pieters van de Vrije Hoeff, ghedaegde, eysch doende alsoo de ghedaegde hem onderwonden

De sake wordt ghehouden in advys ten naesten rechtdagh.

(vervolg op volgende bladzijde)

heeft den bode van 't Landt van Steyn in 't exploicteren van zijn officie te provoceren ende sijn exploit te verhinderen, den selven met oock die van den gherechte van Steyn te injurieren als gheseydt hebbende dat hij de schijt van hem ende die van den gherechte hadden, 't welck saken is van quader consequentie die niet en behoort ghetolereert te werden, dat daeromme de ghedaegde sal werden ghecondemneert in een profitable boete van tweeën 't seventich ponden van XL guldens 't pondt ofte anders tot discretie van schepenen, zulcx sij naer exigentie van de sake bevinden zullen te behooren, tot condemnatie, cum expensis met den impost van L stuvers.

Rechtlich ghehouden op den VIII^{sten} februaris anno XVI^c ende elff, present Adriaen Jansß, burgermeester als schout, Jan Pieter Feijssß, Pieter Jacobsß Stolck, Cornelis Sijmonsß, Cornelis Cornelisß Amorous ende Pieter Thijsß, schepenen.

Melchior Pietersß, steenbacker tot Haestrecht, eyscher, in cas van reconventie ende in waringhe van zekere sellinghe bij hem van Leendert Ariensß Buijck in huyre ghenomen ende

Schepenen houden de saecke in state tot den naesten rechtlich ende continueren d' inwaringhe bij provisie.

(vervolg op volgende bladzijde)

noch jeghenwoordigh in huyre ghebruykelijk is, contra meester Johan Vlack als daervan gherechtelick gheïnsinueert zijnde, eysch doen dat de voorsegde inwaringhe sal werden ghedecreteert ende den voorsegde eyscher daerinne ghemainteneert, ghestijft ende ghesterckt, alles volghens voorgaende appointment van dijckgraeff, schout ende schepenen van date den VIII^{sten} january 1611, tot condemnaetie mette costen ende den impost van L stuvers.

debet den impost

omme partie daerteghen gheïnsinueert ende gehoordt sijnde, ghedisponneert te werden na behooren.

Rechtdach, ghehouden op den XXII^{sten} februaris anno XVI^c elff, present den schout, Jan Pieter Feijss, Cornelis Cornelis Amorous, Pieter Thijs ende Cornelis Sijmons ende Pieter Jacobs Stolck, schepenen.

Melchior Pieters, steenbacker tot Haestrecht, eyscher, in cas van reconventie ende inwaringhe van sekere sellinghe bij hem van Leendert Ariens Buijck in huyre ghenomen ende noch jeghenwoordigh in huyre ghebruyckende is, contra meester Johan Vlack als daervan rechtelick gheïnsinueert zijnde, eysch doen volghens voorgaende clachten, dat de inwaringen sal werden ghedecreteert ende den voorsegde eyscher daerinne ghemainteneert, ghestijft ende ghesterckt, alles volghens voorgaende appointmenten van den dijckgraeff, schout ende schepenen van date den VIII^{sten} january 1611, tot condemnatie metten costen ende den impost van L stuvers.

De procureurs van de ghedaegde protesteerden als alleenlijck ghedaeght zijnde, om voorts te sien protesteren van 't voorgaende protest volghens d' acte van Sijvert Leenderts, bode, in dato den XVIII^{den} februaris 1611 ende seggen dies onvermindert als bij acte op huyden bij henluyden in rechte gheëxhibeert.

Schepenen houden de saecke in advys aen 't volle collegie jeghens den naesten rechtdach.

Claes Jans Verheij als procuraetie hebbende van Emmeken Maertens, weduwe van Ellert

Schepenen verstaen dat de ghedaegde de declaraetie sal overnemen ende jeghens den naesten rechtdach daerop te diminueren.

(vervolg op volgende bladzijde)

Willemsß tot Haestrecht, eyscher, contra
Jacob Adriaensß de Licht, eysch doende
om declaraetie van costen over te nemen.

Rechtdach ghehouden op den VIII^{sten} marty anno XVI^c elff,
present schout ende 't volle collegie van schepenen.

Melchior Pietersß, steenbacker tot
Haestrecht, eyscher, contra meester
Jan Vlack de Jonghe, ghedaegde,
eysch ende versouck doen op
voorgaende clachte.

Schepenen partie gehoordt, accorderen eyscher,
de ghedaegde copie van sekere privilegie
's Landts van Steyn bij den eyscher gheëxhibeert,
onvermindert een yeghenlick sijn goedt recht
ende voorgaende proceduren ende sonder
prejuditie der selver, appointeren niet te min
partiën bij den anderen ende 't appointement te
voldoen voor den naesten rechtdach.

Rechtdagh ghehouden op den XXII^{sten} marty anno XVI^c elff,
present den schout ende 't volle collegie van schepenen.

Melchior Pietersß, steenbacker tot
Haestrecht, eyscher, contra meester Jan
Vlack de Jonghe, ghedaegde, eysch ende
versouck doen op voorgaende clachte.

De procureurs van de ghedaegde seggen dat
onvermindert voorgaende gheproponeerde
exceptiën ofte proceduren, partiën zijn
gheappointeert ende dat het appointement
noch onvoldaen is, concluderen daeromme
tot absolutie van dese instantie.

D' eyscher present, seydt dat hij tot voldoeninge van 't appointement op den
voorgaende rechtdach ghewesen, den ghedaegde off sijne ghemachtichde tot
twee ofte driemalen heeft ghedaen insinueren, omme voor goede mannen te
comparereren ende bij vertreck oft onwillicheyte vandien hen ghedaeght jehens
huyden om sentelijk t' aenhooren, midts 't welcke d' eyscher sustineert van
sijne sijde 't appointement voldoen te hebben, gheasisteert mitsdien bij sijne
conclusie op den voorgaende rechtdagh ghedaen ende ghenomen ende off
mijn heeren mochten verstaen dat de ghedaegde, die in ghebreke is gheweest,
voor arbiters te comparereren te lasten alsoch het voorsegde appointement te
voldoen, dat 't selve gheschiede ten langsten binnen drie daghen op versteck
ende d' eyscher.

Op den derden dagh geacht een corten ende extraordinaren rechte dach naer coustume van desen Lande, persisterende ende versouckende appointementen.

Schepenen partiën in 't langhe ghehoordt, ordonneren alsnoch dat partiën hinc inde 't appointement in questie sullen voldoen voor saterdagh eerstcomende ende dien dach all op versteck ofte dat den eersten rechte dach naer Paeschen sal sijn peremptoir ende vorder dat partiën recht ghehouden sal werden van drie daghen tot drie daghen tot zulcken costen als naer coustume.

Jan Pieter Feysß, arrestant ende eyscher, op de ghearresteerde penningen berustende onder Willem Jan Symonsß, daer schuldigh is voor te verantwoorden Pau Enghelsß als procuraetie hebbende van Claes Aemen, eysch doen om betalinghe van II gulden, VII stuvers van verteerde costen, tot condatie ende bij provisie tot namptisement, cum expensis.

Copie mitsgaders dat de penningen sullen moghen werden ghelicht onder suffisante de restituendo.

Compareerde in juditio Arien Cornelisß, woinende op Corte Haerlem ende constitueerde hem borghe voor 't lichten van de penningen onder Willem Jan Sijmonsß berustende, belovende deselve te verantwoorden, indien bevonden wordt sulcx te behooren.

Rechte dach den XII^{den} aprilis anno XVI^c elff, present: den schout, Jan Pieter Feysß, Mees Cornelisß ende Cornelis Ariensß Licht, Pieter Thijsß, Cornelis Sijmonsß, Pieter Jacobsß Stolck, Cornelis Cornelisß Amorous, schepenen.

Rechte dach ghehouden op den XXVI^{sten} aprilis anno XVI^c ende elff, present: Johan Pieter Feijsß ghesubstitueert schout, Cornelis Ariensß de Licht, Pieter Jacobsß Stolck, Pieter Thijsß, Cornelis Cornelisß Amorous, Cornelis Sijmonsß, schepenen.

Melchior Pietersß, steenbacker tot Haestrecht, eyscher, contra meester Johan Vlack de Jonghe, ghedaegde, eysch ende versouck doen op voorgaende clachte.

Schepenen partiën op verscheyden rechte daghen in 't langhe ghehoordt, mitsgaders ghesien all 't gunt bij henluyden ten

Verto

(vervolg op volgende bladzijde)

wedersijden in rechte gheexhibeert is gheweest, ghehoordt oock de verclaringhe van den bode die de insinuatien ende citatien ghedaen heeft ende op alles wel ende rijpelic ghelet, rejectere alle d' exceptien bij ende van weghen meester Jan Vlack gheproponeert offe ghedaen proponeren, condemneren den zelven ten principale t' antwoorden, continueren d' inwaringhe bij provisie ende reserveren de costen beyde ten uyteynde deser saecke.

Rechtdagh ghehouden op den X^{den} meye anno XVI^c elff,
present Jan Pieter Feijsß ghesubstitueert schout, Mees
Cornelisß Olijslagher, Cornelis Ariensß de Licht,
schepenen.

Rechtdach ghehouden op den VII^{den} juny anno 1611,
present Adriaen Jansß, dijckgraeff ende schout, Jan
Pieter Feijsß, Mees Cornelisß Olijslagher, Cornelis
Adriaensß de Licht, Cornelis Cornelisß Amorous,
schepenen.

Adriaen Jansß, burghermeester, dijckgraeff
ende schout, Arien Leendertsß Cats ende Gerrit
Claesß, schepenen, Cornelis Willemsß,
secretaris ende Sijvert Leendertsß, bode van
den Lande van Steyn, eyschers, contra Feijs
Pietersß, ghedaegde, eysch doen om betalinghe
van twee gulden, twaelff stivers over reste van
salaris, soo van 't seghelen als schrijven ende
bodelen van brieven van den Landen bij hem,
ghedaegde, van Claes de Melcker ghecocht, tot
condemnatie, cum expensis.

Default ende voor 't proffijit vandien
volghens d' ordonnantie.

Cornelis Willemsß, secretaris van den Lande van Steyn, als collecteur van 't mergengelt van den Willens over den jare XVI^c neghen, eyscher, contra Feijs Pietersß, ghedaeghde, eysch doende van betalinghe van ses gulden van 't mergengelt van eene viertel, groot vijff mergen, tot eene gulden, vier stuvers op de mergen in den voorsegde jare gevallen, tot condemnatie, cum expensis.

Default ende voor 't profijt vandien, volghens d' ordonnatie.

Sijvert Leendertsß, bode, eyscher, contra Pieter Pietersß Sleper, ghedaeghde, eysch doende om betalinghe van tien schellingen groten Vlaems, bij denselven ghedaeghde verbeurt, ter saecke dat hij eyscher ghevonden heeft twee peerden van den ghedaeghde, weydende bij den Hooghen Dijck ende dat de ghedaeghde hem, eyscher, deselve na 't schutdrijven affhandich gemaect heeft. Tot condemnatie, cum expensis — Ghereserveert den officier sijne actie.

Default ende voor 't profijt vandien wordt den eyscher verleent een tweede citatie —

Recht Dach ghehouden op den XVI^{den} augusti
anno XVI^c ende elff, present

Gherrit Claeß, eyscher ende arrestant, contra Jan Hermansß wonende in de Waerder, ghearresteerde, eysch doen dat alsoo de ghearresteerde een peerdt anghenomen hebbende van den eyscher omme te weyen, 't selve in de plough bearbeyt ende ghebruyckt heeft, zulcx dat het selve ghequetst gheworden ende daerdoor ghestorven is, concludeert d' eyscher dat de ghearresteerde ghecondemneert sal werden sijn schade ende interest te vergoeden tot seggen van manieren hem dies verstaende off XLIX gulden daervoor, cum expensis.

Compareerde Jacob Ariensß de Licht ende consigneerde onder schepenen onderghenoemt, drie gulden ende achteen stuvers van XL grooten Vlaems den gulden, in betalinghe van de costen, ghevallen in den processe tusschen Emmeken Maertens, weduwe van Ellert Willemsß, wonende tot Haestrecht, eyscherse ende hem comparant ghecondemneert volghens de declaratie ende moederaetie van schepenen daervan zijnde in date den VII^{den} juny lestleden, versouckende dat deselve niet en zullen werden ghelicht, voor ende alear hem daervan als oock van 't principael daer 't proces om gheweest is, quitantie bij de voorsegde Emmeken ondertekend ghelevert zal sijn, protesterende van costen, schaden ende interesten, indien ter contrarie ghedaen comt te werden. Daer teghen Claes Jansß Verheij als procuraetie hebbende van Emmeken Maertensdr voorsegt, versochte de penningen voorsegt te lichten onder cautie, dan alsoo schepenen maer twee in ghetale en waren, hebben daeromme 't selve versouck uytghestelt tot den naesten rechtdach off dat het collegie sterker sal sijn, actum op den XVI^{den} augusti anno XVI^c elff, present Cornelis Cornelisß Amorous, Cornelis Sijmonsß, schepenen ende mij

Cornelis Willemß

Rechtdach op den voorlaetsten augusti anno 1611, present schout, Jan Pieter Feijsß, Mees Cornelisß Olijslagher, Pieter Jacobsß Stolck, Cornelis Ariensß Licht, Cornelis Cornelisß Amorous, schepenen.

Gherrit Claesß, eyscher ende arrestant, contra Jan Hannemansß wonende in de Waerder, ghearresteerde, eysch doen dat, alsoo de ghearresteerde een paerdt anghenomen hebbende van den eyscher omme te weien, 't selve in de ploegh bearbeyt ende ghebruyckt heeft, soo dat het selve daerdoor gequetst ende ghestorven is, concluderende d' eyscher dat ghedaeghde gecondemneert sal werden sijn schade ende interest te vergoeden tot seggen van goede manieren, hem dies verstaende off XLIX guldens daervoor, cum expensis.

Default ende voor 't proffijt vandien, wordt verleent een tweede citaetie ende rechtelicke wete. Dese wete heeft anghenomen Claes Jansß Verheij voor eene gulden ende tien stuvers, daervan hij sijn bescheyt sal moeten inbrenghen tegen den naesten rechtdach.

Sijvert Leendertsß, bode, eyscher, contra Arien Henricksß, molenaer ter Goude, ghedaegde eysch doende omme te hebben betalinge van drie gulden bij den ghedaegde verbeurt ter saecke van dat den eyscher twee peerden van den ghedaegde bevonden heeft weydende op den wech van den Achter Willens mitsgaders van de kosten bij den selve peerden verteert tot condemnatie met de kosten.

Default ende voor 't proffijt vandien als voren.

Dese wete anghenomen bij Sijvert Leendertsß, bode, voor vijftien stuvers, blijvende ghehouden antwoordt in te brengen tegen den naesten rechedach.

Rechedach op den XIII^{den} septembris anno XVI^c ende elff, present den schout, Cornelis Ariensß de Licht.

Rechedach ghehouden op den derden octobris anno XVI^c elff, present den secretaris als ghesubstitueert schout, Mees Cornelisß ende Cornelis Ariensß de Licht, Pieter Thijsß, Cornelis Sijmonsß, schepenen.

Sijvert Leendertsß, bode, eyscher, contra Arien Henricksß, molenaer, ghedaegde eysch doen nopende de betalinghe van den boeten en de kosten, ghevallen ter saecke dat d' eyscher als bode twee paerden van den ghedaegde in 't schut ghebracht heeft ende voorts XXIII daghen in de weyde ghegaen hebben, tot condemnatie, cum expensis.

Copie

Gerrit Claesß, eyscher ende arrestant, contra Jan Hannemansß, wonende inde Waerder, ghearresteerde eysch doen dat alsoo de ghearresteerde een paerdt angenomen hebbende van den eyscher omme te weyden, 't selve in de ploegh bearbeyt ende ghebruyckt heeft

D' eyscher ende arrestant versouckt cautie voor 't ghewijsde, voor ende aleer partie in rechte sal werden ontfanghen.

De ghedaegde van ghelijcke, ten naesten op versteck.

(vervolg op volgende bladzijde)

zoodat het selve daerdoor ghequetst is ende ghestorven, concluderende d' eyscher dat de ghedaegde sal werden ghecondemneert sijn schade ende interest te vergoeden tot seggen van goede manieren hem dies verstaende off XLIX gulden daervoor, cum expensis.

Rechtdach ghehouden op den XV^{den} novembris anno XVI^c elff, present schout ende 't volle collegie van schepenen.

Gherrit Claesß, eyscher ende arrestant, contra Jan Hannemansß, wonende inde Waerder, ghearresteerde, eysch doen dat alsoo den ghearresteerde een paerdt van den eyscher anghenomen hebbende omme te weyen, 't selve in de ploech bearbeyt ende ghebruyct heeft, zulcx dat het daerdoor ghequetst ende ghestorven is. Concluderende d' eyscher dat de ghedaegde sal werden ghecondemneert sijn schade ende interest te vergoeden tot seggen van goede manieren hem dies verstaende off 49 gulden daervoor, cum expensis.

Schepenen verstaen dat de ghedaegde met zijne ghepresenteerde borghe sal mogen volstaen — dien volghens —

Pieter Pietersß, backer binnen der Goude, constitueert hem borghe voor den ghedaegde ende Leendert Cornelisß van den Vrije Hoeff, wonende in de Willens voor Gherrit Claesß omme 't ghewijsde te voldoen —

Den eyscher neemt aen sijne feyten inne te brengen binnen een maendt, 't welck hem bij schepenen oock gheordonneert wordt op versteck. Appoincteren henluiden niet te min middeler tijt bij den anderen op hope van accordt.

Sijvert Leenderß, bode, eyscher, contra Arien Henrickß, molenaer, ghedaegde eysch doen nopende de betalinghe van den boeten ende costen ghevallen ter saecke dat d' eyscher als bode twee paerden van den ghedaegde in 't schut ghebracht heeft ende voorts XXIII daghen inde weyde ghegaen hebben, tot condemnatie met de costen.

In staten teghen den naesten, middeler tijt bij den anderen op hope van accordt.

Cornelis Hermansß, eyscher, contra meester Jan Vlack de Jonghe, ghedaegde, d' eyscher verclaerdt alvoren de reedinghe ter requisitie van den ghedaegde ghedaen, nopende beyde heurluyden landen als qualick ende indebite ghedaen, niet toe te staen ofte t' avoyeren, zoo mede aldaer gheen reedinghe mach gheschieden, alsoo de scheidynghe in de respectie brieven uytgedrukt wordt, dat hij eyscher, dienvolghende blijft in ende behoudt de possessive van zijne landen in der voeghen als hij die voor date van de voorsegde pretensie en de indebite reedinghe ghepossideert ende ghebruyckt heeft, doende eysch dat soo verre de ghedaegde eenighe actie ter contrarie nopende sijn voorsegde landen soude pretenderen te hebben, dat hij deselve binnen behoerlijcke tijde tot discretie van schepenen institueert off hem te sien imponeren een ewigh swijghen ende silentie; tot condemnatie, cum expensis, met den impost van L stuyvers debet.

Gherrit Govertsß Souburgh, eyscher, contra Willem Jansß in de Willens, ghedaegde, eysch doen nopende de betalinge van LXXII gulden over landtpacht verschenen kersmis anno XVI^c tien, volghens sijn bouck, tot condemnatie mette costen ende bij provisie tot namptissement affslaende dat affslagh behoort te strecken, metten impost van XXV stuyvers ———

debet

De ghedaegde protesteert van costen, schade ende interesse alreede gheleden en de noch te lijden, concludeert bij exceptie tot niet ontfanckelijck ende tot absolutie, alsoo der tusschen den eysscher en de ghedaegde litis finitie is, blijckende bij vonnisse daervan zijnde, daerbij persisterende volghens d' ordonnantie van den justitie.

D' eyscher ontkent de pretense litis finitie, concludeert tot rejectie van d' exceptie ende dat de ghedaegde ghecondemneert sal werden t' antwoorden ten principale.

De ghedaegde seydt te persisteren bij sijne gheproprieerde exceptie, exhiberende in overvloedt ende onvermindert de voorsegde exceptie het vonnisse daeruyt, hij hem is funderende.

Schepenen continueren de saecke tot den naesten, appointeren partiën middeler tijt te compareren voor Dirck Jacobsß Loncq, Aerndt Jacobsß ende Reijnier Gherritsß de Swaen op hope van accordt ende 't appointement voor den naesten te voldoen op versteck.

In staten tot den naesten.

Compareerde in juditio Pieter Pietersß, backer wonende binnen der Goude ende constitueerde hem selven borgh voor Jan Hannemansß, wonende in de Waerder, bij Dirck Cornelisß Schaep, als bailliu ende schout der stede voorsegt, ghearresteert omme te voldoen 't ghene den selven officier op hem sal mogen winnen, des belooffde deselve Jan Hannemansß hem van dese borchtucht te vryen, costeloos ende schadeloos onder verbandt van allen rechten en rechteren. Constituerende Michiel Cornelis Bruijnsß procureur omme zijn recht te bewaren jegens den officier voorsegt, in alles met macht om een ander in sijne plaetse te moghen substitueren, ist noodt met belofte de rato; presenten als voren.

Cornelis Willems

Jan Jacobsß,
Cornelis Jacobsß Pel ende
Cornelis Sijmonß , eyschers

Rechtdagh ghehouden op den XXIII^{sten} novembris anno XVIe elff, present Dirck Cornelisß Schaep, balliu der stede Goude ende van den Lande van Steyn, Jan Jacobsß de Vrij, Gherardt Stempels, Cornelis Ghijsbertsß Olijslager, Reynier Gherritsß de Swaen ende Pieter Jansß Hooghenboom, welboren mannen van den selven Lande.

Den bailliu van den Lande van Steyn, eyscher ende arrestant contra Jan Hannemansß, ghearresteerde eysch doende nopende de boete van veertich gouden realen, oft andersins alsulcke boeten ende amendementen als daer van oudts naer coustume van den Lande daertoe zijn staende, ter saecke dat hij op den IX^{den} juny lestleden, het arrest 't welck Gherrit Claesß door den bode van den Lande voorsegt op hem hadde ghedaen doen, ghevioleert heeft, ghereserveert den officier sijn vorder actie daer ende soo hij te rade vinden sal tot condemnatie , cum expensis —

In state voor den tijt van XIII daghen ten versoucke van den borghe.

Rechtdagh ghehouden op den XXIX^{sten} novembris,
anno XVI^c ende elff, present de schout, Mees Cornelisß,
Cornelis Cornelisß Amorous ende Cornelis Symonsß,
schepenen.

Continuatie van alles tot den naesten

Jan de Vrij, absent

Rechtdach gehouden op den VII^{den} decembris
anno XVI^c elff, present Dirck Cornelisß Schaep,
bailliu der stede Goude ende van den Lande
van Steijn, Cornelis Gijsbertß Olijslager,
Reijnier Gerritß de Zwaen, Pieter Janß ende
Cornelis Jacobß Pel, welboren mannen van den
zelve Lande —

Den bailliu van den Lande van Steijn, eyscher ende arrestant, contra
Jan Hannemanß, gearresterde, eysch doende nopende de boete van
XL gouden realen, oft anders al zulcke boeten ende amenden, als van
oudts naer costume van den Lande daer toe zijn, staende ter zake dat
hij op den IX^{den} juny lestleden het arrest 't welck Gerrit Claeß door
den bode van den Lande voorsegt op hem hadde gedaen, doen
geviolent heeft, gereserveert den officier zijn vorder actie daer ende
zoo hij te rade vinden zal tot condemnatie, cum expensis —
Copie ter Pieter Pieterß, backer, zijn zwager.

Rechtdach ghehouden op den XIII^{den} decembris
XVI^c ende elff, present Cornelis Willems^ß, secretaris
als ghesubstitueert schout, Pieter Jacobs^ß Stolck,
Cornelis Cornelis^ß Amorous, Cornelis Sijmons^ß,
Cornelis Adriaens^ß de Licht ende Mees Cornelis^ß
Olijslagher, schepenen —

Gherrit Goverts^ß Souburgh, eyscher, contra
Willem Jan Sijmons^ß in de Willens, ghedaegde,
om op voorgaende sententie t' anhooren,
affslaende dat na date daerop betaelt es.

Pieter Pieters^ß, apoteker, eyscher, contra
Leendert Cornelis^ß, ghetroudt hebbende de
weduwe van Cornelis Aerts^ß, ghedaegde,
eysch doen nopende de betalinge van vijff
gulden, twee stuvers van medicamenten
volghens sijn bouck aen den voorsegde
Cornelis Aerts^ß voorsegt verstreckt; tot
condemnatie, cum expensis.

Sijvert Leenderts^ß, bode, eyscher, contra Arien
Henricks^ß, molenaer, ghedaegde, eysch doen
om hen te sien belasten 't appointement van
schepenen te voldoen op sulcke peynen als
sijluyden ordonneren sullen.

Schepenen alsoo teghen de schulde niet
en wordt gheseydt, condemneren de
ghedaegde in den eysch op hem
ghedaen, midts cortende twee gulden
bij den ghedaegde ten ghelaghe
ghedebourseert, nadien den eyscher
't seggen van goede mannen affgegaen
heeft, ghereserveert den ghedaeghde
sijn recht ende actie, die hij meendt te
hebben, daer ende soo hij te rade
werden sal.

Copie —

Schepenen ordonneren partiën ten
wedersijden 't appointement te
voldoen voor saterdach eerstcomende,
dien dach al op peyne van ses guldens.

Rechtdach ghehouden op den XXI^{sten} decembris,
anno XVI^c ende elff, present Dirck Cornelisß
Schaep, bailliu der stede van der Goude ende
van den Lande van Steyn, Jan Jacobsß de Vrij,
Cornelis Ghijsbertsß Olijslagher, Reijnier
Gherritsß de Swaen, Pieter Jansß Hooghenboom,
Cornelis Jacobsß Pel ende Cornelis Sijmonsß,
welboren mannen van den Selven Lande —

De bailliu voorsegt, eyscher ende arrestant, contra Jan Hannemansß, ghearresteerde,
eysch doende om op voorgaende clachte sententie t' anhooren

Alsoo de ghearresteerde rechtelick uytgheëyscht sijnde, niet en compareerde, noch
procureur ghemachticht van zijnen wegghen, hebben welboren mannen den balliu
gheadjudiceert deffault ende voor 't proffijit vandien volghens d' ordonnatiën van de
justitie —

Op huyden den derden January anno XVI^c ende twaelff, compareerden Cornelis
Leendertsß Kemp, wonende in den Lande van Steijn, jegehenwoordigh bruydegom
ende Neeltgen Jansdr uyt Blockland in de jurisdictie van Montfort, jegenwoordighe
bruydt ende vertoonden zekere twee acten, d' een onder de handt van Jan van
Hollant, bode tot Montfort, in date den xxiii^{sten} novembris anno xvic ende elff ende
d' ander onder de handt van Pieter Cornelisß Dros, schout tot Haestrecht in date den
XXIX^{sten} decembris in 't selve jaer, daerbij was blijckende dat de proclamatiën van
heurluyden comparanten anstaend huwelick, wettelick zoo tot Montfort als tot
Haestrecht ghedaen waren, sonder eenyghe verhinderige ter contrarie, versouckende
over zulcx in den echten staet gheconfirmeert ofte bevestight te werden, hebben
dienvolghende zijluyden comparanten verclaerd ende verclaren, midts desen te
weten de

(vervolg op volgende bladzijde)

voornoemde Cornelis Leendertsß, dat hij de voorsegde Neeltgen Jansdr is nemende tot zijne gheëchte huysvrouwe ende deselve Neeltgen Jansdr, dat zij den voorsegde Cornelis Leendertsß is nemende tot haren gheëchten man, belovende malcanderen niet te verlaten, om lieff noch leedt, noch om gheenrehande saecken voor ende alear zijluyden metter doot ghescheyden zullen werden, maer malcanderen alle lieffde eere ende trouwe te bewijzen, sulcx eerlicke vrome ende godtvreesenden gheëchte luyden toestaet ende betaemt ende in alle vreedtsaemheyt samen te leven zoolanghe zijluyden in desen leven wesen zullen, daerop sijlieden elckanderen de handt ghegheven hebben —

Verclarenden voorts zijluyden comparanten voor date van desen ende oock voor troubeloften met malcanderen gheaccordeert ende verdraghen te zijn, dat evenverre Cornelis Leendertsß oflijvich comt te werden voor Neeltgen Jansdr voorsegd, dat in zulcken ghevalle deselve Neeltgen met het onderhoudt ende opvoedinghe van zijne voorkinderen niet beswaert en zal zijn, maer daer van ontslaghen wesen, midts henluyden latende volghen heurlieder moeders ende vaders erff, bij welcke antenuptiale voorwaerde zijluyden seyden alsnoch te persisteren ende te blijven, bereydt zijnde, die t' allen tijden des noodt sijnde bij eede te confirmeren. Ende versochten hiervan acte. Aldus gheschiedt in den Doelen der stede Goude op de date voorsegd, present Adriaen Jansß, burghermeester der selver stede, als dijckgraeff ende schout van den Lande van Steijn, Mees Cornelisß Olijslagher ende Cornelis Adriaensß de Licht, schepenen van den zelve lande, die dit tot kennisse gheteyckendt hebben —

Adriaen Jansz

Mees Cornelysz

Cornelis Adriaensz de Licht

*Cornelis Willemsen*⁵⁹

Rechtdach gehouden den XVII^{den} January anno XVI^c twaelff, present Adriaen Jansß, dijkgraeff ende schout van den Lande van Steijn ende Johan Pieter Feijß, Cornelis Cornelisß Amorous, Mees Cornelisß, Cornelis Ariensß de Licht, Pieter Jacobsß Stolck, schepenen van den zelven Lande.

Adriaen Janß, dijkgraeff, nomine officii, eyscher, contra Evert Janß Groeninge ende Michiel Phrederixß, gedaegde, om ghetuychnis der waerheyt te geven.

De ghedaegde hebben op huyden heurlieder eedt gedaen.

Rechtdach ghehouden op den XIII^{den} februaris anno XVI^c ende twaelff, present Adriaen Jansß, burgermeester, als dijkgraeff ende schout Cornelis Adriaensß de Licht, Jacob Cornelisß Caen, Pieter Thijsß, Cornelis Cornelisß Amorous, Jan Willem Ghijsß, Gherrit Jacobsß, schepenen.

Sijvert Leendertsß, bode, eyscher contra Arien Henricksß, molenaer, ghedaeghde, eysch doende om op voorgaende clachte sententie t' aenhooren.

Schepenen, alsoo de ghedaegde rechtelick uytgheëyscht sijnde, niet en compareerde noch procureur ghemachticht van sijnen 't weggen, hebben den ghedaeghde ghecondemneert in den eysch en de conclusie bij den eyscher op hem ghedaen ende ghenomen.

Rechtdach ghehouden op den VIII^{sten} meye anno XVI^c twaelff, present Adriaen Jansß, burgermeester als schout, Mees Cornelisß Olijslagher, Cornelis Adriaensß de Licht, Cornelis Cornelisß Amorous, Gherrit Jacobsß, Pieter Thijsß ende Jan Willemsß, schepenen.

Op huyden compareerde in iudicio Sijvert Leendertsß, bode van den Lande van Steijn ende versocht aen schepenen

(vervolg op volgende bladzijde)

verclaringhe houveele de boeten zijn bedraghende, die verbeurdt worden bij den ghenen die heure paerden bij den wech weydende bevonden ende over zulcx in 't schut ghebracht werden. Ghehoordt welck versouck, hebben schepenen verclaert ende verclaren bij desen, de boete voorsegt te wesen van elcke paerdt eene gulden ende tien stuvers, den gulden tot XL grooten Vlaems, als naer ouden hercomen — volghens heurlieder beste wetenschap.

Rechtdach op den III^{den} july anno XVI^c ende twaelff,
present Adriaen Jansß, burgermeester als schout.

Corten rechtdagh op den VI^{den} july anno XVI^c twaelff,
present Cornelis Willemsß, secretaris als ghesubstitueert
schout, Mees Cornelisß Olijslagher, Cornelis Ariensß de
Licht, Jacob Cornelisß Caen, Cornelis Cornelisß Amorous,
Pieter Thijsß, Arien Jacobsß, Jan Willemsß, schepenen.

Hans Lievensß wonende in Hekendorp, eyscher, contra Jan van Tricht, ghedaeghde, eysch doende om hem eyscher te vergoeden tot seggen van goede manieren hem dies verstaende, de schade bij des ghedaegdens paerden in des eyschers hoylandt ghedaen ende dat hem ghedaeghde gheordonneert sal worden die daer uyt te halen ende voorts te voorsien dat se daer niet meer in ende comen, omme vorder schade te voorhoedten.

Tot condemnatie cum expensis.

Pieter Jansß Vis in iudicio comparerende, constitueert hem borghe voor den eyscher omme 't ghewijsde met oock allen costen ende schaden te voldoen indien den eyscher gheraect te succumberen.

Schepenen stellen de saecke uyt tot dynsdach eerstcomende den X^{de} deser maendt july ende appointerende partiën bij malcanderen, omme middeler met malcanderen t' accorderen, indien niet als dan elck bescheyt inne te brenghen, wyens landen laetst ghesloot sijn gheweest, omme 't selve ghesien ghedaen te werden na behooren, ordonneren niette-

min

(vervolg op volgende bladzijde)

min den ghedaegde sijne paerden uyt des eyschers hoylanden dadelick te halen ende soodanighe ordre te stellen, dat se daer niet wederinne en comen om vorder schade te voorhoeden.

II^{den} corten rechedach op den XVII^{den} july anno XVI^c twaelff, present Adriaen Jans^ß burgermeester als schout.

Hans Lievens^ß wonende in Hekendorp, eyscher, contra Jan van Tricht, ghedaegde, eysch doende om op voorgaende clacht t' anhooren.

Tot na den hoybou.

Rechedach op den XXVIII^{sten} augusti anno XVI^c ende twaelff, present Adriaen Jans^ß, burghermeester als schout, Mees Cornelis^ß Olijslagher, Pieter Thijs^ß, schepenen.

Compareerde Evert Jans^ß, wonende in den Lande van Steijn ende bekende schuldich te wesen Pieter Willems^ß, backer ter Goude, de somme van acht en 't sestich gulden, vier stuvers, ses penningen van XL groten Vlaems den gulden, ter saecke van broodt hem comparant te dancke ghelevert, welke somme hij belooffde ende belooft midts desen te betalen op den XXVII^{sten} septembris eerstcomenden sonder langher vertreck, versouckende daerinne ghecondemneert te werden. Ghehoordt welck versouck, hebben schepenen hem volghens sijn

(vervolg op volgende bladzijde)

selffs overghifte, in de voorsegde betalinghe te doen ten tijde als voren ghecondemneert ende condemnerende midts desen, actum ut supra.

Rechtdagh op den IX^{den} octobris anno XVI^c ende twaelff,
present: Adriaen Jansß, burghermeester als schout,
Cornelis Ariensß de Licht.

Gherrit Dircksß, brouwersknecht, eyscher ende arrestant, op de ghearresteerde ende beleede goederen op zijnen eyghen beleedt, toebehoorende ende daer schuldich is voor te verantwoorden Herman Huijghen, gheïnsinuerde, eysch doen omme daeraen te verhalen de somme van dertien gulden over een halff jaer huys Huyre verschenen meye lestleden, concluderende tot condemnatie van den voorsegde somme ende bij provisie tot namptissement ende dat de voorsegde beleede goederen verclaerdt zullen werden daervoor verbonden ende executabel, cum expenses, affslaende dat affslagh behoordt te strecken.

Rechtdach op den XXVII^{sten} novembris anno 1612,
present Jan Adriaensß als gesubstitueert schout van den Lande van Steijn in de plaetse van Adriaen Jansß, burghermeester der stede van der Goude, zijne vader, Cornelis Cornelisß Amorous, Pieter Thijsß, Jan Willemsß, Cornelis Adriaensß de Licht.

Jacob Dircksß Loncq, brouwer, eyscher, contra Cornelis Willemsß, ghedaegde, eysch doen nopende de betalinghe van de somme van XXXII gulden, XV stivers over de leveringhe van bieren bij den ghedaegde ghehaelt off doen halen, volghens sijn bouck; tot condemnatie cum expensis.

Default ende voor 't proffijt vandien volgens d' ordonnantiën.

Compareerde Maritgen Nannen, weduwe van wijlen Jan Maerten Ghijsß, wonende in de Willens, met haer ghekoren voocht ende constitueerde ende maecte machtich bij desen, Leendert Jansß haren zone ende Michiel Cornelisß Vlack, procureur ende elck van hen bijzonder omme in rechte alle haere saken te bewaren, in omnibus cum potentate substituendi in communi forma, actum ten tijde ende presenten als boven.

Rechtdach gehouden op den VII^{den} marty anno 1613, present Cornelis Willemsß, secretaris, als gesubstitueert in plaetse van Gijsbert Aelbertß, burgemeester der stede Goude, dijckgraef ende schout, Cornelis Claesß, Maerten Leendertß, Cornelis Gijsbertß Licht, Pieter Aertsß, Cornelis Simonß, schepenen.

Jacob Cornelisß Caen ende Cornelis Boslant, eyschers, contra Cornelis Leendertß Kemp, gedaegde, eysch doen proponerende de betalinghe van tweederde paerten van vijff hondert gulden over twee jaren lantpachts de annis XVI^c elff ende twaelf, affslaende 't gunt hij daerop betaelt heeft ende anders aen renten, voor de voorsegde eyschers bewijsen zal verschoten offe verstreckt te hebben; tot condemnatie, cum expensis ende bij provisie tot namptissement metter impost van vijftich stivers.

Schepenen appoincteren perthijen bij den anderen op hope van accoort ende bij faute vandien, dat zij ten naesten rechtdaghe gescheyden zullen worden.

debet

Maeritgen Dircks, weduwe van Goossen
Jan Daemß, usufructuaria ende Gerrit
Goossenß, deszelfs Goossens zoon, elck
voor de helff, eyschers, contra Gerrit
Gijsbertß Snelrewaert, ghedaegde, eysch
doen nopende de betalinghe van drie jaren
renten tot zes gulden 's jaers, verschenen
Petri ad Cathedram annis XVI^c elf, twaelf
ende dertien. Tot condemnaetie cum
expensis ende dat 't hypoteecq daervoren
verbonden, daervoor verclaert zal worden
executabel, presenterende nademael de
rentebrieven vermist wort, voor alle
namaniërende suffisantelijck te caveren.

Copie van den notulen ende van alles.

De hiemraden van Sluypick, eyschers, contra
Claes Maerten Ghijzen, ghedaegde, eysch
doen omme mette eyschers te procederen tot
reedinge van hare zelling ofte landen,
leggende in den Lande van Steijn, neffens den
anderen butendijcx, tot condemnaetie cum
expensis.

Default ende voor 't proffijt vandien
volghens d' ordinantiën.

Ydem, eyschers contra Leendert Janß,
ghedaegde, eysch doenden, ut supra.

Default ende voor 't proffijt vandien,
volgens de ordinantiën.

Op huyden den XXIII^{sten} marty anno XVI^c ende dertien, compareerden Sijmon Arienss jeghenwoordigh brudegom, gheassisteert met Cornelis Stevenss sijnen schoonvader ende Gheertgen Cornelisdr jeghenwoordighe bruydt vergheselschapt met Cornelis Jacobsß Pel haren vader, al t' samen wonende in den Lande van Steijn ende vertoonden sekere acte onderteyckent bij Pieter Cornelisß Dros, schout tot Haestrecht in date den XII^{den} january lestleden, daerbij was blijckende dat deselve schout aldaer wesende de parochie van den Lande van Steyn ghedaen hadde drie wettelicke proclamatiën ofte gheboden van heurlieder comparanten huwelick, zonder datter eenighe verhinderinge ter contrarie gheschiedt was, versouckende over zulcx in den echten staet gheconfirmeert ofte bevesticht te werden, ende hebben dienvolghende verclaerdt ende verclaren midts desen te weten Sijmon Adriaenss voorsegd, dat hij de voorsegde Gheertgen Cornelisdr is nemende tot zijne gheëchte huysvrouw ende deselve Gheertgen Cornelisdr, dat zij den voorsegde Sijmon Adriaenss is nemende tot haren gheëchten man, belovende malcanderen niet te verlaten om lieff noch leedt, noch om gheenrehande saecken voor ende aleer sijlieden metter doot ghescheyden werden; oock malcanderen alle lieffde, eere ende trouwe te bewijzen, zulcx als godtvreesende, vrome ende eerlicke luyden betaemt ende in alle vredsaeemheyt te leven, soo lange zijlieden in desen leven wesen zullen; daerop zijlieden elckanderen de handt ghegheven hebben; ende versochten hiervan acte, aldus gheschiedt binnen der Goude ten comptore van Cornelis Willemsß, secretaris van den Lande van Steyn, in presentie van den selven secretaris, als ghesubstitueert bij Ghijsbert Aelbertsß, burghermeester der voorsegde stede, dijckgraeff ende schout, Cornelis Claesß ende Pieter Aertsß, schepenen van den zelven Lande die dit tot kennisse gheteyckent hebben, actum ut supra.

Cornelis Willemsß bij mijn Cornelis Claesß, trasmaelder

Bij mijn Pieter Aertsß Als substituut secretaris

Coolwijck ²⁶ 1613

Rechtdach gehouden op den XXVI^{sten} marty anno XVI^c dertien, present: Cornelis Willems, secretaris als gesubstitueert schout in plaets van den burgemeester Gijsbert Aelberts, Cornelis Claes, Maerten Leenderts, Pieter Aerts, Cornelis Gijsberts Licht, Jan Cornelis, schepenen van den Lande van Steijn.

Continuaetie van alles ten naesten.

Op huyden den XVIII^{den} may anno XVI^c ende dertien, compareerde voor schout ende schepenen 's Landts van Steyn onderghenoemt, Cornelis Cornelis Amorous, steenbacker, wonende in den zelven lande ende bekende, voor hem ende zijnen erven schuldich te zijn, Ghijsbert Zas Jans, wonende ter Goude, off zijn actie vercrijghende de somme van driehondert ende dertich gulden van XL grooten Vlaems het stuck, als reste van vierhondert ende tachtich gulden ten selven prijse, over de coop van tweehondert duysent dubbelden ijsselsteen, welke voorsegde reste hij comparant belooffde te betalen binnen een maendt nae date van desen, sonder langer vertreck daeronder verbindende, speciaelick den ovensteens, die hij beghint in te doen kruyen, volbacken wesende, belovende den selven steen niet te vercopen off doen vercoopen voor ende alear de voorsegde reste voldaan ende betaelt zal sijn ende soo verre hij comparant den voorsegde steen in 't gheheel off deel in 't heymelick oft openbaer vercoopt offe doet vercoopen buyten weten van den voornoemde Zas, ofte zijn actie vercryghende ende daarvan het ghelt ontfanckt, dat hij comparant in zulcken gevalle verbeuren zal de somme van hondert gouden realen, den helft ten behoeve van den officier, een vierde paert voor den armen binnen der Goude ende een vierde paert voor den armen in 't Landt van Steijn ende generalick alle sijne andere goeden, ghewonnen ende ongewonnen. Versouckende in 't ghene voorseght is gecondemneert te werden.

(vervolg op volgende bladzijde)

Ghehoort welck versouck, hebben schepenen hem comparant, volghens zijn willighe overghifte daerinne ghecondemneert ende condemneren midts desen verclarende sijne goeden daervoren executabel, cum expensis. Ende versocht de voorsegde Zas hiervan acte. Actum present: Ghijsbert Aelbertsß, schout, Cornelis Claesß Trasmaler ende Maerten Leendertsß Olijslagher, schepenen, die dit tot kennisse onderthekent hebben.

Ghijsbert Aelbertsß

*bij mijn Cornelis Claesß
Trasmaelder*

Maerten Leendertsoon

Olijslaeger

Cornelis Willemß⁶⁰ secretaris

Rechtdagh den XXV^{sten} juny anno XVI^c dertien, present: Ghijsbert Aelbertsß, burghermeester als schout, Cornelis Claesß, Maerten Leendertsß, Arien Leendertsß, Cornelis Ghijbertsß Licht de lange, Pieter Aertsß, Cornelis Sijmonsß ende Jan Cornelisß, schepenen.

De hiemraden van Slupick, eyschers, contra Claes Maerten Ghijsß, ghedaegde, eysch doen om met d' eyscher te procederen tot reedinge van hare selling ofte landen, leggende in 't Landt van Steyn, neffens den anderen buytendijcx, tot condemnatie, cum expensis.

Compareerde Michiel Cornelisß Vlack, als procureur van de ghedaegde ende versocht purge van deffault met refusie van costen, 't deffault op d' eerste clacht gegaen ende gevallen ende versouckt copie.

Deselve eyschers contra Leendert Jansß, ghedaegde, eysch doen, ut supra.

Copie van de notule.

Cornelis Jacobsz Pel als possesseur van sekere kennipwerff gheleghen aen den Molencade, eyscher, contra Gherrit Ghijsz Snelrewaert, ghedaegde, eysch doen dat alsoo de ghedaegde hem vaiteert op de voorsegde kennipwerff eenich recht off actie te hebben, ghecondemneert sal werden sijn pretense actie off actiën t' institueren, off hem te sien imponeren een eeuwich ende silentie, cum expensis.

Copie van den notule.

Annitgen Jansdr, huysvrouw van doctor Willem Hovius, als procuraetie hebbende van den selven haren man, mede erffghenaem van Jan Willemsz Sempel ende Aechte Gerrit Boorgaertsdr, haren vader ende moeder zaliger, eyscherse, contra Leendert Cornelisz, ghedaegde, eysch doen nopende de betalingen van XXI gulden, X stuvers, van waren bij Maritgen Pieter Dirckssdr, sijn overleden huysvrouw, ghehaelt volgens 't register daervan zeynde; concludeert tot condenmatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis.

Deffault ende voor 't proffijit vandien, volghens d' ordonnantie.

Recht Dach gehouden den III^{den} septembris XVI^c dertien, present: Cornelis Claez als ghesubstitueert schout, Maerten Lenertz, Arien Leendertz, Pieter Aertz, Cornelis Simonz, Jan Cornelisz, schepenen van den Lande van Steijn.

Sijvert Lenertz, bode van den Lande van Steijn, eyscher, contra Feijs Pieterz, ghedaegde, eysch doen om hem te betalen de boeten verbeurt uut zake dat hij drie beesten met een vaers geweyt aen den hooghen dijck daer toe staende, bedragende vijf gulden, X stuvers die hij gehouden is te betalen van dat hij hem belet heeft de zelve in 't schut te brengen, tot condenmatie, cum expensis.

Defaut.

De hiemraden van den Sluijpwijck, eyschers,
contra Claes Maerten Ghijzen, ghedaegde,
eysch doende op voorgaende clachte —

De gedaegde verzouckt copie van den
brieff.

Dezelve eyschers contra Lenert Janß,
ghedaegde, eysch doende op voorgaende
clachte.

Ut supra

Cornelis Jacobß Pel, als possesseur van zekere
kennipwerff gelegen aen den Molencade,
eyscher, contra Gerrit Ghijzen Snelrewaert,
eysch doende op voorgaende clachte.

De gedaegde doet eysch.

Schepenen appointeren parthijen bij
den anderen voor den naesten
rechtdach ende bij faute van accoort,
henluyden alsdan te laten vinden voor
deze justitie ofe vierschare van den
Lande van Steijn.

Rechtdagh den XVII^{den} septembris anno XVI^c
ende dertien, present: Ghijsbert Aelbertsß,
burghermeester als schout, Maerten Leendertsß
Olijslagher, Cornelis Ghijsbertsß Licht de
langhe, Pieter Aertsß, Jan Cornelisß, Arien
Leendertsß, schepenen.

Rechtdach den 29sten octobris 1613,
 present: Cornelis Claesß, schepen,
 ghesubstitueert schout, Maerten
 Leendertsß, Arien Leendertsß,
 Cornelis Symonsß, Jan Cornelisß,
 schepenen.

Neeltgen Dircxdr, biersteeckster, wonende tot
 Moordrecht, eyschersse, contra Claes Leendertsß Been,
 ghedaegde, om te kennen oft ontkennen sijne obligatie
 ende dienvolgende tot betalinghe van de somme van
 hondert ende twintich gulden, affslaende solutum,
 daervoren zij sijne penningen onder Cornelis Cornelisß
 Amorous heeft ghedaen arresteren; tot condemnatie,
 cum expensis.

Default

De heemraden ofte landtbewaerders van de Willens van
 den jare XVI^c ende vijff, eyschers, contra de weduwe van
 Cornelis Hilbrandtsß zaliger ende Jacob Woutersß,
 messemaecker, ghedaegde, omme te hebben betalingen,
 te weten, de voorsegde weduwe I gulden, VIII penningen
 ende Jacob Woutersß XV stuvers, VI penningen, ter
 saecke van mergenghelt in den voorsegde jare ghevallen,
 tot condemnatie, cum expensis.

Default, alsoo gheen resolutie
 bij morgenspraeck en is
 genomen van dusdanighe
 penningen uyt te leggen.

De landtbewaerders van den Willens de anno XVI^c ses,
 eyschers, omme te hebben betalingen, te weten van -

Paev Engelen	————	I gulden	I stuyver
Feijs Pietersß	————	II gulden	XVI stuvers
de selffde noch	————	IIII gulden	IIII stuvers
de weduwe van Cornelis Hilbrandtsß	—	I gulden	VIII stuvers
Jan Aertsß Glas	————	XVII stuvers	VIII penningen

Default — ut supra.

al tesamen ghedaegdens ter saecke van mergenghelt in
 den voorsegde jare ghevallen, tot condemnatie mette
 costen.

Rechtdagh den XII^{den} novembris anno
XVI^c ende dertien, present: Cornelis
Claesß, ghesubstitueert schout,
Maerten Leendertsß, Cornelis
Sijmonsß ende Jan Cornelisß,
schepenen.

De hiemraden van Slupick, eyschers, contra Claes
Maerten Ghijsß, ghedaegde, om op voorgaende
clachte sentelijck te aenhooren.

In state tot den naesten rechtdagh.

Deselve eyschers contra Leendert Jansß, ghedaegde,
om op voorgaende clachte sentetie t' aenhooren.

Ad idem.

Rechtdach den XXVI^{sten} novembris anno
XVI^c dertien, present: Cornelis Claesß,
gesubstitueert schout, Maerten Leendertsß,
Cornelis Gijsbertß de Licht, Pieter Aertß,
Cornelis Simonß ende Jan Cornelisß,
schepenen.

De hiemraden van Slupick, eyschers, contra
Claes Maerten Ghijsß, ghedaegde, om op
voorgaende clachte sententie te aenhooren.

De zelve eyschers, contra Leendert Jansß,
ghedaegde, om op voorgaende clachte
sententie t' aenhooren.

Schepenen verstaen dat Claes Maerten
Ghijzen, ghedaegde, gehouden is voor
den eersten rechtdach te bewijzen enige
meerder breedte ofte uutpalinge van
eygendom butendijx te hebben, 't geen
die van Sluijpwijck, als heurlijcks binnen
scheysloot uutwijzende is ofte bij faute
vanden, dat de ghedaegde zal gehouden
zijn met d' eyschers te procederen tot
reedingen.

In state tot den naesten rechtdach.

Rechtdach den XXVIII^{sten} january
1619, present: Cornelis Claesß
ghesubstitueert schout, Maerten
Leendertsß, Pieter Aertsß, Jan
Cornelisß, schepenen.

Lieven Pietersß, linnewever, eyscher, contra
Cornelis Hermansß, ghedaegde, eysch doen
nopende de betalinghe van dertien gulden
van mondtcosten ende anders, vervallen den
X^{den} meye anno XVI^c dertien, alles volghens
't contract daervan sijn, tot condemnatie, cum
expensis ende bij provisie tot namptissement.

Copie

De hiemraden van Slupick, eyschers, contra
Claes Maerten Ghijsß, ghedaegde, om op
voorgaende clachte sententie t' aenhooren.

Schepenen verstaen ende verclaren
voor vonnisse, dat de costen ter sake
van desen gevallen, zedert den XXV^{sten}
juny lestleden tot desen daghe toe
incluys, sullen wesen ghecompenseert

Idem, eyschers contra Leendert Jansß, ghedaegde
om op voorgaende clacht sententie t' aenhooren.

Ad Idem

Rechtdach den XXII^{sten} aprilis anno XVI^c ende
veertien, present den officier ende 't volle
collegie van schepenen.

Cornelis Willemsß, secretaris van den Lande
van Steijn, als collecteur van 't mergenghelt
over de Willens van den jare XVI^c ende tien,
eyscher, contra Feijs Pietersß, ghedaegde, eysch
doende nopende de betalinghe van vier gulden
ende vijff stuvers, op sijns ghedaegdens vijff
mergen in den voorsegde jare omgheslaghen
tot seventien stuvers op de

In staten tot den naesten rechtdach.

Off

(vervolg op volgende bladzijde)

merghen ofte 't selve dadelick bij den officier uyt te sien leggen, op zijn ghewin, volgende de resolutie ghenomen op de morghenspraeck van date den VI^{den} februaris lestleden tot condemnatie mette costen.

Jan Sijmonsß, eyscher, contra Feijs Pietersß, ghedaegde, Default.
 nopende de betalinge van twintich gulden als reste van meerder somme ter saecke van landpacht, verschenen 't alreheylighen anno XVI^c dertien, tot condemnatie mette costen.

Rechtdach den VI^{den} meye anno XVI^c ende veertien, present: Lambert Claesß, oudtste schepen als ghesubstitueert schout, Cornelis Claesß, Cornelis Ghijsbertsß Licht de lange, Pieter Aertsß, Jan Cornelisß, Cornelis Sijmonsß, schepenen.

Uutghestelt tot over XIII daghen

Op huyden den XXIX^{sten} meye anno XVI^c ende veertien, compareerden Pieter Willemsß, jeghenwoordigh brudegom, gheassisteert met Willem Pietersß sijnen vader, ende Maritgen Hubertsdr, jeghenwoordighe bruydt, vergheselschapt met Claes Maerten Ghijsß, haren oom, ende vertoonden zekere acte onderteykent bij Pieter Cornelisß Dros, schout tot Haestrecht, in date den XXV^{sten} deser maendt meye, inhoudende dat deselve schout tusschen de voornoemde conthoralen, tot Haestrecht ter plaetse daer men ghewoon is publicatie te doen, ghedaen heeft drie sondaeghsche proclamatiën ofte huwelicxe gheboden, sonder eenyge verhinghe voorghevalen te

(vervolg op volgende bladzijde)

zijn, versouckende over zulcx in den heylighen echten staet gheconformeert ende bevesticht te werden ende hebben dienvolghende verclaerdt ende verclaren midts desen, te weten de voorsegde Pieter Willemsß, dat hij de voorsegde Maritgen Hubertsdr is nemende tot zijne wettighe huysvrouwe ende deselve Maritgen Huberts dat zij den voorsegde Pieter Willemsß is nemende tot haren wettighen man, belovenden malcanderen in alle ghetrouwicheyt bij te blijven ende aen te hanghen, sonder d' een den anderen te verlaten, om lieff ofte leedt, noch om gheenrehande saecken, die henluyden staende huwelick over souden moghen comen, voor ende aeler zijluyden metter doot ghescheyden werden, oock middeler tijt malcanderen alle lieffde, trouwe ende eere te bewijzen ende henlieden jeghens malcanderen te draghen, zulcx als vrome, eerlicke ende godtvreesenden gheëchte luyden betaemt ende schuldich zijn, ende in alle vreedtsaemheyte metten anderen te leven, soo langhe Godt Almachtich henlieden tesamen in desen leven sparen zal, daerop zijluyden d' een den anderen de handt ghegheven hebben ende versochten hiervan acte. Aldus gheschiedt binnen der Goude, ten comptore van den secretaris van den Lande van Steijn in presentie van den selven secretaris als ghesubstitueert bij Ghijsbert Aelbertß, burghermeester der stede van der Goude, als dijkgraeff ende schout van den lande voorsegt, Pieter Aertsß ende Dirck Pietersß, schepenen van den selven lande, die dit tot kennisse ondertekent hebben. Actum, ut Supra.

Bij mijn Pieter Aertsß

*Dirck Pietersß
merck*

Cornelis Willemß⁶¹

Rechtdagh op den III^{den} juny 1614, present:
Niet ghedaen om dattet uyr overstreken was.

Rechtdach op den XVII^{den} juny 1614, present
't volle collegie wezende, Lambert Claeß bij den
schout in zijn plaets gestelt.

<p>Lieven Pieterß , linneweaver, eyscher, contra Cornelis Harmanß ghedaegde, op voorgaende clacht.</p> <p>De ghedaegde neemt zijn tien dagen om hem te beraden.</p>	<p>Schepenen condemneren de ghedaegde in de gheëyschte dertien gulden, midts dat d' eyscher zal verclaren zijn best ende uyterste devoir nae vermogen bij de Jonge gedaen te hebben. Lieven prefereert den eedt te doen in 't vonnis geroert.</p>
---	---

Compareerden in juditio Lambert Claeß ende Cornelis Ariensß de Licht, als
hiemraden van den Willens de anno XVI^c vijff ende ses, ende verzochten
uutlegginge van den restanten van verpondingen ende mergengelden van
den zelve jaren.

Schepenen verstaen dat den officier gehouden is de restanten van den
voorsegde jaren op zijn gewin uut te leggen, volgens de morgenspraeck
ende resolutie daervan zijnde.

Rechtdagh op den eersten july anno XVI^c ende veertien,
present: Cornelis Claeß, ghesubstitueert schout, Cornelis
Ghijsbertsß Licht de langhe, Pieter Aertsß, Dirck Pietersß
ende Jan Cornelisß, schepenen.

Compareerde in juditio Jan Jobpen als landtbewaerder van den Willens
over den jare XVI^c ende twaelff, vervangende Willem Leendertsß sijnen
mede landtbewaerder, gheassisteert met Jan Ariensß de Jonghe in de
plaetse van wijlen Adriaen Jansß, burgermeester, sijn vader, in sijn leven
schout van den Lande van Steijn, ende versocht uytleggingen van
't justitieghelt, mitsgaders van de molen- ende merghengelden in den
voorsegde jare ghevallen ende voor sooveel de boeten van den
banschouwen angaet alleenlick

(vervolg op volgende bladzijde)

noch onbetaelt zijnde. Ghehoordt welck versouck, hebben schepenen de voornoemde comparanten gherenvoyeert ende renvoyeren midts desen tot de resolutie op de morgenspraeck van den sesten february anno XVI^c ende veertien het uytleggens ghelt angaende ghenomen, omme hen daer na te reguleren.

Ghelicht; siet hierna op den rechte dach van den XXI^{sten} octobris 1619

Compareerde mede in juditio Leendert Cornelisß van de Vrije Houff ende versocht hem gheadmitteert te werden de lichtunghe van de drie gulden die hij op den VI^{den} july anno XVI^c ende twaelff, wesende corten rechte dach, als intervenierende ofte te garant angenomen hebbende voor Jan van Tricht, ghedaechde, in der saecke teghen Hans Lievensß, eyscher, onder den secretaris ghelevert ende naer coustume van corte rechte daghen ingheleyt heeft, alsoo het nu weynich min dan twee jaren is gheleden dat de saecke aengheleyt is, sonder dat Hans Lievensß de selve gheprosequeert ofte vervolght heeft. Ghehoordt welck versouck ende ghesien de eerste clachte bij Hans Lievensß desen angaenden gedaen, hebben schepenen hem comparant de versochte lichtunghen gheconsenteert ende consenteren bij desen te doen onder cautie de restituendo, indien namaels bevonden wordt zulcx te behooren.

Op den II^{den} septembris anno XVI^c veertien hebben schout en den schepenen van den Lande van Steijn onderstaend, ten verzoecke van den schout en den lantbewaerders van Slupick, eyschers in cas van ree en den roede, ter eenre, en den Lenert Janß, ghedaegde in 't zelve cas ter andere zijde, hem gevonden gehadt in de Willens onder de jurisdictie van den Lande van Steijn voorsegt, ontrent de Slupicksche sluys ende tot heurluyder costen bij Henrick Corneliß Vos, gesworen Lantmeter op den eedt bij hem in 't stuck van zijn officie gedaen, tusschen henluydens ree ende roede doen trecken, tot welcken eynde ettelicke reepalen bij henluyden ende in heurluyder presentie deur den landtmeter gedaen stellen zijn nae behooren.

Parthijen gevraecht zijnde off zij de reedinge voor goet aennamen, hebben de schout ende lantbewaerders van Slupick gheseght, jae, maer Lenert Janß zeyde dat hij in de reedinge binnensdijx nyet en consenteerde ende geen palen aldaer begeerde geslagen te hebben ende zoo zulx geschiede dat hij daarvan protesteerde, maer dat hij de buytenreedinge de zellinge angaende, daarvan alleenlijck reedinge verzocht was, voor goet kende ende daermede tevreden was —

Actum ut supra, present: Lambert Claesß, ghesubstitueert schout in plaetse van Gijsbert Aelbertß, burgemeester, Cornelis Claesß, Cornelis Gijsbertß de Licht, Pieter Aertß, Dirck Pieterß, Cornelis Simonß ende Jan Corneliß, schepenen van den Lande van Steijn, ende mij als substituyt secretaris

Koolwijck ²⁸ 1614

Den daghe voorsegt hebben schout ende schepenen van den Lande van Steijn naergenoemt

(vervolg op volgende bladzijde)

ter instantie van schout ende lantbewaerders van Slupick, eyschers in cas van reedinge, uut crachte van den verclaringhen bij schepenen van den Lande van Steijn op den XXVI^{sten} novembris 1613 gedaen, ter eenre ende ten verzoecke van Claes Maerten Ghijzen, gedaegde in 't zelve cas, ter andere zijde, hem gevonden gehadt in de Willens onder de jurisdictie van den Lande van Steijn voorsegt, ontrent de Sluijpwijcksche sluys ende tot heurluyder costen, bij Henrick Corneliß Vos, gesworen lantmeter op den eedt bij hem in 't stuck van zijn officie gedaen, tusschen henluyder ree ende roede doen trecken tot welcken eynde ettelicke reepalen bij henluyden ende in heurluyder presentie deur den landmeter gedaen stellen zijn nae behooren.

Parthijen gevraecht zijnde off zij de reedinge voor goet aennamen,
seyden : jae

Actum ut supra, present: Lambert Claesß, schepen als gesubstitueert schout in plaetse van Gijsbert Aelbertß, burgemeester, Cornelis Claesß, Cornelis Gijsbertß de Licht, Pieter Aertß, Dirck Pieterß, Cornelis Simonß ende Jan Corneliß, schepenen van den Lande van Steijn, ende mij als ghesubstitueert secretaris

Koolwijck ²⁸ 1614

Rechtdach den XXI^{sten} octobris XVI^c veertien, present:
Cornelis Gijsberts^ß Licht, als ghesubstitueert schout,
Cornelis Claes^ß, Pieter Aerts^ß, Cornelis Sijmons^ß,
Dirck Pieters^ß, Jan Cornelis^ß, schepenen

Cornelis Henricks^ß Schep van Buren, eyscher, Off
contra Frederick Jans^ß, waerd^t aen den dijck,
ghedaegde, eysch doende nopende de betalinghe
van vijftien gulden als reste van een obligatie,
verleden bij Leendert Pieters^ß Natlock, ten
behoeve van den eyscher, die de ghedaegde
overghenomen ende beloof^t heeft voor den
voorsegde Natlock te betalen, tot condemnatie,
cum expensis

Sijvert Leenders^ß, bode van den Lande van In State
Steyn, eyscher, contra Arien Pieters^ß, molenaer
van Slupick, ghedaegde, eysch doende omme te
hebben betalinghe van den boeten bij den
ghedaegde verbeurt, ter sake van drie calveren,
de ghedaegde toebehoorende, die den eyscher
voorgenomen hadde in 't schut te jaghen; tot
condemnatie, cum expensis

Op huyden compareerde in juditio Leendert Cornelis^ß van de Vrije Hoef^f
ende bekende ontfanghen te hebben uyt handen van Cornelis Willems^ß,
secretaris, drie gulden, die onder den selven secretaris gheconsigneert hadde
op den VI^{den} july anno XVI^c ende twaelff, in de saecke teghen Hans Lievens^ß,
eyscher, contra Jan van Tricht, ghedaegde, ende off namaels bevonden
mochte werden, dat deselve penningen soud^en moeten gherestitueert
worden, soo constitueerde Cornelis Ghijsbert Licht, voorsegt, hem selven
daervoren borch ende constitueert bij desen —
T' oirconden desen bij henluyden gheteyckent

Cornelis Ghijsberts de Licht

*bij mijn Leendert Cornelis^ß
van de vrije houff*

Rechtdach den IIII^{den} novembris 1619, present:
Lambert Claesß, schepen als ghesubstitueert
schout, Cornelis Ghijsbertsß Licht de lange,
Dirck Pietersß, Jan Cornelisß, schepenen.

Wouter Cornelisß, wonende tot Haestrecht, eyscher, op sekere landen gheleghen onder de jurisdictie van den Lande van Steijn, toebehoorende ende daervoren schuldich is te verantwoorden, Jacob Adriaensß de Licht, geïnsinueerde, eysch doen, nopende de betalinghe van seven jaren renten tot XXIII gulden 's jaers, verschenen St. Jacob anno XVI^c acht, negen, tien, elf, twaelf, dertien ende veertien, volghens de twee rentbrieven daervan zijnde. Concludeert tot condemnatie vandien, ende bij provisie tot namptissement, cum expensis, ende dat de voorsegde landen, wesende zijns eyschers hypoteecq, verclaert sullen werden daervoren verbonden ende executabel, met den impost van vijftich stuvers affslaende solutiën debet den impost.

In state tot den naesten —
alsoo 't collegie niet sterck
ghenoech en is.

Een copie — bij de
huysvrouwe van den
geïnsinueerde.

Rechtdagh op den XVIII^{den} novembris 1614, present:
Lambert Claesß, schepen, ghesubstitueert schout,
Cornelis Claesß, Cornelis Ghijsbertsß Licht de lange,
Pieter Aertsß, Cornelis Sijmonsß, Jan Cornelisß,
Dirck Pietersß, schepenen.

Wouter Cornelisß tot Haestrecht, eyscher, op sekere landen gheleghen onder de jurisdictie van den Lande van Steyn, daervoren schuldigh is te verantwoorden, Jacob Adriaensß de Licht, geïnsinueerde, om op voorgaende clacht sententie t' anhooren.

Schepenen houden de saecke in state tot den naestcommende rechtdach, ordonneren de geïnsinueerden alsdan peremptoorlijck t' antwoorden op versteck.

Feys Pietersß, eyscher, in cas van beledinge op de ghearresteerde koebeesten, beleedt op sijns eyschers eyghen, daer schuldigh is voor te verantwoorden Pieter Hilbrantsß de Meijt, gheïnsinueerde, eysch doen nopende de betalinghe van dertich gulden over verschenen weyhuyr; concludeert tot condemnatie vandien ende bij provisie tot namptissement ende dat verclaerd sal werden de voorsegde beledinghe wel ende terecht ghedaen te sijn ende dat over sulcx de voorsegde koebeesten ende alle sijns ghedaegdes andere goederen verclaerd sullen worden, executabel, cum expensis ---

Schepenen ghehoordt de bekentenisse van geïnsinueerde, sonder teghen de schulde yet te seggen, condemneren hem in de betalinghe van de dertich gulden in den eysch gheroert, verclarende de beledinghe terecht ende wel ghedaen ende de ghearresteerde koebeesten ende alle sijne andere goederen daervoren executabel, mette costen tot taxatie ende moderatie van schepenen.

Rechtdach den II^{den} decembris 1614, present:
Lambert Claesß, schepen, gesubstitueert schout,
Cornelis Ghijsbertsß Licht, Pieter Aertsß, Cornelis
Sijmonsß, Dirck Pietersß, Jan Cornelisß, schepenen.

Wouter Cornelisß tot Haestrecht, eyscher, op sekere landen ghelegghen in de jurisdictie van den Lande van Steyn, daervoren schuldich is te verantwoorden Jacob Adriaensß de Licht, gheïnsinueerde, eysch doen om op voorgaende clacht sentetie t' anhooren.

Copie van beyde rentebrieven.

Willem Hollander ende Claes Gherrit Symonsß, wonende aen de Ruijghe Weijde, eyschers, contra Erm Gherrit Dirckken, ghedaegde, eysch doen om aff te doen de uytlegginge bij den schout van de Lange Weyde ghedaen, soowel ten laste van den ghedaegde, als van den eyschers sijne borgen mette 't ghewin ende costen daeraen clevende, ende dienvolghende d' eyschers daarvan costeloos ende schadeloos te bevrijden, mitsgaders te betalen costen, schaden ende interesten bij d' eyschers alreede daerdoor ghehadt ende gheleden ende noch te hebben ende te lijden, mitsgaders in de costen van desen processe, all volgende de voorwaerden ende acte van uytlegginge daarvan sijnde.

Schepenen accorderen den ghedaegde copie om redenen —

Pieter Jansß Visch, eyscher, contra Dignum Hermansß ende Adriaen de Molenaer, ghedaegden, eysch doen nopende de betalinghe van twintich gulden over verschenen huyre van een kennipwerff; tot condemnatie mette costen —

d' eene ghecondemneert, d' ander gevrijdt.

Schepenen alsoo thegen gheëyschte de schulde niet en wordt gheseyt, condemneren den ghedaegde in de betalinghe van den twintich gulden in den eysch geroert ende compenseren de costen om redenen.

Rechtdagh den XVI^{den} decembris anno 1614, present: Cornelis Claesß, Lambert Claesß, Pieter Aertsß, Cornelis Symonsß, Jan Cornelisß ende Dirck Pietersß, schepenen.

Willem Hollander ende Claes Gherrit Sijmonsß wonenden aen de Ruijghe Weijde, eyschers, contra Erm Gherrit Dircken, ghedaegde, eysch doen op voorgaende clachte.

Default ende voor 't proffijt vandien volgens d' ordonnantie.

Willem Cornelisß (Pyntgen Wijns), eyscher, contra Pieter Jansß Visch, ghedaegde, eysch doen nopende de betalinghe van achtien carolis gulden, volghens sijn obligatiën; tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis

Default, ut supra.

Rechtdach den XIII^{den} january 1615, present: Cornelis Claesß, ghesubstitueert schout, Pieter Aertsß, Cornelis Symonsß, Dirck Pietersß, Jan Cornelisß, schepenen.

Willem Hollander ende Claes Gherrit Symonsß, eyschers, contra Erm Gherrit Dircken, ghedaegde, eysch doen op een II^{de} citatie.

Default

Willem Cornelisß Pint, eyscher, contra Pieter Jansß Visch, ghedaegde, eysch doen op een II^{de} citatie.

Boslandt als procureur van den eyscher versouckt 't II^{de} default tot sijnen pericule.

Michiel Vlack als procuratie hebbende van Pieter Jansß Visch, protesteert tot nullitee van den proceduren tot nu toe in desen ghevalen, alsoo hij niet en is gedaecht geweest noch tegen den I^{sten} noch II^{den} rechtdach.

Schepenen partiën gehoordt, gunnen den eyscher het tweede default tot sijnen pericule, volghens zijn versouck.

Rechtdach den XXVIII^{sten} aprilis 1615, present: Pieter Pietersz Trist, burghermeester als schout van den Lande van Steyn, Lambert Claesz, Cornelis Claesz, Cornelis Ghijsbertsz Licht de jonghe, Cornelis Symonsz, Dirck Pietersz, Cornelis Jacobsz Pel, Claes Maerten Ghijsen, schepenen.

Jacob Adriaensz de Licht, eyscher in cas van oppositie, contra Jacob Jansz Vroesen, gaerder van 't mergenghelt, soo hij hem qualificeert, ghedaeghde in 't selve cas, eysch doen omme costeloos ende schadeloos aff te doen ende aff te houden al sulcke proceduren, affixien van billetten, beckengheslaghen ende proclamatiën, als hij ghedaegde in de voorsegde qualitee in 't openbaer heeft ghedaen ofte doen doen buyten recht ende redenen, omme des voorsegde Jacob Adriaensz landt, leggende op Corte Haerlem, voor de pretense achterwesen van elff gulden ende vijff stuvers, vervallen soo hij ghedaegde vanteert in 't jaer van XVI^c elff tot groote schade ende schande van den voorsegde opposant heeft gheïntenteert te vercoopen ende precisen vercoopdach heeft gheprofigeert ende doen proclameren, protesterende hij eyscher van costen, schade, schande, interesse ende injuriën, alreede gheleden ende noch te lijden ter cause van den voorsegde onbehoorlicke, buyten recht ende redene proceduren bij den ghedaegde ghedaen ofte doen doen; tot condemnatie, cum expensis.

Schepenen, op alles gelet, verclaren de proceduren bij den ghedaegde jegens den opposant ghedaen, indebite ende onbehoorlick ghedaen te sijn, als niet gheschiedt sijnde voor des opposants competenten rechter ende dat de ghedaechde over sulcx ghehouden sal sijn de selve costeloos ende schadeloos aff te doen, ende soo hij eenighe actie op den opposant is hebbende uyt sake in den eysch verhaelt, dat hij ghehouden sal sijn de selve te institueren voor desen gherechte, wesende des opposants competenten rechter ende compenseren de costen om redenen.

Wouter Cornelisz tot Haestrecht, eyscher, op zekere landen ghelegghen in den jurisdictie van den Lande van

(vervolg op volgende bladzijde)

Steyn daervoren schuldich is te verantwoorden Jacob Adriaensß de Licht, gheïnsinueerde, eysch doen om op voorgaende clachte sententie t' aenhooren.

Schepenen, partiën ghehoordt, condemneren den ghedaeghde in den eysch op hem ghedaen ende verclaren 't hypoteeck daervoren verbonden executabel, surcherende d' executie den tijdt van driemael twee maenden, midts stellende souffisante cautie binnen acht eerstcomende dagen, affslaende 't gundt bevonden sal werden daerop betaelt te sijn ende condemneren den ghedaeghde in de costen, tot taxaetie ende moderatie van schepenen.

Rechtdagh den XIII^{den} meye anno XVI^c ende vijftien, present: Cornelis Claesß, schepen, ghesubstitueert schout, Cornelis Ghysbertsß Licht de jonghe, Cornelis Sijmonsß, Dirck Pietersß, Cornelis Jacobsß, Claes Maerten Ghijsß, schepenen.

Willem Cornelisß Pint, eyscher, contra Pieter Jansß Vischgen, ghedaeghde, eysch doen op een derde citatie.

Schepenen, partiën ghehoordt ende op alles ghelet, verclaren voor vonnisse alle voorgaende proceduren ter saecke in den origineelen eysch verhaelt, tot noch toe ghevallen, voor null als niet ghedaen zijnde, in conformitee van den ordonnantie op 't stuck van de justitie ende compenseren de costen om redenen.

Rechtdach op den XXVI^{sten} meye anno 1615. Present: Lambert Claesß, schepen, als ghesubstitueert schout, ende voort alle de andere schepenen.

Jacob Adriaensß de Licht, eyscher, contra Wouter Cornelisß van Haestrecht, ghedaeghde, eysch doen om hem, ghedaeghde, borghe te sien stellen tot voldoening van seeckere vonnis.

Schepenen verclaren den eyscher tot zijnen eysch niet ontfanckelick, persisteren bij heurliedens vonnisse op de XXVIII^{sten} aprilis lestleden tot sijnen achterdeel ghewesen ende condemneren hem in de costen tot taxatie ende moderatie van schepenen.

Willem Cornelisß, anders genaemt Pijntgen Wijns, eyscher, contra Pieter Jansß Visch, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinghe van achtiën carolische gulden, volghens sijn obligatie, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis.

Schepenen condemneren den ghedaeghde in den eysch op hem gedaen, surcheren d' executie den tijdt van viermael drie maenden, midts stellende souffisante cautie binnen acht eerstcomende daghen ende condemneren den gedaeghde in de costen tot taxaetie ende moderatie van schepenen.

Leendert Cornelisß van de Vrije Houff, eyscher, contra Feijs Pietersß, ghedaeghde, eysch doen omme de betalinghe van XLIII gulden, ter cause ende over de coop ende leverantie van een koe, verschenen d' een helft den VI^{den} juny anno XVI^c ende veertien ende d' ander helft den VI^{den} decembris daeraen volghende, tot condemnatie ende bij provisie, tot namptissement, cum expensis.

Default ende voor 't proffijit vandien volghens d' ordonnantie.

Op huyden den laetsten meye anno XVI^c ende vijftien, compareerden voor schout ende schepenen van den Lande van Steijn ondersegt, Thonis Ariensß, jeghenwoordigh bruydegom, gheassisteert met Adriaen Hermansß zijnen vader ende Aeltgen Woutersdr, jeghenwoordighe bruydt, vergheellschaft met Wouter Dirksß Versloot, haren vader, al tesamen wonenden in den Lande van Steijn voorsegt ende vertoonden seeckere acte ondertekent Pieter Cornelisß Dros, in date den XXVI^{sten} deser maent meye, inhoudende dat de selve Dros over het huwelick der voorsegde toecomende conthorale tot Haestrecht ter plaetse daer men ghewoon is publicatie te doen, ghedaen hadde drie sondaeghsche proclamatiën ofte huwelicxe gheboden, als op den X^{den}, XVII^{den} ende XXIII^{sten} deser maendt voorsegt, sonder eenich hinder ofte letsel voorghevallen te zijn. Versouckende sij, comparanten, over zulcx de voorsegde jongheluyden in den echten staet gheconfirmeert ende bevesticht te werden ende hebben dienvolghende verclaerdt ende verclaren bij desen te weten, de voorsegde Thonis Ariensß

(vervolg op volgende bladzijde)

dat hij voorsegde Aeltgen Woutersdr is nemende bij desen tot sijne gheëchte ende wettelicke huysvrouwe ende deselve Aeltgen Wouters, dat sij den voorsegde Thonis Arienss neemt midts desen tot haren wettighen ende gheëchten man, belovenden dienvolghende malcanderen in alle ghetrouwicheyt bij te blijven, zonder d' een den anderen te verlaten, off lieff noch om leedt, noch om gheene saecken die henluyden staende huwelyk zouden moghen overcomen, voor ende aeler zijluyden metter doot ghescheyden werden; oock daer en tusschen malcanderen alle lieffde, trouwe ende eere te bewijsen ende hen jeghens malcanderen te draghen, zulcx als eerlicke, vrome ende Godtsalighe gheëchte luyden betaemt ende schuldigh zijn te doen ende in alle vreesamicheyt met malcanderen te leven, soo lange Godt almachtich believe zal henlieden tesamen in desen leven te laten. Daerop zijlieden malcanderen over ende wederover de handt tot bewijs van dese, hare trouwe gaven ende versochten hiervan acte. Aldus gheschiedt binnen der Goude ten comptore van den secretaris van den Lande van Steijn, in presentie van d' eersame Pieter Pieterss Trist, burghermeester der stede voorsegt, dijkgraeff ende schout, Cornelis Claess Traschmaler ende Cornelis Ghijsberts Licht de jonghe, schepenen van den Lande voorsegt, die dit tot kennisse onderteykendt hebben. Actum ut supra.

Pieter Trist

1615

*bij mijn Cornelis Claess
Traschmaelder*

*Cornelis Ghijsberts
de Licht*

*Cornelis Willems*⁶²

Op huyden den laetsten meye anno XVI^c ende vijftien, compareerden voor schout ende schepenen van den Lande van Steijn onderghenoemt, Jacob Cornelisß, jegenwoordigh brudegom, hebbende tot assistentie Cornelis Hermansß, zijnen vader ende Maritgen Pietersdr, jegenwoordighe bruydt, vergheselschap met Pieter Aertsß, haren vader, wonenden al tesamen in den Lande van Steijn, ende vertoonden sekere acte, ondertekendt Pieter Cornelisß Dros, in date den XXV^{sten} deser maendt meye, inhoudende dat deselve Dros over het huwelick der voorsegden als doen toecomende conthoralen, tot Haestrecht ter plaetse daer men ghewoonlick publicatie doet, ghedaen hadde drie sondaechsche proclamatiën ofte huwelicxe gheboden, als op den III^{den}, X^{den} ende XVII^{den} deser maendt voorsegt, sonder eenich hinder ofte letsel daerteghen voorghevallen te zijn, versouckende zij comparanten over zulcx de voorsegde jongheluyden in den echten staet gheconfirmeert ofte bevesticht te werden, ende hebben dienvolghende verclaerdt ende verklaren bij desen te weten de voorsegde Jacob Cornelisß, dat hij de voornoemde Maritgen Pietersdr is nemende bij desen tot zijne gheëchte ende wettighe huysvrouwe ende de selve Maritgen Pieters, dat zij den voorsegde Jacob Cornelisß neemt bij desen tot haren wettighen ende gheëchten man, belovende malcanderen in alle ghetrouwicheyt bij te blijven, sonder d' een den anderen te verlaten, om lieff noch om leedt, noch om gheenrehande saken die henluyden staende huwelick souden moghen overcomen, voor ende aleer zijlieden metter doot ghescheyden werden, oock daer er tusschen malcanderen alle lieffde, trouwe ende eere te bewijzen ende hen jeghens malcanderen te draghen, zulcx als vrome, eerlicke ende godtsalighe gheëchte luyden betaemt ende schuldich zijn te doen ende in alle vredsamicheyt met malcanderen te leven, soo lange Godt almachtich believe zal henluyden te samen in desen leven te laten, daerop zijlieden malcanderen over ende wederover de handt gaven tot

(vervolg op volgende bladzijde)

bewijs ende vasticheyt van dese heure troubeloften ende versochten hiervan acte. Aldus ghedaen binnen der Goude ten schrijffcomptore van den secretaris van den Lande van Steyn, in presentie van Pieter Pietersß Trist, burghermeester der voorsegde stede, dijckgraeff en de schout, Cornelis Claesß Trasmaler ende Cornelis Ghijsbertsß Licht de jonghe, schepenen van den Lande voorsegd, die dit tot kennisse ondertekent hebben. Actum ut supra.

Pieter Trist
1615

bij mijn Cornelis Claesß
Trasmaelder

Cornelis Ghijsbertsß
de Licht

*Cornelis Willemsz*⁶²

Rechtdagh den XXIII^{sten} juny anno XVI^c vijftien, present:
Lambert Claesß, schepen als ghesubstitueert schout
ende voort alle de schepenen

Den schout ende heemraden van den Lande van Steyn, eyschers, contra meester Jan Vlack de jonghe, ghedaegde, eysch doen dat hij ghecondemneert sal werden met d' eyschers uyt den name van 't ghemeenlandt, als eyghenaers van twee viertelen landts leggende westwaerts buytendijcx van de voorsegde ghedaechde, te procederen tot wettelicke reedinghe ende scheydinghe na coustume van desen Lande; cum expensis, met den impost van L stuvers.

Bogardt als procuratie hebbende van de ghedaegde, versouckt copie uyt den eysch ende tijt om ten naesten t' antwoorden off t' excipiëren.

Dirck Dircksß Loncq als man ende voocht van Hilgondt Jans sijne huysvrouwe, eyscher, contra Emert Jansß, ghedaegde, eysch doende, seyt dat ghedaegde niet en vermagh eenygh goederen, in sijn eyschers huysinghe ende op oft in sijne landt, aerdt ende naghelvast sijnde, t' ontruymen, off soo hij eenygh actie van dat hem de selve goederen souden moghen toebehooren, oft yet anders op d' eyscher wil pretenderen deselve actie te institueren off hem te sien imponeren een eeuwich swijghen, cum expensis

Bij den anderen goetwillichen, stadthoudende d' interdictie aen den ghedaegde ghedaen.

Jacob Jansß Vroesen, schout ende gaerder van 't mergenghelt over Bloemendael van den jare XVI^c elff, eyscher, op de landen wesende zijn hypoteecq daer schuldich is voor te verantwoorden, Jacob Ariensß de Licht, gheïnsinueerde, omme daeraen te verhalen de somme van vijff gulden over een jaer renten off erffpacht in den selven jare verschenen volghens 't bescheyt daervan sijnde; tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis ende dat het hypoteecq daervoren verbonden, verclaerdt sal worden executabel.

Copie van de notule,
present meester Sijmon de Licht

Op huyden den XIX^{den} july anno XVI^c ende vijftien, compareerden voor schout ende schepenen van den Lande van Steijn, Dammas Cornelisß uyt den Oudewaterschen Brouck, jeghenwoordich brudegom ende Anneken Evertsdr, weduwe wijlen Pieter Jacobsß Stolck zaliger, jeghenwoordighe bruydt, beyde wonende in den Lande van Steijn ende vertoonden sekere acte onder de handt van den sekretaris van Woerden, ghedateert den XII^{den} deser maendt july

(vervolg op volgende bladzijde)

inhoudende dat hij aldaer ghedaen hadde van 't stadthuys, drie proclamatiën van dat de voornoemde comparanten souden vergaderen in den echten staet, sonder eenyge oppositie daerteghen ghevallen te zijn, verclarende van ghelijcke tot Haestrecht gheschiedt te zijn, sonder eenyge veranderingen, maer versuymt te hebben acte daarvan te nemen, versouckende over zulcx in den echten staet gheconfirmeert ende bevesticht te werden, daerinne den officier ende schepenen voorsegt consenterende waren, voor sooveel in hen is, hebben dienvolgende de voornoemde comparanten verclaerdt ende verklaren bij desen, te weten Dammas Cornelisß, dat hij de voornoemde Anneken Everts is nemende bij desen tot sijne wettighe ende gheëchte huysvrouw, ende deselve Anneken Everts, dat sij den voorsegte Dammas Cornelisß is nemende bij desen tot haren wettighen ende gheëchten man, belovenden malcander in alle ghetrouwicheyt bij te blijven, sonder malcanderen te verlaten om lieff noch leedt, noch om gheenrehande saken die henlieden staenden huwelick sullen moghen overcomen, voor ende alear zijluyden metter doot ghescheyden zullen werden, oock daer en tusschen malcanderen alle lieffde, trouw ende eere te bewijzen ende hen jegens den anderen te draghen, ghelijck eerlicke, vrome ende godtsalighe gheëchte luyden toestaet ende betaemt, ghedurende soolanghe Godt almachtich believeen zal henlieden in desen leven te sparen. Daarop ende tot vasticheyt van dese heure troubeloften sijluyden malcanderen de handt gaven, biddende Godt almachtich heurluydens huwelick te willen seghenen, ende versochten hiervan acte. Aldus gheschiet binnen der Goude, ten schrijffcomptore van den secretaris van den Lande van Steijn. Present: Peter Trist, burgermeester der selver stede, dijckgraeff ende schout, Cornelis Claesß Trasmaler ende Cornelis Ghijsbertsß Licht de jonghe, schepenen van den Lande voorsegt, die dit tot kennisse ondertekend hebben, actum ut supra.

Pieter Trist
1615

bij mijn Cornelis Claesß
Trasmaelder

Cornelis Ghijsbertsß
de Licht

Rechtdach ghehouden op den XI^{den} augusti anno XVI^c ende vijftien, present Lambert Claesß, schepen als ghesubstitueert schout en voort alle de schepenen, uytgesondert Cornelis Jacobsß Pel, vermidts sijne siecte.

Jacob Adriaensß de Licht, eyscher, in cas van oppositie contra Wouter Cornelisß tot Haestrecht, ghedaeghde, seggende den eyscher, alsoo 't vonnisse teghens den eyscher gheobtineert, inhoudende is, affslaende dat affslach behoort te strecken; dat oock die betalinghen dier tijdt in rechte gheallegeert behoort hem affslach te strecken, mitsgaders noch XIII pondt vlaems daerna daerop betaelt, blijckende bij acte ende dat hij over zulcx t' onrecht boven accordt daerna anhegaen ende de bovenghesegde betaelinghe opt inhouden is ghedaen sommeren; concluderende om redenen voren verhaelt ende naerder desnoodt sijnde te deduceren, dat hij verclaert sal worden goed oppossant; cum expensis ende dat de ghedaeghde in desen de voorsegde sommatiën t' onrecht ghedaen mettet ghevolgh vandien soo daer eenich is costeloos ende schadeloos sal affdoen.

De schout ende hiemraden van den Lande van Steijn, eyschers, contra meester Jan Vlack, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clacht.

Dirck Sijmonsß ,eyscher, contra Pieter Jansß Visch, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinge van 't negentich gulden, over vier jaren renten voorsegt tot XXII gulden, X stuvers 's jaers verschenen Petri ad cathedram anis XVI^c twaelff, XIII, XIII ende vijftien, volgens 't bescheyt daervan sijnde, concluderende tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis met den impost van XXV stuvers ende dat dienvolgende 't hypotheeck verclaert zal worden executabel, affslaende solum debet impost.

Schepenen, partiën ghehoort verclaren den eyscher quaedt opposant ende condemneren hem in de kosten, tot taxatie ende moderatie van schepenen.

De ghedaeghde, als heere van den Vrije Hoeff, proponeert exceptie declinatoire, alsoo de sellinghe in questie ghelegen is onder sijne jurisdictie ende dat dese sake de heeren schepenen in haer particulier selff angaet, concluderende mitsdien tot renvoy voor sijnen competenten ende onpartijdighen rechter.

D' eyschers concluderen tot refertie van den exceptie ende dat de ghedaegde gecondemneert sal worden ten principale t' antwoorden.

Schepenen rejecteren d' exceptie bij den ghedaeghde gheproponeert ende condemneren hem ten principale t' antwoorden

Deffault tot sulcken proffijt als volghens d' ordonnantiën.

Pieter Aertsß, gaerder van den incomende schulden van d' erffgenaemen van Cornelis Aertsß tot Reeuwijck die actie hebben van Feijs Pietersß, eyscher, contra Pieter Hilbrandtsß de Meijt, ghedaeghde, nopende de betalinghe van sestien gulden van landthuyren, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis.

Rechtdach den XXV^{sten} augusti anno XVI^c ende vijftien, present Lambert Claesß, schepen als ghesubstitueert schout, Cornelis Claesß, Dirck Pietersß, Claes Maerten Ghijsß, Cornelis Gijsbertsß Licht de jonghe.

Dirck Symonsß, eyscher, contra Pieter Jansß Visch, ghedaeghde, eysch doen op een tweede citatie.

Schepenen condemneren den ghedaeghde t' antwoorden.

De ghedaeghde versouckt purge van default met refusie van kosten.

D' eyscher versouckt copie van de overghifte in rechte bij den ghedaeghde gheëxhibeert.

Op huyden den XVIII^{den} octobris, anno XVI^c ende vijftien, compareerden voor schout ende schepenen van den Lande van Steijn, Leendert Jansß, wonende in de Willens in de jurisdictie van den Lande voorsegt, jeghewoordich brudegom, gheassisteert met Claes Maerten Ghijsen zijnen oom, ter eenre, ende Maritgen Claesdr uyt Slupick, jeghenwoordighe bruydt, vergheselschapt met Pieter Claesß ende Jan Claesß, hare broeders, te andere sijden, ende vertoonden zekere twee acten, d' een ghepasseert onder de handt van Pieter Cornelisß Dros, schout tot Haestrecht, in date den XI^{den} deser maendt octobris ende d' ander onder de handt van Huijch Willemsß Cranenburgh, schout tot

Slupick

(vervolg op volgende bladzijde)

Slupick in date den XIII^{den} der selver maendt, inhoudende dat deselve schouten elck in zijnen bedrijve ghedaen hebben, drie proclamatiën ofte huwelicksche gheboden, als dat de vernoemde toecomende conthorale vergaderen souden in den echten staet, zonder eenyghे oppositie ofte veranderingen daerteghen voorghevallen te zijn, versouckende sij comparanten over zulcx in den echten staet gheconfirmeert ende bevesticht te zijn, daerinne den officier ofte schout ende schepenen voor sooveele in hen is consenterende waren, hebben dienvolghende de voornoemde comparanten respectivelick verclaerdt ende verklaren midts desen, te weten Leendert Jansß voorsegd dat hij de voornoemde Marijken Claesdr is nemende tot sijne wettyghe ende geëchte huysvrouwe ende deselve Maritgen Claesdr, dat zij den voorsegde Leendert Jansß is nemende voor haren wettighen ende geëchten man, belovenden malcanderen niet te verlaten om lieff noch leedt, noch om gheenrehande saken die henlieden staende huwelick souden moghen overcomen, maer malcanderen ghetrouwelick bij te blijven, oock malcanderen alle lieffde ende eere te bewijzen ende hen jeghens elckanderen in alles te draghen, ghelijck eerlicke, vrome ende godtsalige gheëchte luyden betaemt, alles ghedurende soo langhe als 't Godt almachtich believe zal, henlieden tesamen in desen leven te laten; tot vasticheyt van welcke heure troubeloften sijlieden malcanderen de handt gaven, biddende Godt almachtich dit heurlieder huwelick te willen seghenen ende ghebenediën, ende versochten hiervan acte. Aldus gheschiedt ten comptore mijns, secretaris van de Lande van Steyn, in presentie van Pieter Pietersß Trist, burgermeester der stede Goude als schout, Cornelis Claesß Trasmaler ende Cornelis Jacobsß Pel, schepenen van den selven lande, die dit tot kennisse onderteyckent hebben. Actum ut supra.

Pieter Trist
1615

bij mijn Cornelis Claesß
Trasmalder

Cornelis ↗ *Jacobsß*
Pellen merck

Cornelis Willemsz

Op huyden date ondersegt, compareerden voor schout ende schepenen van den Lande van Steijn, Pieter Willemsß wonende in de Willens in de jurisdictie van de selven lande, jeghenwoordich brudegom, gheassisteert met Willem Pietersß zijnen vader ende Crijtgen Aelbertsdr wonende op Stolckersluys in de jurisdictie van Stolck, jeghenwoordighe bruydt, vergeselschap met Jacob Willemsß ende Claesgen Henricks, haren schoonvader ende moeder. Ende vertoonden sekere twee acten, d' een onder de handt van Pieter Cornelisß Dros, schout tot Haestrecht, in date den VIII^{sten} deser maendt novembris ende d' ander onder de handt van Willem Jansß, stedehouder van den schout van Stolck, in date den XV^{den} der selver maendt, inhoudende dat in elck der zelve twee parochien ghedaen waren, drie proclamatiën ofte gheboden, als dat de voornoemde comparanten vergaderen souden in den echten staet, sonder eenyge oppositie ofte veranderingen daerteghen voorghevallen te zijn, versouckenden zij comparanten over zulcx in den echten staet gheconfirmeert ende bevesticht te te zijn, hebben dienvolghende verclaert ende verclaren midts desen, te weten Pieter Willemsß voorsegt, dat hij de voorsegde Crijtgen Aelbertsdr is nemende tot zijne wettighe ende gheëchte huysvrouwe, ende Crijtgen Aelbertsdr, dat zij den voornoemde Pieter Willemsß is nemende tot haren wettelicken ende geëchten man, belovende malcanderen niet te verlaten om lieff noch leedt, noch om gheenrehande saecken die henlieden staende huwelick souden moghen overcomen, maer elckanderen ghetrouwelick bij te blijven, oock alle lieffde ende eere te bewijsen ende hen jeghens malcanderen in zulcker voughen te draghen, ghelijck eerlicke vrome ende godtsalighe gheëchte luyden betaemt, alles ghedurende

ZOO

(vervolg op volgende bladzijde)

zoolanghe als 't Godt almachtich believen zal, henlieden tesamen in desen leven te laten, ghevenden malcanderen tot vasticheyt vandien de handt ende biddende Godt almachtich, dat hem ghelieven dit heurlieder huwelick met zijnen zeghen te ghebenediën. Ende versochten aen schout ende schepenen kennisse van dese heure troubeloften te willen draghen ende henluyden hiervan acte ghelevert te werden. Aldus gheschiedt binnen der Goude, ten comptore van den secretaris van den Lande van Steijn, in presentie van Pieter Trist, burghermeester der stede voorsegt, dijckgraeff ende schout, Claes Maerten Ghijsen ende Dirck Pietersen, schepenen van den selven lande, die dit tot kennisse ondertekendt hebben op den XXII^{sten} novembris anno XVI^c ende vijftien.

Pieter Trist
165

Claes Maerten
Ghijsen *merck*

Dirck Pietersen
 merck

Cornelis Willems ⁶²

Rechtdagh den 1sten decembris 1615, present:
Cornelis Claesß, ghesubstitueert schout ende
voort alle de schepenen, uytghesondert Dirck
Pietersß, quam noch naderhandt.

Jacob Jansß Vroesen, oudt schout van Bloemendael
ende collecteur oft ontvangher gheweest sijnde van de
landthuyren, mitsgaders van de mergenghelden, die
van Bloemendael competerende over de jare XVI^c elff,
eyscher, in die qualitee, contra Jacob Adriaensß de
Licht, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinghe
van vijff gulden van huyre van de Middelcamp,
gheleghen in de Willens, mitsgaders om noch ses
gulden, v stuvers over 't mergengelt van vier mergen,
één hondt landts tot XXX stuvers de mergen van 't jaer
voorsegt, volgens de quoyeren ende ommeslaghen bij
die van Bloemendael ghedaen, tot condemnatie ende
bij provisie tot namptissement, cum expensis

Schepenen appointeren
partiën bij den anderen
omme heurluyder different
aff te doen binnen acht
daghen eerstcomende
peremptoorlick.

Michiel Vlack, eyscher, contra Gerrit Ghijsen
Snelrewaerdt, ghedaegde, eysch doen nopende de
betalinghe van drie gulden, negen stuvers verdient
salaris off verschoten gelt, off declaratie van costen
over te sien leggen, tot condemnatie, cum expensis.

Tot taxatie van schepenen

De landtbewaerders van de Lande van Steijn, eyschers,
contra Pieter Willemsß, ghedaeghde, eysch doen
nopende de betalinghe van XII gulden over 't beluyden
van sijn overleden huysvrouwe, tot condemnatie, cum
expensis, debet salaris

Copie van de notule.

Anneken Evertsdr, eyscheresse, contra
Leendert Ariensß Spruyt, ghedaeghde, eysch
doen om betalinghe van vier gulden van
verteerde costen volgens haer aenteekeninghe,
affslaende solutiën tot condemnatie ende bij
provisie tot namptissement, cum expensis

Schepenen, overmits de ghedaegde niet
en compareerde, noch procureur
ghemachtigt van zijnen 't wegghen,
adjudiceren d' eyscheresse default ende
voor 't proffijt vandien, condemneren
den ghedaegde ende defailant bij
provisie te namptiseren de vier gulden
in den text verhaelt onder cautie de
restituende, affslaende solutum.

Compareerde voor schepenen onderghenoemt, Feijs Pietersß wonende in de Willens ende belooffde te betalen aen handen van Leendert Cornelisß van de Vrije Houff, de somme van dertien gulden, in mindering van de somme van drie ende veertich gulden, daerinne hij comparant op den XXVI^{sten} meye lestleden, ten behouve van den voorsegde Leendert Cornelisß bij den gherechte van den Lande van Steijn ghecondemneert is ende elff gulden over de costen ter saecke vandien ghevallen ende dit beyde binnen den tijdt van acht daghen eerstcomende precys ende de vordere dertich gulden, als reste van drie ende veertich gulden voorsegt, te halff vasten mede eerstcomende anno XVI^c ende sestien. Ende dit onvermindert ende sonder prejuditie van den sommatiën, in date den XVI^{den} novembris lestleden, renovatie ende arreste bij den bode van den Lande van Steijn uyt crachte van den voorsegde condemnatie op de goederen, soo koeyen als andere van hem comparant ghedaen omme bij ghebreke van voldoeninghe in manieren voorsegt, dienvolghende bij den voorsegde Leendert Cornelisß gheprocedeert te werden, zulcx hij te rade vinden zal. Actum voor Cornelis Claesß Trasmaler ende Cornelis Ghijsbertsß Licht de jonghe, schepenen, op den eersten decembris 1615, die dit tot kennisse ghetekent hebben.

*bij mijn Cornelis Claesß
Trasmaelder*

*Cornelis Ghijsbertsß
de Licht*

*Cornelis Willemsz*⁶²

Rechtdagh den xv^{den} decembris 1615, present:
Lambert Claesß, schepen, gesubstitueert schout,
Cornelis Claesß, Cornelis Jacobsß Pel, Dirck Pietersß,
Cornelis Sijmonsß, Claes Maerten Ghijß, schepenen.

De landtbewaerders van den Lande van Steijn, eyschers, contra Pieter Willemsß, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte.

Debet salaris.

Schepenen appoincteren partiën bij den anderen om heurluyder questie aff te doen voor den eersten rechtdach na desen.

Jacob Jansß Vroesen, soo hij procedeeert, eyscher, contra Jacob Adriaensß de Licht, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte.

Schepenen, partiën ghehoordt, condemneren den ghedaeghde in de betalinghen van de respective vijff gulden ende ses gulden, V stuvers, in den voorgaende eysch verhaelt, affslaende solutum, mitsgaders in de costen van desen processe, tot taxatie ende moderatie van schepenen.

Pieter Aertsß, gaerder van de incomende schulden van d' erffgenaemen van Cornelis Aertsß tot Reewijck, die actie hebben van Feys Pietersß, eyscher, contra Pieter Hilbrantsß de Meijt, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinghe van sestien gulden van landthuyr, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis.

Schepenen, overmits de ghedaeghde niet en compareerde, noch procureur ghemachticht van zijnen wegen, adjudiceren den eyscher default ende voor 't profijt vandien, condemneren den ghedaechden ende defaillant bij provisie te namptiseren de sestien gulden in den eysch gheroert, onder cautie de restituendo.

Rechtdach den xxvi^{sten} aprilis xvi^c sestien, present:
Ghijbert Aelbertsß, burgermeester als schout, Mees Cornelisß, Henrick Kegheling, Cornelis Jacobsß Pel, Claes Maerten Ghijssen, Willem Pietersß, Dammas Corneliß, schepenen.

Jacob Cornelisß, eyscher, contra Dammas Cornelisß sijn buyrman, ghedaeghde, eysch doen dat de ghedaeghde gecondemneert sal werden metten eyscher wettelick ten overstean van den schout ende gerechten te reeden ende scheyden heure respectiev landen al naer coustume van den Lande van Steijn, cum expensis

In state tot den naesten ende als dan peremptoorlick t' antwoorden.

De landtbewaerders van den Lande van Steyn, eyschers, contra Pieter Willemsß, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinge van XII gulden over 't beluyen van sijn huysvrouw, tot condemnatie, cum expensis.

In state tot den naesten, om redenen.

Rechtdach den X^{den} meye anno XVI^c ende sestien, present: Ghijsbert Aelbertsß, burgermeester als schout, Sweer Claesß, Henrick Cornelisß Kegheling, Cornelis Jacobsß Pel, Claes Maerten Ghijsß, Willem Pietersß, Dammas Cornelisß, schepenen.

Jacob Cornelisß, eyscher, contra Dammas Cornelisß sijn buyrman, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte.

Schepenen verclaren dat den eyscher ghehouden sal sijn te bewijzen ten naesten rechtdach, dat hij eyghenaer gheweest is voor date van de eerste clachte, omme 't selve ghesien, voorts gheprocedeert enden ghedaen te werden naer behooren.

De landtbewaerders van den Lande van Steyn, eyschers, contra Pieter Willemsß, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte, debet salaris.

Schepenen, partiën ghehoordt ende op alles ghelet, verclaren voor vonnisse dat de ghedaeghde sal moghen volstaen, midts betalende als eygenaer na rate van sijne mergentalen, ofte als huyrman volgende sijne presentie tot optie van den eyschers, compenserende de costen van desen processe om redenen.

Dammas Cornelisß, eyscher, contra Gherrit Ghyssen Snelrewaert, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinge van LXIII gulden ende X stuyvers, van verdiende huyre van alreheyligen anno XVI^c veertien tot St. Jansavondt anno XVI^c vijftien, tegen hondert gulden in 't jaer van huyre bedonghen, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis, met den impost van XXV stuyvers.

Copie

Michiel Vlack, procureur, eyscher,
 contra Gherrit Ghijsß Snelrewaert,
 ghedaeghde, eysch doen omme hem
 te restitueren de declaraetie van
 costen bij hem versocht ende
 overghenomen ende van vorder
 diminutie hem te sien versteken.

Schepenen, op alles ghelet, verclaren dat indien de
 ghedaeghde 't gene op de marge van den tytel van
 de declaraetie doen teyckenen heeft, is houdende
 voor diminutie, sijlieden ter gheleghender tijt tot
 taxatie sullen procederen ende indien niet, dat hij
 in sulcken ghevallen daerop sal diminueren voor
 den rechtdach naestcomende

Op huyden den XXVIII^{sten} meye, anno XVI^c ende sestien, compareerde voor
 schepenen van den Lande van Steyn onderghenoemt, Jacob Cornelisß ende
 verclaerde te renuntiëren, ghelijck hij renunciëert bij desen, van de instantie
 bij hem comparant voor den gherechte van den Lande van Steijn op den
 XXVI^{sten} aprilis lestleden gheïntenteert op ende jegens Dammas Cornelisß, in
 cas van te reeden de scheydingen van heure respective landen, presenterende
 te refunderen de costen, actum als boven. Present: Henrick Cornelisß
 Keggelingh ende Claes Maerten Ghijsß, schepenen, die dit tot kennis
 onderteykent hebben.

Hendrick Cornelisß Keggeling

Claes Maerten
Ghijsß merck

*Cornelis Willems*⁶³

Rechtdach den VII^{den} juny anno XVI^c sestien,
present: Mees Cornelis^ß Olijslagher, schepen als
ghesubstitueert schout, Sweer Claes^ß, Henrick
Cornelis^ß Kegheling, Claes Maerten Ghijs^ß ende
Dammis Cornelis^ß, schepenen.

Michiel Vlack, procureur, eyscher, contra
Gherrit Ghijs^ß Snelrewaerdt, ghedaeghde,
eysch doen op voorgaende clachte.

Dammis Cornelis^ß, eyscher, contra Gherrit
Ghijs^ß Snelrewaerdt, ghedaeghde, eysch doen
op voorgaende clachte.

Bij den anderen als op d' ander sijde
van desen.

Cornelis Hermans^ß, eyscher, contra Dammis
Cornelis^ß, ghedaeghde, eysch doen omme met
hem eyscher, wettelick na coustume deser lande
te laten reeden, ten overstaen van schout ende
gherechte, het scheydt van heure respective
landen; concludeert tot condemnatie, cum
expensis, met den impost van L stuvers.

Schepenen accorderen den
ghedaeghde copie.

Gherrit Ghijsberts Snelrewaerdt, eyscher in reconventie, contra Dammas Cornelis, ghedaeghde, soo voor hem selven als ghetroudt hebbende de weduwe van Pieter Jacobs Stolck, eysch doen nopende de betalinge van XXI gulden, XIX stuvers, VIII penningen van huyr off 't ghebruyck van paerden, van arbeytsloon ende gheleverde waren volghens d' aenteyckeningen, mitsgaders noch om twee gulden van een calff ende eenen gulden van waghenhuyr; concludeert tot condemnatie, cum expensis.

Schepenen appoincteren partiën bij den anderen op hope van accordt teghen den naesten, soowel van den eysch bij Dammas Cornelis, eyscher in conventie op Snelrewaerdt, als oock van den eysch bij den selven als eyscher in reconventie op den voorsegde Dammas ghedaen.

Compareerde in juditio, Jacob Adriaens de Licht ende verclaerde dat hij protesteerde ende protesteert bij desen jeghens Jacob Jans Vroesen, ouden schout van Bloemendael ende collecteur off ontfangher gheweest zijnde van de landthuyren ende mergenghelden, die van Bloemendael competerende over den jare XVI^c ende elff van allen costen, schaden ende interesten die hij comparant, alreede ghedaen ende gheleden heeft ende noch sal doen ende lijden, ter saecke van den proceduren die de voorsegde Jacob Jans in de qualitee als voren jeghens hem, comparant, alreede ghehouden heeft ende noch vorder sal houden, uyt crachte van de sententie bij den gherechte van desen lande op den XV^{den} decembris anno XVI^c ende vijftien, ten achterdeel van hem comparant ende tot voordeel van de voorsegde Vroesen ghewesen, versouckende hiervan acte, ghedaen ten tijde ende in presentie van schepenen voorsegt ——— t' oorconde.

Cornelis Willems ⁶³

Rechtdagh op den XXI^{sten} juny 1616,
present 't volle collegie van schepenen,
absent den schout.

Ghecontinueert

Jacob Adriaenss de Licht, eyscher, in cas van oppositie, contra Jacob Janss als gaerder van 't mergengelt ende collecteur van de landtbewaerders, ghedaeghde, eysch doende omme de sommaetie ende renovatie mettet ghevolgh vandien, costeloos ende schadeloos aff te doen, alsoo hij, eyscher, seydt op 't vonnisse daermede hij gheëxecuteert wordt, een rosenobel in specie ghegheven te hebben ende noch aen cleyn ghelt onder schepenen voor d' executie ghebracht twee gulden, vijff stuvers, daermede den gheheelen eysch ende 't voorsegde vonnisse in 't gheheel voldae is, zulcx dat hij, eyscher, 't onrecht over elff gulden, vijff stuvers van den jare XVI^c elff gheëxecuteert wordt; concluderende dat hij, eyscher, verclaert sal worden goedt opposant, cum expensis.

Cornelis Hermanss, eyscher, contra Dammas Corneliss, ghedaeghde, eysch doende op voorgaende clachte.

Dammas Corneliss, eyscher, contra Gerrit Ghijs s Snelrewaert, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte.

Egidius Notheus, eyscher, contra Thijmen Gherritsß
in de Willens, ghedaeghde, eysch doen nopende de
betalinghe van XLVIII gulden, X stuvers over
landtpacht verschenen 't alreheyligen anno
XVI^c vijftien, tot condemnatie ende bij provisie tot
namptissement, cum expenses.

Rechtdagh den XIII^{den} septembris 1616 present:
Mees Cornelisß, schepen, ghesubstitueert schout,
Sweer Claesß, Henrick Kegheling, Claes Maerten
Ghijssen, Dammas Cornelisß, schepenen.

Cornelis Pietersß Besemer, schout tot
Haestrecht, eyscher, contra Feijs Jansß,
ghedaeghde, eysch doende nopende de
betalinghe van XXVI gulden van een
halven buyck rundtvleys mettet uytval,
volghens 't register, tot condemnatie
ende bij provisie tot namptissement
mette kosten.

In state.

Egidius Notheus, eyscher, contra Tijmen
Gherritsß in de Willens, ghedaeghde,
eysch doende op voorgaende clachte.

In state.

Dammas Cornelisß, eyscher, contra Gerrit
Ghijsß Snelrewaert, ghedaeghde, eysch
doen op voorgaende clachte.

Partiën submitteren heurlieder differenten
ende gheschillen soewel in conventie als
reconventie, aen soodanighe twee
personen, die bij den gherechte daertoe
genomineert sullen werden, dewelcke
daertoe genomineert hebben ende
nomineren bij desen Reijnier Gherritsß de
Swaen ende Arien Leendertsß, gheseyt
Arien Louwen, ordonnerende partiën hen
ghereedt te laten vinden ende voor de selve
compareren op sulcken dach die deselve
mannen henluyden ordonneren sullen.

Cornelis Hermansß, eyscher, contra Dammas Cornelisß, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte ende dat hij bij provisie als attentatet het graven bij hem hanghende desen processe, in des parties landen ghedaen, sal repareren ende ghecondemneert werden te stellen in sijnen eersten behoorlicke staet. cum expensis.

Jacob Adriaensß de Licht, eyscher, in cas van oppositie, contra Jacob Jansß Vroesen, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte.

Cornelis Willemsß Stolwijck, eyscher ende arrestant, op sekere stuck landts ghelegghen in de Willens, daer schuldich is voor te verantwoorden Leendert Thijsß, om daer aen te verhalen hondert gulden custing paye, verschenen Petri ad cathedram lestleden, volgens de briefff off copie auctentycq vandien, met d' interesse sedert den verschijndach tot d' effectueele betalinghe toe. Tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement mette costen, metten impost van L stuvers.

Copie van de notule.

Schepenen accorderen den ghedaegde de versochte copie.

Schepenen, partiën ghehoordt ende op alles ghelet, verclaren de eyscher quaet opposant ende dat de ghedaeghde sal moghen procederen volgens voorgaende vonnisse ende naghevolghde proceduren ende condemneren hem, eyscher, in de costen tot taxatie ende moderatie van schepenen.

Schepenen admitteren den eyscher een rechtelicke wete gedaen te werden aen den ghedaeghde ter lieffde off om ghelt.

Dese wete anghenomen bij Sijvert Leendertsß, bode, voor eene gulden ende vier stuvers, belovende die in te brengen ten naesten rechte daghe.

Rechtdach op den XXV^{sten} octobris 1616, present
Mees Cornelisß, schepen, ghesubstitueert schout,
Sweer Claesß, Claes Maerten Ghijssen, Willem
Pietersß ende Dammas Cornelisß, schepenen.

Cornelis Willemsß Stolwijck, eyscher ende
arrestant, op seker stuck landt ghelegen in de
Willens, daer schuldich is voor te verantwoorden
Leendert Thysß, gheïnsinueerde, eysch doen op
voorgaende clachte.

In state.

Jacob Jansß Vroesen, eyscher, contra Jacob Adriaensß
de Licht, ghedaeghde, eysch doen om hem, eyscher,
te sien admitteren declaratie van kosten over te
leggen.

De ghedaegde versouckt
specificaetie van kosten.

Eyscher fiat.

Dammas Cornelisß, eyscher ende requirant,
contra Gherrit Ghijbertsß Snelrewaerd, off sijn
procureur, gherequireerde, eysch ende versouck
doen om hem bij schepenen te sien belasten op
peynen, aen den eyscher te leveren specificatie
van sijne gheëyschte schulde ---- om voort te
procederen volgende tot voldoeninge van
't appointement.

Off

Deselve eyscher contra Jacob Cornelisß,
ghedaeghde, eysch doen om hem eyscher te
sien admitteren declaratie van kosten over te
leveren.

De ghedaeghde versouckt
declaraetie.

Eyscher fiat.

Jacob Cornelisß, eyscher, contra Dammas Cornelisß, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinghe van vijftien gulden van een jaer verlopen interest van driehondert gulden hoofgelts, verschenen meye lestleden, tot condemnatie, cum expenses.

Bekent hiervan voldaan te sijn, ghereserveert de kosten.
De ghedaeghde presenteert te betalen de kosten voor date van desen ghevallen, vorder onghehouden.

Cornelis Hermansß, eyscher, contra Dammas Cornelisß, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte.

De ghedaeghde seydt wel expresselick t' ontkennen dat hij in d' eyschers landt ghegraven off yet gheattenteert heeft, daer d' eyscher op sprekende heeft ende dat mitsdien alhier gheen provisie noch eenyge reparatie can vallen, ghelijck hij, ghedaeghde, oock ter goeder trouwen ontkent de pretense coustume van den lande van Steijn, in den eysch gheroert; latende hem, eyscher, in alles tot zijne feyten ofte bewijs ende bij ghebreke; concludeert tot absolutie met de kosten, onvermindert zijn ghedaechdes vorder defensie.

Schepenen appointeren partiën bij den anderen op hope van accoordt.

Souckt twee bladen
achter.

Continuatie

Op den VIII^{sten} novembris 1616
niet ghedaen mits ghebreck van
schepenen.

1617

Rechtdach op den XVII^{den} january anno XVI^c seventien,
present: Sweer Claesß, ghesubstitueert schout, Henricus
Cornelisß Keggeling, Claes Maerten Ghijsß, Dammas
Cornelisß, schepenen.

Continuatie, ende heeft ghedient op den lesten der
maendt voorseggt, present: Mees Cornelisß gesubstitueert
schout, Sweer Claesß Pel, Claes Maerten Ghijsß, Willem
Pietersß, Dammas Cornelisß, schepenen.

Dammas Cornelisß, eyscher, contra Jacob
Cornelisß, ghedaeghde, eysch doen op
voorgaende clachte.

Overghelevert ende ghetaxeert.

Jacob Jansß Vroesen soo hij procedeert,
eyscher, contra Jacob Adriaensß de Licht,
ghedaeghde, eysch doen op voorgaende
clachte.

Cornelis Hermansß, eyscher ende requirant,
contra Dammas Cornelisß, gherequireerde,
versouck doen om hem te sien belasten op
peyne, 't appointement te voldoen.

't Appointement is voldaan.

Jacob Cornelisß, eyscher, contra Dammas
Cornelisß, ghedaeghde, om declaratie van
kosten over te sien leggen.

Schepenen verstaen ende verclaren voor
vonnisse, dat de ghedaeghde sal mogen
volstaen, midts betalende de kosten tot den
XXV^{sten} octobris lestleden incluys ghevallen,
tot taxatie ende moderatie van schepenen.

Cornelis Willemsß Stolwijck, eyscher ende arrestant, op seker stuck landts gheleghen in de Willens, daer schuldich is voor te verantwoorden Leendert Thijsß gheïnsinueerde, eysch doen op voorgaende clachte.

Pieter Cornelisß Dros, interveniërende voor den gheïnsinueerde, bekent de gheëyschte penningen ontfangen te hebben, doende presentaetie metten eyscher te liquideren, de selve ende andere ontfangen penningen bij henlieden ten wedersijden uyt heure ghemene brieven ende obligatiën ontfangen, ende dat dienvolghens partiën hinc inde hem zullen laten condemneren het cort vandien promptelijck te betalen, sustinerende daermede te mogen volstaen, concluderende tot vorder niet ontfanckelijck maeckende eysch van costen.

De eyscher accepteert de presentaetie mits dat de liquidatie sal worden ghedaen binnen XIII daghen eerstcomende, ende dat sijlieden hinc inde hem daerinne sullen laten condemneren.

De ghedaegde concenteert.

Egidius Notheus, eyscher, contra Thijmen Gherritsß, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte — offslaende dat naderhandt daerop betaelt is —

Schepenen (alsoo de ghedaegde rechtelick uytgheëyscht zijn, niet en compareerde noch ghemachtigt van sijnen wegghen) hebben den eyscher gheadjudiceert default ende voor 't proffijjt den defaillant gecondemneert bij provisie te namptiseren, de gheyschte XLVIII gulden, onder suffisante cautie de restituendo, mits affslaende solutiën.

Cornelis Hermansß, eyscher ende requirant, contra Dammas Cornelisß, gherequireerde, om op voorgaende clachte sentelijck te aenhooren.

Schepenen ordonneren partiën heure dingtalen onder inventaris pertinentelijck bij gheschrift te stellen ende onder den secretaris te leveren ende in te leggen elck tien gulden, omme bij schepenen daermede te reysen om advys van rechtsgheleerde ende 't selve ghesien, ghedaen te werden naer behooren.

Rechtdach op den XI^{den} aprilis anno 1617 present:
Ghijsbert Aelbertsß, burgermeester, als officier,
Mees Cornelisß, Henrick Keggeling, Pieter Aertsß,
Dirck Pietersß ende Dammas Cornelisß, schepenen.

Cornelis Hermansß, eyscher, contra Gherrit
Ghijsß Snelrewaert, ghedaeghde, eysch doen
om op recolement ghetuyghnis der waerheyt
te gheven.

Idem eyscher contra Herman Hermansß,
ghedaeghde, eysch doen, ut supra.

Idem eyscher contra Leendert Ariensß
Spruijt, ghedaeghde, eysch doen als voren.

Dammas Cornelisß, present sijnde,
protesteert van de indebite proceduren bij
Cornelis Hermansß in desen ghevoerd.

De selven eyscher ende requirant contra
Dammas Cornelisß, gerequireerde,
versouck doen om hem, alsmede den
eyscher, te sien ordonneren volghens
voorgaende appointement van schepenen,
hare verificatiën ende schrifturen onder den
secretaris ofte gherechte te leveren, om
daerop vercregen hebbende 't advys van
rechtsgheleerde sententie t' aenhooren.

Schepenen, partiën ghehoordt,
condemneren henlieden hinc inde het
appointement van schepenen in den eysch
gheroert, te voldoen binnen een maendt
eerstcomende op versteck.

Jacob Jansß Vroesen, eyscher, contra Jacob
Adriaensß de Licht, ghedaeghde, eysch
doen op voorgaende clachte.

Schepenen condemneren den ghedaeghde,
binnen XIII daghen eerstcomende, op de
specificatie van costen hem ghelevert te
diminueren ende onder den gherechte te
leveren, omme getaxeert te werden op
versteck.

Rechtdach den XXV^{sten} aprilis anno XVI^c ende seventien,
present: Jan Pieter Feysß, ghesubstitueert schout,
Henrick Cornelisß Kegheling, Cornelis Jacobsß Pel,
Pieter Aertsß ende Dammas Cornelisß, schepenen.

Dammas Cornelisß, eyscher, contra Cornelis
Stevensß, ghedaeghde, eysch doen om op
recolement ghetuychnis der waerheyte te
gheven.

Idem, eyscher, contra Evert Jansß,
ghedaeghde, eysch doen als boven.

Idem, eyscher, contra Willem Pietersß,
ghedaeghde, eysch doen, ut supra.

Rechtdach den IX^{den} meye 1617, present: Jan Pieter
Feijsß, schepen als ghesubstitueert schout, Henrick
Cornelisß Kegheling, Cornelis Jacobsß Pel, Pieter
Aertsß, Dirck Pietersß, Dammas Cornelisß,
schepenen.

Cornelis Hermansß, eyscher, ende
requirant, contra Dammas Cornelisß,
gherequireerde, versouck doen om
volghens voorgaende appointement
ofte vonnis versteck te hebben ende
dienvolghende den requirant gheacht
copie van de respectie depositiën,
omme sijn proces volgens 't selve
appointement onder de heeren te
moghen furmeren ende leveren,
makende eysch van kosten.

Schepenen, partiën ghehoordt ende nadien
hen ghebleken is van de renunciatie van
vorder productie ten wedersijden, admitteren
partie openinge ende copie van elckanders
stucken, ordonneren henlieden de selve, voor
den naesten rechtdagh te leveren onder den
gherechte ende daer benefens te furneren de
penningen henlieden gheordonneert, omme
voorts ghedaen te werden volghens
voorgaende appointement.

Adriaen Reijniersß van Breemen, wonende tot Schoonhoven, als vader ende voocht van sijne weeskinderen, gheprocreert bij Cristina Dircks, sijne huysvrouw, eyscher, contra de weduwe van Jacob Thijmansß Voerman, ghedaeghde, nopende de betalinge van vier jaren renten tot XII gulden, X stivers 's jaers, verschenen Petri ad cathedram annis XVI^c XIII, XV, XVI ende XVII, volghens de brieven daervan zijnde. Concludeert tot condemnatie vandien ende bij provisie tot namptissement ende dat het hypoteecq daervoor verbonden, verclaert sal worden executabel, mette costen ende den impost van XXV stivers.

In state tot den naesten.

Jacob Jansß Vroesen, eyscher, contra Jacob Ariensß de Licht, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte.

Schepenen ordonneren den ghedaeghde binnen veertien dagen sijne diminutie, ghestelt op de de declaratie van den eyscher, onder den secretaris te leveren, omme die den eyscher behandicht te werden op versteck van diminutie.

Rechtdagh op den XXIII^{sten} meye XVI^c seventien, present: Jan Pieter Feijsß, schepen als ghesubstitueert schout, Mees Cornelisß Olijslagher, Pieter Aertsß, Dammas Cornelisß, schepenen.

Jacob Jansß Vroesen, eyscher, contra Jacob Adriaensß de Licht, ghedaeghde, eysch doen om op voorgaende clacht versteck te sien begheven.

Wordt ghecontinueert tot den naesten, omdat het collegie niet sterck ghenoech en was.

Adriaen Reijniersß van , wonende tot Schoonhoven, in qualitee soo hij procedeert , eyscher, contra de weduwe van Jacob Thymansß Voerman, ghedaeghde, eysch doen op voorgaende clachte.

Schepenen, partiën ghehoordt, condemneren de ghedaeghde te betalen de vier jaren renten in den eysch gheroert, te weten d' eerste twee jaren in ghereeden ghelde, het derde jaer Sint Jacob ende 't vierde jaer voor den eersten january, beyde eerstcomende, midts stellende suffisante cautie.

Cornelis Hermansß, eyscher ende requirant, contra Dammas Cornelisß, gherequireerde, versouck doen om sijn proces staende vierschaer ghefurneert over te leveren volghens 't appointement in date den lesten january lestleden, ofte hem daervan te sien verstecken, versouckende recht ten principale.

Alsoo 't collegie niet sterck ghenoech en was, en heeft daeromme als nu niet ghedient.

Rechtdagh den VI^{den} juny anno XVI^c sevetien, present: Henricus Keggeling, schepen als ghesubstiteert schout, Pieter Aertsß, Dirck Pietersß ende Dammas Cornelisß, schepenen.

Leendert Leendertsß Jas, wonende in Oucoop, eyscher, contra Frederick Jansß, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinghe van ses Carolis gulden, reste van ghehaelde bieren, volghende 't register; tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis.

Off

Rechtdach den XII^{den} septembris anno XVI^c seventien,
 present: Jan Pieter Feijsß, ghesubstitueert schout,
 Cornelis Jacobsß Pel, Pieter Aertsß, Dirck Pietersß,
 Dammas Cornelisß, schepenen.

Cornelis Hermansß, eyscher, contra Dammas
 Cornelisß, verweerder, versouck doen dat de
 heeren ghelieve te reysen om advys van
 rechtsgheleerde, met de stucken ten processe
 ghefurmeert, omme daernaer sententie te
 wijzen, soo zij te rade vinden zullen.

Schepenen, alsoo 't collegie niet sterck
 ghenoech en is, stellen de saeck in state tot
 den naesten.

De ghedaeghde versouckt openinge
 ende copie van alle des eyschers
 stucken, soo inventaris als andere
 presenterende van ghelijcke te doen
 ende laten volghen aen den eyscher,
 volghens 't appointement van de
 heeren schepenen van den IX^{den} meye
 lestleden, seggende alsoo de
 gheordonneerde penningen onder den
 secretaris ghelevert sijn, te concluderen
 tot adjudicatie, bij refuys te protesteren
 van onnoodighe costen.

Rechtdach op den XXVI^{sten} septembris 1617, present:
 Ghijsbert Aelbertsß, burghermeester als schout ende
 't volle collegie, dempto Dirck Pietersß.

Cornelis Hermansß, eyscher, contra
 Dammas Cornelisß, verwaerder,
 versouck doen op voorgaende
 clacht.

Schepenen partiën ghehoordt, persisteren bij
 heurluyder appointement van den IX^{den} meye
 lestleden, ordonneren partiën copiën te lichten van
 't gene daervan zijlieden alsnoch gheen copiën en
 hebben ('t advertisement uytghesondert) ende dat
 voor den naesten op versteck.

Rechtdach den x^{den} octobris 1617
present

Cornelis Hermansß, eyscher, contra Dammas Partie is ghereedt.
Cornelisß, verweerder, versouck doen op
voorgaende clachte.

Rechtdagh extraordinaer op den xxix^{sten} decembris
anno xvi^c ende seventien, present Ghijsbert Aelbertsß,
burgermeester, dijckgraeff ende schout, Jan Pieter
Feijsß, Henrikus Cornelisß Kegheling, Mees Cornelisß,
Pieter Aertsß, Dirck Pietersß ende Dammas Cornelisß,
schepenen.

Dirck Jansß Keijser ende Machteltgen Gherritsdr, eyschers, contra Joost Crijnen,
overghedaechde, eysch doen dat naerdien hij hen vervordert heeft de huwelicxe
proclamatien ofte gheboden van de eyschers te schutten ende hem daerteghen
t' opposeren, dat hij alhier verclare zijne redenen van oppositie ende dienvolghens
sijn pretense actie oft actien, die hij ter saecke vandien pretendeert te hebben te
institueren, off hem te sien imponeren een eeuwich swijghen ende silentium, tot
condemnatie, cum expensis metten impost van L stuvers.

Joost Crijnen, jongghesel, ghedaeghde, als in den eysch ghedenomineert omme te
institueren sijne actie van oppositie breeder in den voorsegde eysch verhaelt,
dienvolghende alhier in iudicio comparerende, soo seydt de ghedaeghde ende
opposant in de voorsegde qualitee voor redene sijnder oppositie, hoe waer is, dat hij
opposant in den jare van xvi^c veertien op dynsdach van de Oudwaatersche kermisse
des namiddaghs is ghegaen met de voorsegde Machteltgen Gherritsdr naer hare
huysinghe gheleghen in den Lande van Steijn, zulcx dat hij oppossant door veele
minlicke redenen, die hij ende de voorsegde Machteltgen

(vervolg op volgende bladzijde)

Schepenen partiën in 't langhe ghehoort ende op alles wel ghelet, verclaren voor vonnissen, dat (sooverre Machteltgen Gherrits bij solemneelen eede wil verclaren noyt trouwe ofte troubelofte met den overghedaechden anghegaen te hebben) sijluyden in zulcken ghevalle den overghedaechde verclaren quaedt opposant, absolveren de gheopposeerde van den eysch ende conclusie op henlieden ghedaen ende ghenomen, ende condemneren den overghedaegde in de costen van desen processe, tot taxatie ende moderatie van schepenen.

De voorsegde Machteltgen stontd ghereedt den eedt te doen.

De overghedaeghde neemt zijn bedencken daerop.

Rechtdach den IIII^{den} septembris 1618, present:
Gherrit Cornelis de Lange, burghermeester als schout, Cornelis Ghijsberts de Licht, Wouter Dircks Versloot, Cornelis Leenderts Spruijt, schepenen.

Jacob Jacobs de Vrije, eyscher, contra Joost Louris, ghedaeghde, eysch doen nopende de betalinghe van vijff ende tachtich gulden, XX stuvers van ghehaelde bieren, gherekents ghelt volghende sijn bouck, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, mette costen ende den impost van XXV stuvers.

Schepenen (alsoo de ghedaegde rechtelick uytgheëyscht sijnde niet en compareerde, noch ghemachticht van sijnen weggen) hebben den eyscher gheadjudiceert deffault ende voor 't proffijit vandien den defaillanten ghecondemneert bij provisie te namptiseren de LXXXV gulden, XV stuvers in den eysch geroert, onder souffisante cautie de restituendo, salva purge.

De weduwe van Jacob Jans Vroesen, eyscherse, contra Jacob Adriaens de Licht, ghedaeghde, eysch doen omme de verjaerde taxatie van costen van den VI^{den} juny 1617 te sien verclaren executabel, mette costen.

Schepenen, ghehoort het versouck van den ghedaechde, door sijn huysvrouwe schriftelijck ghedaen, accorderen hem copie van den eysch.

Rechtdagh op den II^{den} octobris 1618, present:
 Gherrit Cornelisß de Lange, burghermeester als
 schout, Cornelis Ghysbertsß Licht, Wouter Dircksß
 Versloot, Dirck Pietersß ende Jacob Jansß, schepenen.

De weduwe van Jacob Jansß Vroessen,
 eyscheresse, contra Jacob Adriaensß de
 Licht, ghedaeghde, omme op voorgaende
 clachte sententie t' anhooren.

Schepenen, de huysvrouwe van den
 ghedaegden ghehoordt, oock ghesien de
 taxatie van costen in den eysch verhaelt,
 verclaren deselve taxatie executabel ende
 condemneren den ghedaeghde in de costen
 van dese ende de laetst voorgaende instantie;
 surcherende niet te min d' executie den tijt
 van veertien daghen.

Dirck Reijniersß de Zwaen, eyscher, contra
 Gherrit Ghijsß ende Dammas Cornelisß,
 possessseurs van des eyschers hypoteecq,
 ghedaeghdens, eysch doende nopende de
 betalinghe van ses jaren renten, yder jaer tot ses
 gulden, 't leste verschenen in Aprilis anno XVI^c
 achtiën lestleden, volghens de constitutiebrief
 daervan sijnde, concludeert d' eyscher tot
 condemnatie vandien ende bij provisie tot
 namptissement, cum expensis ende dat het
 hypotheeck verclaert sal worden executabel.

In state.

Cornelis Willemsß Stolwijck, secretaris tot
 Haestrecht, eyscher, contra Pieter Cornelisß
 Dros, mede woonachtich tot Haestrecht
 ende intervenient ende van nieuw
 ghedaegde voor Leendert Thijsß, eysch
 doende nopende de betalinghe van hondert
 gulden, die hij volghens sijne eyghen
 bekentnisse van weggen hem eyscher, uit
 handen van Leendert Thijsß voornoemt
 ontfanghen heeft, metten interesse vandien,
 concluderende tot condemnatie ende bij
 provisie tot namptissement, cum expensis
 ende den impost van vijftich stuvers.

Meester Evert Puttershouck, als procuratie
 hebbende van den eyscher, renuntiëert van
 den eysch hier beneffens gheteyckent,
 presenterende te betalen de costen ter cause
 vandien ghevallen.

Rechtlich op den XVI^{den} octobris XVI^c achtien, present:
Gherrit Cornelis de Langhe, burghermeester als schout,
Cornelis Ghijsbert Licht, Wouter Dircks Versloot, Dirck
Pieters, Jacob Jans ende Cornelis Leenderts Spruijt,
schepenen.

Joost Louris, eerst ghedaeghde ende nu
requirant, contra Jacob Jacobs de Vrije,
gherequireerde, versouckende omme het
gheobtineerde default van date den IIII^{den}
septembris lestleden, te sien purgeren met
refusie van costen.

Partie present sijnde, is tevreden midts bij
den requirant betalende de costen — ende
Ten principale uytghestelt ten naesten,
sonder te daghen.

Meester Ghijsbert, chirurgijn tot Wensveen,
eyscher, contra Pietertgen Pieters, wonende
in den Lande van Steijn, ghedaeghde, eysch
doen nopende de betalinge van XXIII gulden
van medicamenten, verteerde costen ende
cureren van haren zoon, die deerlijck
ghequetst was, volgens 't accordt ende
beloften bij de ghedaeghde ghemaect ende
aen d' eyscher belooft, tot condemnatie ende
bij provisie, tot namptissement, cum
expensis.

Schepenen ghehoordt het versouck van de
ghedaeghde, accorderen haer uytstel voor
den tijt van een maendt eerstcomende,
midts stellende cautie, volgens
d' ordonnantie.

Rechdagh op den XI^{den} decembris anno XVI^c ende achtien,
present: Johan Vlack de Jonghe, bailliu, dijckgraeff ende
schout ende 't volle collegee van schepenen.

Meester Ghijsbert, chirurgijn tot Wensveen,
eyscher, contra Pietertgen Pieters,
ghedaeghde, eysch doen op voorgaende
clachte

Schepenen condemneren de ghedaegde
volghens hare eyghen overgifte te betalen
de penningen in den eysch verhaelt met
kosten, surcherende d' executie den tijt
van acht daghen.

Jacob Jacobsß de Vrije, eyscher, contra
Joost Lourisß, ghedaeghde, eysch doen
op voorgaende clachte.

In state.

Michiel Vlack, procureur van de weduwe
van Jacob Jansß Vroesen, eyscher, contra
Jacob Ariensß de Licht, ghedaeghde, eysch
doen om declaratie van kosten over te nemen,
tot condemnatie, cum expensis.

Schepenen, alsoo de ghedaegde niet en
compareerde, noch procureur ghemacht
van sijnen weggen, hebben den eyscher
gheadjudiceert default, condemneren de
ghedaeghde de declaratie van kosten over
te nemen ende te betalen de kosten
hieromme ghedaen.

Leendert Leendertsß Jas, eyscher, contra Pieter Jansß Visch off zijn huysvrouwe, ghedaegde, eysch doen nopende de betalinge van LXXXVIII gulden van bieren ofte andere waren, reste van berekent ghelt volgens 't register, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement, cum expensis ende den impost van xxv stuvers.

Pieter Boogaerdt, extract uyt het register.

Claes Jansß van Naerden, rademaker ter Goude, eyscher, contra Pieter Jansß Visch, ghedaeghde, eysch doen om leverantie van een éénwinter vaers, bij hem eyscher, van de ghedaeghde ghecocht voor XXXII gulden volghens 't bescheyt daervan zijnde; concludeert tot condemnatie met de costen, protesterende bij refuys van costen, schade ende interesse, alreede ghedaen ende gheleden ende noch te doen ende te lijden.

Copie

Cornelis Arien Marcelisß Houtman, als possesseur van sekere landen, ghecomen van Arien Pouwelsß, gheleghen in de Willens, eyscher, contra Leendert Cornelisß van de Houff, ghedaeghde, eysch doen omme die actie hij hem vanteert op de voorsegde lande, van huyre ofte anders, voor desen gherechte binnen gheordonneerde tijt t' institueren op peyne van een ewich swijghen, cum expensis.

Copie

Cornelis Willemsß Stolwijcker, eyscher, contra Pieter Cornelisß Dros, gheinsinueerde, als interveniënt voor Leendert Thijsß, ghedaegde, seyt dat hij eyscher volgens de presentatie van den interveniënt alhier in juditio ghedaen ende bij hem eyscher gheaccepteert, ghecompareert is gheweest voor Thomas Evertsß Puttershouck ende Henrick Cornelisß Kegheling om te liquideren ende dat de selve goede manieren partiën niet en hebben kunnen accorderen, noch eenich slot van rekeningen maken, soo persisteert hij eyscher alsnoch bij zijnen eysch ende conclusie ter eerster instantie ghedaen ende ghenomen, nopende de hondert gulden bij hem gheëyscht ende bij den interveniënt t' onrecht ghenoten, tevreden zijnde derhalven dat partiën daerboven sullen worden ghecondemneert op peynen voor sulcke manieren ende binnen zulcken tijt te compareren als die van den gherechte daertoe zullen ordineren, om voorts te liquideren 't ghene d' een off d' ander boven de gheëyschte hondert guldens zal bevonden worden te competeren ende promptelick te voldoen na behooren, maeckende eysch van costen ofte tot anderen finen, als dese gherechten bevinden zullen te behooren.

Boslandt als procureur van de gheinsinueerde, versouckt onvermindert d' exceptiën bij hem in tijden ende wijlen te proponeren copie van desen eysch, mitsgaders van de laetste retro-acten daertoe d' eyscher hem refereert ende noch copie auctentyck van den pretense acte van citatie daerop dese instantie wordt ghefundeert.

Bijlagen

Gerrit Claeß, eyscher ende arrestant, contra Jan Hanmans, wonende in de Waarder, gearresteerde, eysch doen dat allsoo den gearresteerde een paert van d' eyscher angenomen hebbende te weyen, 't sellve an de plouch bearbeyt ende gebruyckt heeft, sulcx dat 't sellve es gequetst geworden ende daerdoor es gestorven. —————
Concludeert d' eyscher dat den gearresteerde gecondempneert sall worden, sijn schade ende intreste te vergoeden tot seggen van mannen hem dies verstaende off 49 gulden daervoor, cum expensis.

Leendert Sijvertsß, bode,
contra Adriaen Henricksß,
molenaar.

Van de clacht	2 stuvers
Van de acte om d' andere citaetie te doen	4 stuvers

Leendert Cornelis van de Vrije Houff

komt van twee peerden van wegen dyen Syvert
Leendertß, boode, tot den voornoemt Leendert,
in de weyde besteet ende geërsteert heeft XXIII
daegen, des daechs seven stuvers, comt acht
gulden, een stuver dyen den boede tot mijnent
geschudt heeft

*bij mijn Leendert Cornelis
van de Vrije Houff*

Coppye

Meijndert Florijß Cant neemt aen te betalen	
eerst aen Cornelis Janß Subburch	640 - 0 - 0
noch aen verlopen rentten van een jaer 7 maenden	
tot Petry anno 1626	56 - 3 - 0
Item aen 't gasthuys drie jaren, 4 maenden	
renten ider jaer tot 67 gulden laest verscheenen	
Petry anno 1626	223 - 0 - 0
Item aen Gerrit Subburch 3 jaren renten	
ider jaer tot 6 gulden	18 - 0 - 0
	't samen 937 - 3 - 0

Hiertegen compt de vercooptster de somme van tien hondert gulden te betalen een derde paert Petry ad Cathedram 1627, een derde paert Petry 1628 ende een derde paert 1629, dese gereduceert tegens contant, compt te bedragen facendo justo canico

885 - 15 - 0

incomste	937 - 3
	885 - 15
	rest 51 - 8

Sulcx dat bevonden wort dat Meijndert Cant over betaelt heeft, de somme van sevensvijftich gulden, acht stuyvers waervoor de vercooptster hen moet caveren.

Is noch bevonden dat de vercooptster Meijndert Cant sal het vercofte lant verwaerburchen, spesyaelijck op 2 morgen lant is leggende in de Willens voor een tijt hears gebruyck besijden Joffrou Stempels erven .

Alles sonder bedroch ter presentie van Gerrit Jacobß Cool, Gerrit Schade ende Heijmen Gerritß Bijck als urnalen arbyter in desen, actum desen 8 juny 1626

ende was onderteyckent

Heijmen Bijck

Gerrit Schade

Gerrit Jacobs Cool

Compareerden voor dijkgraeff ende schout, mitsgaders schepenen van den Lande van Steijn ondergenoemt meester Johan Vlacq de jonge ende heeft gerenunchieert ende affstant gedaen van zoodanigen ontwaringe van den zellinge, gelegen in den Lande van Steijn voor de landen die Jan Peije jegenwoordich gebruyct als hij, comparant door den bode van de voorsegde lande met consent van de schout tot Haestrecht op den lesten decembris, anno XVI^c tien, aen den persoon van Melchior Pieterß gedaen doen heeft, presenterende de kosten ter zake vandien gevallen te betalen tot taxatie van den gherechte der voorsegde lande, verzouckende de bode hiertoe geauthoriseert te werden om den voornoemde Melchior Pieterß, ofte zijne procureurs hiervan te insinueren —————
volgende welck verzouck de voornoemde schout ende schepenen den voornoemde bode geauthoriseert hebben ende authoriseren bij dezen, om de voorsegde insinuatie aen de voornoemde respectie personen te doen ende te relateren zijn wedervaren. In kennis bij henluyden, dit ondertekent op den XXVII^{sten} january anno XVI^c elff.

Adriaen Janß

Jan Pieterß

bij mijn Cornelis Claesß

Dese insynuwaesy gedaen aen den voorsegde Mels Pieterß op den 27 januwaery ende gaf mijn boede voir antwoirt:

"ick hoer, ick sie", dit is antwoirt dat ick, boede gechregghen hebbe.

In kennis van mij als substituyt secretaris

R. Coolwijk ²⁴

Bij mij Sijvert Leendertß
Lande van Steijn

Alsoo meester Jan Vlack de jonge, op ten leste december XVI^c tyen, door den bode van den Lande van Steyn, Mellchior Pieterß, steenbacker tot Haestrecht, gedaen ontwaren heeft, seeckere sellinge van de landen geleege in 't Lant van Steyn, voor 't lant 't welck Jan Peij jegenwoordich gebruyckt, wellcke ontwaringe gedaen es indebite jegens alle recht ende redenen, soodat Michyell Bruynß ende Cornelis Boslandt alls procureurs ende procuratie hebbende van de voorsegde Mellchior Pieterß, versoucken aen de schout ende schepenen van de Lande van Steyn, dat alsoo sijlyuden jegens de voorsegde indebite ontwaringe opposeren, de sellve gelieve den voorsegde Mellchior te houden ende mainteneren in de possessie daerinne hij is, totdat bij sententie daerop sall weesen gedisponeert, protesterende dat sijlyuden ten geprefigeerden rechtdage van de voorsegde meester Jan Vlack, heure redenen van oppositie der voorsegde indebite ontwaringe te sullen deduceren ende voorts soo bij exceptie alls ten principale, mitsgaders in reconventie te procederen, soo sij te rade sullen vinden, versouckende dienvollgende dat de voorsegde heeren schout ende schepenen gelieven den bode te authoriseren, dat hij Michyell Vlacq procureur, indien hij de weet aanneemt oft anders Johan

(vervolg op volgende bladzijde)

Vlacq schepen der stede van der Goude, indien 't hen insgelijcx belieft
t' accepteren oft andersins ten huysse oft aen den persoon van de
voorsegde meester Jan Vlacq van desen inhouden insinuere.
Actum den VIII^{sten} january 1611

M. Bruijnt

Boslandt

Dijckgraeff ende schout, mitsgaders schepenen 's Lants van Steijn
ondergenoemt, ghesien copie van den ontwaringhe op d' ander sijde van
desen verhaelt, hebben op 't versouck van de procureurs, requiranten op
d' ander sijde van desen ghenoeemt, de versochte inwaringhe geaccordeert
totdat partie ghehoordt, anders zal wesen gedisponeert ende dienvolgende
den bode van den Lande van Steyn gheauthoriseert bij desen hem te
vinden aen de personen van Michiel Cornelisß Vlack, mede procureur ofte
Johan Vlack, schepen en de henlieden te insinueren 't inhouden van de acte
op d' ander sijde en den hierboven ghesegt ende sooverre zijlieden deselve
insinuatie niet en willen accepteren, als dan ten huysse oft aen den persoon
van meester Johan Vlack selve ende van ghelijcke d' insinuatie aen hen te
doen, latende henlieden respectivelick copie ende relaterende zijn
wedervaren; actum op den VIII^{sten} january anno XVI^c elff, bij Adriaen Jansß,
burgermeester der stede Goude, dijckgraeff ende schout, Johan Pieter Feysß
ende Cornelis Claesß, schepenen 's Landts van Steyn voorsegt. In kennisse
ende ter ordonantie van de selve

Cornelis Willemß 58

Copie

Meester Symon de Licht ende Michiel Vlack, procureurs, als last ende procuratie hebbende van Meester Jan Vlack de jonghe, eyghenaer van sekere zellinghe in questie gheleghen in den Lande van Steyn, ghesien hebbende d'insinuatie vanweghen Mels Pietersß tot Haestrecht aen den voorsegde Michiel Vlack ten overstaen van den voornoemde de Licht in der voorseyder qualitee op den XIX^{den} deser ghedaen doen, luydende dat de voorsegde Mels Pietersß sekere inwaringhe soude ghedaen doen hebben, roerende de possessie van de voorsegde sellinghe als breeder in de voorseyde insinuatie ghemeldet, seggen tot antwoordt dat zij datelijck versoucken copie auctentijck van de pretense huyrcedulle oft ander bewijs daeruyt de voorsegde Mels Pietersß de voorsegde inwaringhe ende de pretense possessie is funderende, omme 't selve bescheydt ghesien hebbende de voorsegde inwaringhe ofte anders te accorderen, ofte daerteghen te procederen bij exceptie, ofte sulcx sij te rade vinden zullen, protesterende bij refuys van 't voorsegde versouck van schade, costen ende interesse alreede gheleden ende noch te lijden, mitsgaders tot nullitee van de voorsegde insinuatie omme in tijt ende wijlen daerteghen te seggen ende procederen, zoo zij te rade vinden zullen, versouckende hierop antwoorde. Bode, laet copie ende relateert u wedervaren. Actum den XXI^{sten} january XVI^c elff ende was onderteyckendt: S. de Licht, Michiel Vlack.

Onder stondt gheschreven —

De bovenghesegde insinuatie, versouck ende protestatie door laste van den bovenstaende procureurs gedaen aen Michiel Bruijntsß, Cornelis Boslandt, procureurs van Mels Pietersß.

tot Haestrecht ende gaven tot antwoordt: “wij hooren ende sien”,
dan laet het evenwel Cornelis Willemsß, secretaris, teyckenen onder
de insinuatie bij ons an Michiel Vlack van weggen Jan Vlack
ghedaen. Actum desen XXII^{sten} January 1611 ende was onderteekent
Sijvert Leendertsß, bode van Steijn.

Collatio facta,
den XXIII^{sten} Januari 1611

De ghedaegde versouckt cautie voor de costen ende 't ghewijsde van schepenen
ten versoucke van den eyscher in state ten naesten

Min heren, ic heb geen
coeppie van den eys.....
alsoe ic selven niet
nemen van m.....
ende min son ock niet.

Jacoba Arinß
de Licht

min heren, ic vinde u luyen dat
uwen die sack van die
dat ... in dienst van die wedu..... die selve
...iin de waerneming sal ende soe
sal ic het nyet of maken, dat is
om viii dagen ... doen

Jacob Arinß
de Licht

Egedius Notheus, eyscher, contra Lenert Cornelis, gedaeghde, eys doen nopende de betalinge van achten 't negentich gulden, thyen stuuvers te weten acht ende veertich, tyen stuuvers over twaelff mergen lantshuyr anno 1615, gelegen in Slupick bij den gedaegde, voor Thijmen Gerritß ontfangen ende vijftich gulden van gelijk lantshuyr anno 1616, daervooren den gedaeghde selver niet responderende, also hij tot 20 voor 15 gulden 't selve lant angenomen hadde, te gebruycken selven ofte een ander verhuuren met uyte schouw te houden, uytgenomen nieuwe wercken. Tot condemnatie cum expensis, afslaende dat afslach behoort te strecken, met den impost van XXV stuvers.

Extract uyt het vierschaerbouck van den
Lande van Steijn

De weduwe van Jacob Jans^ß Vroesen, eyscherse, contra Jacob Adriaens^ß de
Licht, ghedaechde, eysch doen omme de verjaerde taxatie van costen van
den sesten juny XVI^c seventien te sien verclaren executabel mette costen

Schepenen, ghehoordt het versouck van den ghedaechde door zijn
huysvrouwe ghedaen, accorderen hem copie van den eysch.

Actum op den IIII^{den} septembris anno XVI^c achtien, present Gherrit Cornelis^ß
de Lange, burghermeester als schout, Cornelis Ghijsberts^ß de Licht, Wouter
Dircks^ß Versloot, Cornelis Leenderts^ß Spruijt, schepenen.

*Cornelis Willems*⁶⁵

Op den II^{den} septembris 1614 hebben schout ende schepenen van den Lande van Steijn ondersegt, ten verzoecke van den schout ende lantbewaerders van Slupick, eyschers, in cas van ree ende roede, ter eenre ende Lenert Janß , gedaeghde, in 't zelve cas ter andere zijde, hem gebonden gehadt in de Willens onder de jurisdictie van den Lande van Steijn voorsegt, ontrent de Slupickse sluys, ende tot heurlieder kosten bij Henrick Corneliß Vos gezworen lantmeter op den eedt bij hem in 't stuck van zijn officie gedaen, tusschen henliedder ree ende roede doen trecken, tot welcken eynde ettelicke reepalen bij henlieden ofte in heurlieder presentie deur den lantmeter gedaen stellen zijn nae behooren; actum ut supra. Present: Lambert Claesß, gesubstitueert schout in plaetse van GijsbertAelbertß, burgemeester, Cornelis Claesß, Cornelis Gysbertß de Licht, Pieter Aertß, Dirc Pietersß, Cornelis Simonß ende Jan Cornelisß, schepenen

Lenert Janß gevraecht zijnde bij den schout ende schepenen off hij de reedinge
voorgoet kende offe niet, zeyde dat hij in de

verso

binnenreedingen binnen den dijck nyet en consenteere ende geen palen aldaer begeerde gheslagen te hebben ende dat hij daarvan zulcx geschiedende, jegens die van Slupick protesteerde, maer dat hij de butenreedinge de zellinge angaende daarvan alleenlijck reedinge verzocht was, voorgoet kende ende daermede tevreden was.

Op den II^{den} septembris 1614 hebben den schout ende schepenen van den Lande van Steyn ondersegt, ter instantie van schout ende lantbewaerders van Sluijpwijck, eyschers in cas van ree en den roede, uut crachte van den verclaringen bij schepenen van den Lande van Steyn, op den 26sten novembris 1613 gedaen, ter eenre ende ten verzoecke van Claes Maerten Ghijzen, ghedaegde in 't zelve cas ter andere zijde, hem gebonden gehadt in de Willens onder de jurisdictie van den Lande van Steyn voorsegt, ontrent de Sluypwycksche Sluys ende tot heurlieder costen bij Henrick Cornelisß Vos gezworen lantmeter op den eedt bij hem in 't stuck van zijn officie gedaen, tusschen henlieder ree ende roede doen trecken, ende tot welcken eynde ettelicke reepalen bij henlieden ofte in heurlieder presentie deur den lantmeter gedaen stellen zijn nae behooren.

Actum ut supra, present: Lambert Claeß, ghesubstitueert schout in plaetse van Gijsbert Aelbertß, burghermeester, Cornelis Claeß, Cornelis Gijsbertß de Licht, Pieter Aertß, Dirc Pieterß, Cornelis Simonß ende Jan Cornelisß, schepenen van den Lande van Steijn.

Ick Pieter Jansß, sone van wijlen Hans Lievensß in sijn leven steenbacker, wonende aen Goejanverwellensluys, voor mijn selven en vervangende mijne mede erffgenamen van mijnen vader voorsegt, uyt handen van Cornelis Willemsß, secretaris van den Lande van Steijn, de somme van drie gulden van XL grooten Vlaems het stuck, die mijnen vader voorsegt op den VI^{den} july anno XVI^c ende twaelff onder den gerechte van den Lande van Steijn geconsingneert hadde in de saecke tusschen hem ende eenen Jan van Tricht voor den selven gerechte uytstaende hadden, den voorsegde secretaris daervan quytsheldende bij desen ende belovende hem te vrijen costeloos ende schadeloos van de namaninge onder verbandt van allen rechten ende rechteren, heb ick Pieter Jansß voorsegt dit tot kennis ondertekent op den XXIII^{sten} january anno XVI^c vijff ende twintich.

bij mij Pieter Janß, sone van Hans
Lijevenssoen van Goverwellensluijs

Pieter Hans Lievens wilt soo wel
doen ende comen ter Gouwe bij
den secretaris van Steyn.

Betalinghe bij meester Symon gheallegeert op den
eysch van Wouter Cornelisß

Eerst ————— 29 - 0 - 0 present Jan Worst

noch ————— 12 - 0 - 0

noch eens ——— 1 - 9 - 0

noch twee dubble ducaten

Ick, onderschreven schout van Haestrecht, attesteren onder mijnen eygen handt geschrijft, waerachtich te sijn, als dat ick gepubliceert hebben oepenbaer op die straet daer men gewoonlick is te publiceeren, als dat Pieter Willems uut de Willens, onder de jueredictie van 't Lant van Steyn ende Crijtgen Aelberts, woenende op Stollickers Sluys, in echten staete souden vergaederen, te weeten den XVIII^{den} october ende eersten ende VIII^{sten} november, sonder dat daer eenich hinder is voorgevallen. Actum den VIII^{sten} november 1615

Pieter Cornelis Dros

Wij, onderschreven broeders ende oom van Maria Claesdr uut Slupick, auctoriseeren ende versoucken bij deesen aen schout ende gerechte tot Slupick, omme alldaer te geven voor de gerechte de proclamatiën, dat deselve Maria Claesdr ende Leenert Janss woenenden in de Willens in echten ofte hewelijckse state sullen vergaderen met verclaringe soo yemant eenige redenen van oppositie heeff, dat hij 't selve laet aenteyckenen, Actum Goude onder onsse signatuyren, den XVIII^{den} septembris 1615.

bij mij Jacop Claeszoen bij mijn Pijeter Claesen

bij mijn Cornelis Jacops Bosman

Jan Reijers van Wourde, notaris

1615

Volgens 't schrijvens aen d' ander sijde
van dese geroert, heb ick ondersegde, de
proclamatien voer de kerck tot Slupick
Slupick tot drie sondagen toe gedaen,
het eerste den 20 septembris, het 2^{den}
27sten ende het laetste den 4^{den} octobris,
sonder eenige obpositie hier tegens
gehoert te hebben, actum onder mijn
hant desen 13de octobris anno 1615

Huijch Willemß
Cranenburch
schoudt tot
Sluypyck

Daer sullen vergaderen in den heiligen echten staet
Pieter Willems in 't Lant van Steijn met Crijntgen
Aelbertsdr in Stolwijck, iss er yemant die eenighe
maechschap ende zwagherschap off eenighe belofte
van trouwe hyer teghens weet te pretenderen, daerdoor
't zelve houwelick zoude moghen worden belet, die
spreke bij tijde ende zwijghe hyer naemaels. Dit is
haerlyeden eerste ghebodt.

Ick Willem Janß, stedehouder van de schout, hebbe de
gebooden openbaer affgep....., daar men gewoonelijck
publicatie te doen, soe datter geen oppositie hier jegens bij
mij gevallen is geweest, actum xvden
novembris anno XVI^c ende vijfthien.

*bij mij Willem
Janß*

Ick ondergeschreven schout tot Haestrecht attestereen, midts deesen onder mijnen eygen handt geschrijfft, als dat ick openbaer gedaen hebben drye sonnendachsche proclamatie, als dat Leendert Janß in de Willens onder de heerlickheyt van 't Lant van Steyn ende Marcgen Claesdr tot Sluypick in echten staeten sullen vergaederen, als te weten, den XX^{sten} september, den III^{den} ende XI^{den} octobers, sonder dat daertegens eenighen oppositie is voorgevallen, actum den XI^{den} october 1615

Pieter Cornelis Dros

Extract uyt het vierschaerbouck van
den Lande van Steijn

Cornelis Willems^ß Stolwijck, eyscher ende arrestant, op zeker stuck landts ghelegghen in de Willens, daer schuldich is voor te verantwoorden Leendert Thijs^ß, om daer aen te verhalen hondert gulden custingpaeye, verschenen Petri ad Cathedram lestleden, volgens de briefff off copie auctentycq vandien, met d' interesse sedert den verschijndach tot d' effectueele betalinghe toe, tot condemnatie ende bij provisie tot namptissement mette costen, metten impost van vijtich stuvers.

Schepenen admitteren den eyscher een rechtelicke wete ghedaen te werden, aen den ghedaechde ter liefde off om gelt.

Dese wete anghenomen bij Sijvert Leenderts^ß, bode, voor eene gulden ende vier stuvers, belovende die in te brenghen ten naesten rechte daghe.

Actum op den XIII^{den} septembris XVI^c sestien, present: Mees Cornelis^ß, schepen, ghesubstitueert schout, Sweer Claes^ß, Henrick Keggeling, Claes Maerten Ghijs^ß, Dammas Cornelis^ß, schepenen.

Cornelis Willem^ß ⁶³

Ick, ondergeschreven bode tot Waddinxveen, bekenne hiertoe geauthoriseert te hebben, zulcx ick authoriseer bij desen Sijvert Lenert^ß, bode, aanemer van desen, omme de voorsegde insinuatie te doen in vougen als voren, actum ende getekent desen XIII^{den} septembris 1616.

*Bij mijn Cornelis Jan^ß
bode tot Waddinxveen*

Ick, ondersegt bode, dese insynewaesy ghedaen aen Leendert
Tijß, die mijn bode voer antwoert gaff: "ick sal mijn rehdach
waernemen teghen den eersten rehdach voor de gherechte van
de Lande van Steijn", dien ick bode hem gheprestygheert hebbe
ende dat met consent van den schout ende autoresasye van de
bode van Waddexveen als hiervoor gheteykent staet, actum den
15 september 1616

Sijvert Leendertß
bode van Steijn

Jacob Adriaen versouckt specificatie bij desen van den
kosten, sulcx als hij aen den eyscher ende zijn procureur
voor date van desen heeft doen versoucken, sustineert
dat hen sulcx behoort te volgen.

Op den XXV^{sten} meye 1617 —
Michiel Vlack in mij comptoor
ghelevert de declaratie ende
diminutie van costen jegens
Jacob de Licht, volgens
't appointement van den IX^{den}
meye 1617